

San Mateo Iskribin Jesucristo Shumaq Rimashanta

San Mateumi Amitunchik Jesucristupa apustulnin kar, puriran Jesús yaĉhachikushanta uyakur, chaynulla milagrukunata rurashanta rikar ima. Mateuqami manaraq Jesucristupa apustulnin karqa, Roma pwiblupaq impwistuta kubrakuq karan. Mateupaq masta intrakanarqa liyishunllapa San Mateo 9.9-13.

Kay librutami Mateuqa iskribiran Israel kaq runakunata intrachinanpaq Jesucristumi washamaqñinchikllapa nir. Chaynullami iskribiranpis intrachikunanpaq Dyuspa shumaq rimayningami tukuypaq nir (San Mateo 28.19-20).

Chaymi kay libruta liyir intrakayta puytinchik Jesucristo nasishanpaq (1.1-2.23), rimayninpaq (5.1-7.29; 13.1-52; 16.13-20.28), chaynulla tukuyta munamanchikllapa nir ima (8.1-9.38). Chaynullami intrakaytapis puytinchik imanu kruspi wanushanpaq (26.1-27.66), chaynulla wanur kawsamushanpaq (28.1-20), kay pachaman qashan shamuyanqa nir ima (24.1-25.46).

*Kaykunami Jesucristupa ayllunkunaqa karan
(Lc 3.23-38)*

¹ Abrahampa, Davidpa ayllunmantami Dyuspa Akrashan Cristun Jesusqa karan. Chaymi kaypi rikachimanchik tukuynin unay rukunkunapaq, mayqankunami karan nirmapis. Kaynumi kaq:

- ² Abrahammi Isaacpa taytan karan.
Isaac-shuypaqa Jacobupa taytan karan.
Nataq Jacobuqa Judapa, chaynulla ukninku-
napa taytan karan.
- ³ Judaqa, Farespa chaynulla Zarapa taytan
karan.
Nataq maman-shuypaqami Tamar karan.
Faresqa Esrompa taytan karan.
Esrom-shuypaqa Arampa taytan karan.
- ⁴ Aramqa Aminadabpa taytan karan.
Aminadabqa Naasonpa taytan karan.
Naasón-shuypaqa Salmonpa taytan karan.
- ⁵ Salmonqa Boozpa taytan karan.
Boozpa maman-shuypaqa Rahab karan.
Boozqa Obedpa taytan karan.
Nataq Obedpa mamanqa karan Rut.
Obedqa Isaipa taytan karan.
- ⁶ Isaí-shuypaqa mantakuq Davidpa taytan karan.
Davidqa Salomonpa taytan karan.
Salomonpa mamanqami wanuq Uriaspa
warmin kasha karanpis.
- ⁷ Salomonqa Roboampa taytan karan.
Roboamqa Abiaspa taytan karan.
Nataq Abiasqa Asapa taytan karan.
- ⁸ Asaqa Josafatpa taytan karan.
Josafatqa Jorampa taytan karan.
Joramqa Uziaspa taytan karan.
- ⁹ Uziasqa Jotampa taytan karan.
Jotamqa Acazpa taytan karan.
Acazqa Ezequiaspa taytan karan.
- ¹⁰ Ezequiasqa Manasespa taytan karan.
Manasesqa Amonpa taytan karan.
Amonqa Josiaspa taytan karan.

¹¹ Nataq Israelmanta kaqkunata Babiloniamanta runakuna prisur apayan chay tyimpuqa Josiasqa Jeconiaspa, chaynulla ukninkunapa taytan karan.

¹² Chaymanta chaynu chay Babiloniaman prisur apayan chay tyimpu pasatinnaqa, Jeconias Salatielpa taytan karan.

Salatielqa Zorobabelpa taytan karan.

¹³ Zorobabelqa Abiudpa taytan karan.

Abiudqa Eliaquimpa taytan karan.

Eliaquimqa Azorpa taytan karan.

¹⁴ Azorqa Sadocpa taytan karan.

Sadocqa Aquimpa taytan karan.

Aquimqa Eliudpa taytan karan.

¹⁵ Eliudqa Eleazarpa taytan karan.

Eleazarqa Matanpa taytan karan.

Matanqa Jacobupa taytan karan.

¹⁶ Jacobuqa Josipa taytan karan.

Josiqami Mariapa runan karan.

Kay Mariamantami Jesusqa nasiran. Jesustaqa, kanan nuqanchikkunaqa riqsinchikllapa Dyuspa Akrashan Cristun nir.

¹⁷ Abrahammanta-pachami paynin paynin kriyakaranllapa taytanmanta uk wamran, qashan chay wamranmanta uk wamran ima. Chaynumi katarsi rukunllapakuna karan Davidkamanqa. Davidmanta-pacha chay Israelmanta kaqkunata Babiloniamanta runakuna prisu apashankaman, qashan karan uk katarsi. Chaymanta-pachami qashan karan uk katarsi Dyuspa Akrashan Cristun nasishankamanqa.

Jesucristumi nasiranna
(Lc 2.1-7)

¹⁸ Kaynumi Dyuspa Akrashan Cristun Jesusqa nasiran. Maman Mariaqami Josiwan parlashana karan kasarananllapapaq. Piru manaraq pulla punusha ima katinmi, Mariaqa ruriyjun rikariran Santu Ispiritupa pudirnirayku.

¹⁹ Chay runan Josiqami kusa allinla kar, Mariata ima pasashanpaq mana mayqanpis yaçhananllapataqa munaranchu. Chaymi ashwan uyarala Mariamantaqa chiqanchakayta yarpuran.

²⁰ Chaynu chiqanchakananpaq yarpusha katinmi, Dyuspa uk angelnin musquyninpi rikarir niran: “Davidpa ayllun José, ama manchakurchu Mariawanqa kasaray. Chaqa payqami Santu Ispiritupa pudirnirayku wamrakustuyanmapis.

²¹ Piru chay wamritu nasikutingami shutichinki Jesús. Chaqa payqami chaynuqa shutiyan Dyuspa kaqninkunata uchanmanta washananpaq kashanrayku”.

²² Piru tukuy kaykunaqami pasaran Dyusninchik paypa rimaqninkunata intrachitin nishankuna kumplikananpaq. Chaqa kaynumi nisha kayaq:

²³ “Manaraq runawan punusha
uk warmisitami ruriyjun rikarinqa.

Chaymanta wamrakurqami
wamrituntaqa shutichinqa Emanuel”. ✧

Emanuel nirqami intrachimayanchik:
“Dyusninchikmi nuqanchikkunawan” nir.

24 Chaymanta José punuyashanmanta rikêchakurqa, Dyusninchikpa angelnin willashanta ruraran. Chaymi ashwan Mariawanqa kasararanna.

25 Piru chaynu kasarashana karmapismi Josiqa Mariawan mana pullaqa punuranachu chay punta wamritunllapa nasinankaman. Chaymantami Mariaqa wamrakusturanna. Chaymi Josiqa wamritutaqa shutichiran Jesús.

2

Yaêhaq runakunami êharan Jesusta aduraq

1 Jesucristuqami Judea lugarpi uk pwiblitu Belén shutiqpi nasiran. Chay tyimpupiqami Herodes gubyirnuqa karan Israel pwiblukunapiqa. Chaymantami kusala yaêhaq runakuna êharanllapa Jerusalenmanqa rupay iqamunanlawmanta. Paykunami qullarkunata rikar riqsiq runakuna kaqllapa.

2 Chaymi kaynu nir tapukuranllapa: “¿Mayp-itaq chay Israel runakunapa gubyirnun nasisha chayqa? Chaqa chay rupay iqamunanlawpimi rikasha kanillapa uk qullar paypaq intrachimaqlapata. Chaymi shamusha kanillapa payta aduraq”.

3 Chaynu nitinllapa uyaparmi chay gubyirnu Herodes chaynulla tukuyla Jerusalén pwiblupi taqkunapis kusalata manchakur yarpupakuranllapa.

4 Chaymi chay gubyirnuqa niran tantakamunanllapapaq tukuy chay kurakunapa mantakuqninkuna, Moisés mantakushanta

yaêchar yaêhachikuqkuna ima. Chaymantaqa tapuran:

—¿May lugarpitaq Dyuspa Akrashan Cristunqa nasiyanqa? nir.

⁵ Chaymi paykunaqa niranllapa:

—Judea lugarpa pwiblun Belenpi. Chaqa Dyuspa rimaqninmi kaynu niq Belén pwiblupaqqa:

⁶ ‘Belén pwiblu, qammi chay Judea lugarpiga, takshala pwiblitu kasha karmapis, kananqa kusala mas riqsikashana kanki chay Judea lugarpi wakin pwiblukunamantaqa.

Chaqa qammantami uk mantakuq rikarinqa.

Chaymi payna kusala shumaqta kuytanqa chay Israel pwibluytaqa’ nir.

⁷ Chaynu nitinllapaqa, Herodesqa mana mayqanpis yaêhatinchu, qayamuran chay uklawmanta kusa yaêchaq runakunata. Chaymi paykunarayku yaêcharanna ima tyimpupimi chay qullar rikariran nirmapis.

⁸ Chaymantami chay runakunataqa kaêcharan Belén pwibluman kaynu nir:

—Wakman rir puytishaykillapata tapukuyllapa chay wamritupaqqa. Chaymanta tarir-shuyapaqa willamankillapa, nuqapis rir aduranaypaq nir.

⁹ Chaynu gubyirnu willatinllapami, chay kusa yaêchaq runakunaqa riranllapa. Piru chay qullar rupay iqamunanlawpi rikashanllapaqa, naypanllapata riqêchurakaran. Chaynu rirmi chay maypiêchi wamritu karan chaylapi qasillaran.

¹⁰ Chaynu qullar qasillaqta rikarmi, kusalata aligriyanllapa.

11 Chaymantami chay wasiman yaykur, rikaranllapa chay wamrituta chaynulla maman Mariata ima. Chaynami paykunaqa qunqurikur aduraranllapa. Chaynulla talqitanllapata kiçhar, uruta, insinsyuta, mutkiypaqla mirrata ima quranllapa.

12 Chaymanta punutinllapami Dyusqa musquyninllapapi willaran Herodes kayashanman ama tikrakananllapapaqchu nir. Chaymi paykunaqa Dyus nishanta kasur pwiblunllapamanqa riran uklaw nantana.

Egiptumanmi Josiqa Mariawan wamranta al-sakachiran

13 Chaynu chay kusa yaçhaq runakuna rishana katinga, Josipa musquyninpi Dyuspa uk angelnin rikarir kaynu niran: “Sharir, wamrituta mamantinta apar utqar riy Egipto pwibluman. Chaypi kidankillapa nuqa willashunayllapakanman. Chaqa Herodesmi wamrata maskanqa wanuchinanpaq” nir.

14 Chaymi chaynu nitinga Josiqa sharir, wamrituta mamantinta apar, chay tutalla riq çhurakaranllapa Egiptuman nan riqta.

15 Chaymi chaypiqa taranllapa Herodes wanunankaman. Chaynuqami pasaran Dyuspa rimagnin unay nishan kumplikananpaq. Chaqa nishami kayaq: “Egipto pwiblumantami qayamuray wamrayta” nir.

Herodesmi mantakuran wamrakunata wanuchinanllapapaq

16 Chaymantami Herodesqa chay kusa yaçhaq runakunaqa ingañamasha nir kwintata qukarqa,

kusalata piñakuran. Chaymi mantakuran tukuylla ullqu wamritukuna ishkay añuyjun, chaynulla manaraq ishkay añuyjun kaqkunata ima wanuchinanllapapaq tukuylla Belén pwiblumanta kaqkunataqa. Chaynuqami kaçhakuran chay kusa yaçhaq runakuna ima tyimpupimi Dyuspa qullarnin rikarisha karan nir willashanmanta yaçhar.

¹⁷ Chaynuqami pasaran Dyuspa rimaqnin Jeremías iskribishannu kumplikananpaq. Chaqa niqmi:

¹⁸ “Ramá pwiblumantami kusala llakiyta, kusala waqayta ima uyapakaran.

Chaynuqami waqayaran Raquel, wamrankunapaq.

Chaymi mana kunsulakaymatapis munaranchu, tukuynin wanushana kashanrayku” nir.

Josimi Mariawan ima Nazaretman tikrakaranlapa

¹⁹ Piru Herodesqami wanuranna. Chaymi ashwan Dyuspa uk angelnin, José Egiptullapi katin, musquyninpi payman rikarir kaynu niran:

²⁰ “Sharir, wamrituta mamantinta apar, qashan riyllapa Israel pwibluman. Chaqa chay wamrituta wanuchinaqkunaqami wanushallapana” nir.

²¹ Chaymi Josiqa sharir wamrata mamantinta apar riran Israel pwibluman.

²² Piru Josiqami yaçharan chay Judea lugarpiga Herodespa lugarninqa wamran Arquelao mantakuyan nir. Chaymi kusalata manchakuran

chay Judea lugarllaman tikrakaytaqa. Piru Tayta Dyusmi musquyninpi Jositaqa intrachiran Judea lugarman ama rirchu, ashwan Galilea lugar-manna rinanpaq nir.

²³ Chaymi chayman rir çharqa, riran taq Nazaret pwiblumanna. Tukuy kayqami pasaran Dyuspa unay rimaqninkuna kaynu nishan kumplikanan-paq. Chaqa Jesuspaqmi nisha kayaq: “Payqami nazareno shutinga” nir.

3

*Shutichikuq Juanmi chunllaqkunapi
yaçhachikuran*

(Mr 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

¹ Chaymanta uk tyimpu pasatinmi Shutichikuq Juan rikariran chay Judea lugarpa chunllaqla lugarninkunapi.

² Paymi yaçhachikuq qallariran kaynu nir: “Uchaykillapata dijar Dyusmanna tikrakayllapa. Chaqa syilumanta kaq mantakuq qallarinanpaqqami shipchamunna” nir.

³ Kay Juanpaqmi Dyuspa unay rimaqnin Isaías iskribisha kayaq kaynu nirqa:

“Uk runami kusa jwirtita rimar chunllaqpi nin:

‘Amitunchikpa nanninta kamakachiyllapa
uchaykillapata dijar, Dyusta kasurllapana.

Chaynuqami kusa dirichula nanta kiçhaq yupayna
kankillapa kanqa’ nir”.

⁴ Kay Juanpa raçhpanqami rurakasha karan kamillupa millwanmanta. Nataq sinchun-shuypaqami qaramanta karan. Payqami mikuq atun shurkukunata, chumpakapa mishkinta ima.

5 Piru pay yaĉhachikutin uyakuqqa achka runakuna riqllapa Jerusalén pwiblumanta, Judea lugarmanta, chaynulla chay riyu Jordanpa shipchankunamanta ima.

6 Chaymi Juan yaĉhachikutin uyakurqa uchanllapapaq kwintata qukar, Tayta Dyus llakipamayllapa nitin, Shutichikuq Juanqa chay riyu Jordanpi shutichiran.

7 Chaymantami Juanqa, achka fariseo, saduceo runakuna, pay shutichinanpaq ĉhaqta rikarqa niran:

“¡Largu kurukunapa ayllunkuna! ¿Pitaq qamkunata nishushallapa: ‘Shutikurla chay kusala saqra manchaypaq kastigu Dyusmanta shipchamuyanna chaymanta washakayankillapa kanqa’ nirqa?

8 Chaymi ashwan kriyishaykillaparayku kusala shumaqta kawsar Dyuspi kriyinkillapa nir uk qiru puquq yupay intrachikuyllapa.

9 Imanupiqakish yarpuyatkillapa, Abrahampa ayllun kar washakayanchikllapa nir. ¡Manami chaynuchu! Chaqa allita nishaykillapa: Dyus munarqami, tukuy kay rumikunamatapis Abrahampa ayllunpaq tikranarqa tikranman.

10 Achapismi listuna qirukunata ĉhupanmanta kuchunanpaqqa. Chaqa tukuy qiru mana allita puquqtaqa kuchur itanqa ninaman.

11 “Chiqaptami nishaykillapa: Dyuspi kriyir uchaykillapata dijashaykillaparaykuqa yakulawan nuqqa shutichishunillapa. Piru nuqamanta kusala mas pudirniyun shamuq chay-shuypaqami shutichishunqallapa Dyuspa Santu Ispiritunwan, ninawan ima. Chaymi

nuqaqa paypaqqa mana sirbinichu llanqinta urqur apanaylapaqmapis.

¹² Chaqa payqami palanta charikusha shamuyan. Chaymi trigunta limpu shumaqchar êchurakunanpi êchurakunqa. Nataq pajanta-shuypaqami mana maydiyapis wanuq ninawan limpu rupachinqa”.

Jesusmi shutikuran

(Mr 1.9-11; Lc 3.21-22)

¹³ Chaymantaqa Jesuspis Galileamanta riran riyu Jordanpi Juan shutichikuyashanman pay-tapis shutichinanpaq.

¹⁴ Piru puntataqami Juanqa mana shutichinar-chu kaynu niran:

—Qammi shutichimanaykipaq kusala allinqa. ¿Ashwanchu nuqa shutichishunaypaq shamunki? nir.

¹⁵ Chaynu nitinmapis Jesusqa niran:

—Amami mana nirchu kananlla shutichimay. Chaqa chaynuqami Dyus tukuy munashanlata ruranapaq nimashanchiktaqa kumpliyan niran.

Chaynu nir, Juanta allinta yarpuchitinmi,

¹⁶ shutichiran Jestuqa. Chaynu shutikur yakumanta yarqamuyatinlami syilu kiêchakaran. Chaymi Jesusqa rikaran Dyuspa Santu Ispiritun payman uk palumitanu ishkimuqta.

¹⁷ Chaymantami syilumanta-pacha, Dyus kaynu niqta uyparan.

“Kaymi kusa munashay Wamrayqa. Paywanmi kusalata aligriyani” nir.

4

*Jesusta dyablu uchakuchinanan**(Mr 1.12-13; Lc 4.1-13)*

¹ Chaymantaqami Dyuspa Santu Ispiritunqa Jesusta aparan chunllaq lugarkunaman dyablu uchakuchiyta kamananpaq.*

² Jesusqami kwarinta unaq, kwarinta tutata ayunaran. Chaymantami mallaqnaran.

³ Chaymi dyabluqa uchakuchiyta yarpur, Jesusman qimikar niran:

—Chiqapta Dyuspa Wamran karqa, kay rumikunata willay tantakunapaq tikrakananpaq nir.

⁴ Piru Jesusqa niran:

—Dyus nitin iskribikashakunapimi nin:

‘Manami tantalamantachu
runaqa kawsayta puytin.

Ashwanmi Dyuspa shiminmanta

tukuy rimaynin lluqshiqta kasur kawsanqa’
nir.

⁵ Chaymantami dyabluqa Jesustaqa aparan Dyus akrashan pwiblu Jerusalemman. Chaypiqami Dyusta adurananllapa wasipa kusa unaqninman iqachir,

⁶ niran:

—Chiqapta Dyuspa Wamran karqa, kaymanta uraman kaçhakay. Chaqa Dyus nitin iskribikashakunapimi, nin:

‘Dyusshi, angelninkunata kaçhamunqa

* **4:1** Chaynu nirqami mana intrachimanchikchu Santu Ispirituqa Jesusta uchakuchiyta munaran nirqa. Ashwanmi chaynuqa aparan rikar kwintata qukanallapapaq, Jesusta dyablu michka uchakuchinatinmapis mana payqa uchakurchu shachinakuran nir.

kuytashunanpaq.
 Chaynulla aypashuyanqashi
 Êchakimapis ama Êchachikananpaq ima rumiku-
 nalawanmapis' nir.

⁷ Chaynu nitinmi, Jesusqa niran:

—Dyus nitin iskribikashakunapimi ninpis:

‘Amami Amituyki Dyus nishanllata rurachir puk-
 llaychu’ nir.

⁸ Chaymanta-shuypaqami dyabluqa aparan uk
 kusala unaq may atun sirkaman. Chaymantami
 kay pachapa tukuy pwiblunkunata iman kaqn-
 intinta rikachir,

⁹ niran:

—Qam qunqurir aduramatkiqami tukuy kay
 rikashaykikunata qushayki nir.

¹⁰ Jesusqa niran:

—¡Ashuy, dyablu! Chaqa Dyus nitin
 iskribikashakunapimi ninpis:

‘Adurar sirbiy
 Amituyki Dyuslata’ nir.

¹¹ Chaynu nitinmi dyabluqa Jesusmantaqa
 ashuranna. Chayna chay kutilla, Dyuspa
 angelninkunana shamur ministishanpi
 yanaparan.

*Jesusmi Galileapi yaÊchachuq qallariran
 (Mr 1.14-15; Lc 4.14-15; 5.1-11; 6.17-19)*

¹² Chaymanta Jesusqa yaÊcharan Juanta karsil-
 man itashallapa nir. Chaymi riran Galilea lugar-
 lawman.

¹³ Chaypimi Nazaret pwiblupi kayarqa, ashwan
 riran Capernaúm pwiblumanna taq. Chayqami
 karan chay quÊcha qichqankuna Zabulonpa,

chaynulla Neftalipa unay ayllunkunapa pachankuna kaq chay lugarkunapi.

¹⁴ Tukuy kaykunaqami pasaran Dyuspa rimaqnin Isaías iskribishan kumplikananpaq. Chaqa niqmi:

¹⁵ “Zabulonpa, Neftalipa lugarninkunapi taqkuna,

chaynulla mar yaku manyanpi,

chay riyu Jordanpa qichqanpi taqkuna,

¹⁶ chay Galilea lugarpi mana kriyishanrayku tuta-paraqpi yupay taqkuna

rikaranllapa imanutaq rupaymaqa kusalata llipyaran † chaynuta.

Paykunaqami tutaparaqllapi kar wanunanpaqna katinmapis,

imanumi Tayta Dyusqa paykunatapis washayta munan nir rikachiran”.

¹⁷ Chaymi Capernaúm pwiblupi taq qallarishanmanta-pacha Jesusqa yaçhachikuq qallariran kaynu nir:

“Uchaykillapata dijar Dyusmanna tikrakayllapa. Chaqa syilumanta kaq mantakuq qallari-nanpaqqami shipchamunna” nir.

Jesusmi kwatru piskadukuqkunata qayaran

(Mr 1.16-20; Lc 5.1-11)

¹⁸ Jesusqami Galilea atun quçhapa manyanta riyarqa, rikaran ishkay piskadukuq runakuna atun shikranllapata yakuman itaqta. Paykunaqami

† **4:16** Chay rupay llipyaraqqami Jesús karan. Pay manaraq achkirachikur çhamuyatin chay lugarkunapi Dyusta mana kasurl-lapaqa llantullapi yupay taqllapa.

karan, Simón uknin Andreswan. Kay Simonmi Pedro shutiqpis.

¹⁹ Chaymi Jesusqa niran:

—Shamuyllapa nuqawanna rinallapapaq. Chaqa nuqaqami yaĉhachishaykillapa piskaduta aypaq yupayna runakunata nuqapaq yaĉhachir tantanaykillapapaq nir.

²⁰ Chaynu nitingami, chay runakunaqa chay kutilla atun shikrankunata dijar, paywanna riranllapa.

²¹ Piru mas naypaqman riyarqami Jesusqa qashan rikaran ishkay runakunata. Paykunaqami Zebedeupa wamrankuna, Santiago, Juan ima karan. Chaymi paykunaqa taytanwan uk yaku karrunpi atun shikrankunata kamkachiyaranllapa. Chayna Jesusqa qayamuran paykunatapis.

²² Chaymi, chay kutilla paykunapis yaku kar-runta, taytanta ima chaypi dijar, Jesuswanna riranllapa.

*Jesusmi achka runakunata yaĉhachiran
(Lc 6.17-19)*

²³ Chaynumi Jesusqa Galileapa tukuy lugarninkunapi Israel runakuna tantakananllapa wasikunaman yaykur Dyuspa shumaq rimayninta yaĉhachikur puriran, washakarna paypa mantakuyninpi kawsananllapapaq. Chaynullami runakunata allicharan tukuy qishayninmanta, nanayninkunamanta ima.

²⁴ Chaymi Jesuspaqqa chay Siriapa tukuyula lugarninkunapi yaĉcharanllapana. Chaynu

yaĉharllapami, kusa riqchaq nanaywan, qishaynin-llapawan qischakaqkunata apamuranllapa. Chaynullami apamuranllapapis dyablupa yarpuyinwan kar qischakaqkunata, atakiwan kaqkunata, chaynulla chay mana kuyuyta puytiq kwirpuyjun kaqkunata ima. Piru Jesusqami tukuyлата allicharan.

²⁵ Chaymi kusa achka runakuna Galileamanta, Decapolispa pwiblunkunamanta, Jerusalenmanta, Judeamanta, Jordanpa rupay iqamunanlaw lugarmanta ima, Jesusta kusata uyakuyta munar ikinpi puriqllapa.

5

Jesusmi uk sirkapi yaĉhachikuran
(Lc 6.20-23)

¹ Chaynu achka runakunata rikarmi, Jesusqa sirkaman iqar taran. Chaymi chay yaĉhakuqninkunapis payman qimikatin,

² kaynu nir yaĉhachikuq qallariran:

³ “Kusa shumaqmi kanqa, mayqanpis uchakushami kani nir masta Dyus-ninchikta maskaqkunaqa.

Chaqa syilumanta kaq mantakuqwannami kanqallapa.

⁴ Kusa shumaqmi kanqa, waqaqkunaqa.

Chaqa Dyusmi kunsulanqa llakishanman-taqa.

⁵ Kusa shumaqmi kanqa, chay mana kusa kani nir yarpuqkunaqa.

Chaqa paykunami Dyus arnishan pachamat-apis aypanqallapa.

- 6 Kusa shumaqmi kanqa, imuraspis Dyus munashanlata mallaqnaq, yakunaq yupay chiqap allinlata ruranaqkunaqa.
Chaqa Dyusmi yanapanqa rurananpaq yarpuyashanllapataqa.
- 7 Kusa shumaqmi kanqa, chay mayqanpis ima katinpis llakipakuqqa.
Chaqa Dyusmi paytapis llakipanqa.
- 8 Kusa shumaqmi kanqa, chay mayqanpis kusa allinla yarpuyunijun kaqkunaqa.
Chaqa paykunami Dyusta rikanqallapa.
- 9 Kusa shumaqmi kanqa, chay mayqanpis amana çhiqninakur kawsananllapapaq intrachikuqqa.
Chaqa Dyusmi paykunatapis chiqap wamranpaqna riqsinqa.
- 10 Kusa shumaqmi kanqa, chay mayqanpis Dyus munashannulla allinlata rurashanrayku qischakaqkunaqa.
Chaqa syilumanta kaq mantakuqwannami kanqallapa.
- 11 “Kusa shumaqmi kankillapa nuqapi kriy-
ishaykillaparayku runakuna qaryapar, riqchaq llullakunata willar ima qischashutinllapaga.
- 12 Chayraykumi ima katinpis kusalata aligriyar ima kuntintu kayllapa, unaq syilupi kusala shumaq imata aypanaykillapapaq nir yaçhar. Chaqa imanutaq kanan qamkunapa ikikillapapi purir qischashuyanllapa, chaynumi Dyuspa unay rimaqninkunatapis ruraranllapa”.

*Kriyiqkunaqami kaçhi chaynulla lampara yu-
pay*

(Mr 9.50; Lc 14.34-35)

¹³ Jesusqami niran:

“Imanutaq kaçhimaqa kusalata sirbin chaynu qamkunapis kankillapa kay pachapiqa. Piru imanupi kaçhi lampaqyarqa mananami qashan shumaqchakayta puytinnachu. Chaynu mana sirbitinnaqami ashwan waqtaman itakushana puriqkuna saruçhanllapa.

¹⁴ “Chaynullami imanutaq bilamaqa achkirachikun chaynu qamkunapis kankillapa kay pachapiqa. Chaqa uk pwiblu unaq sirkapi katinmaqa tukuyleri rikanllapa.

¹⁵ Chaynulla uk bilata kachkarqa manami kaja-
junpa rurinmanchu çhuranchik achkirachikunan-
paqqa. Ashwanmi çhuranchik unaqlapi, tukuy
chay wasipi kaqkunata achkirachinanpaq.

¹⁶ Chayraykumi qamkunapis imanutaq uk
bilamaqa achkirachikun chaynu tukuylawan
kusa allinla ima kayllapa. Chaynu allinlata
rurar kawsatkillapaqami, tukuy rikashuqkuna
imanumi kawsanllapa nir kwintata qukar, unaq
syilupi Taytaykillapa Dyustana alabanqallapa.

Jesusmi yaçhachikuran Moisés mantakushanta

¹⁷ “Amami qamkunaqa nuqapaq yarpunkil-
lapachu, Moisés mantakushankunata, Dyuspa
rimaqañinkuna nishanta chinqachinanpaq
shamusha kanqa nirqa. Chaqa manami
chaykunata chinqachinaypaqchu shamusha
kani. Ashwanmi tukuy chaykunataqa chiqapta
kumplinaypaqna shamusha kani.

18 Nishaykillapa: Syiluwan pacha kayatinlaqami, Dyus mantakushanmantaqa manami uk puntituta, uk litralamatapis kitanqallapachu chay tukuy nishankuna kumplikananakan.

19 Chayraykumi, Dyus mantakushanta mayqanpis mana kasur ashwan ukkunatapis ama kasunanpaq nir yaçhachiqkunaqami syilumanta kaq mushuqmanta mantakutinga, mana kwintachakashanachu kanqa. Nataq chay mayqanpis Dyus mantakushanta allita kasur, wakinkunapis kasunanpaq yaçhachiqkuna-shuypaqami syilumanta kaq mantakutinga kusala shumaqta riqsikashana kanqa.

20 Chaymi nishaykillapa: Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqquna, chaynulla fariseo runakunaqami Dyuspaq intrakarmapis mana tukuy shunqunwan kasunllapachu. Piru kuytawkish qamkunapis paykuna yupayma tukuyatkillapa. Ashwanmi syilumanta kaq mantakuyashanman yaykunaykillapapaqqa tukuy shunquykillapawan Dyus munashanlata rurayta ministinkillapa”.

*Jesusmi yaçhachikuran ama piñakunanllapapaq
(Lc 12.57-59)*

21 Chaynullami niranpis:

“Qamkunaqami uyapashaykillapa rukuykillapakunata Moisés unaylla kaynu nishanta: ‘Amami wanuchikunkillapachu. Chaqa mayqanpis wanuchikuqqami, kusala manchaypaqta kastigakashana kanqa’ nir.

22 Piru ashwan nuqa-shuypaqa nishaykillapa: Mayqanpis ukninkunawan piñakuqqami

kastigakashana kanqa. Chaynulla mayqanpis ukninta ima nir jurapaqta-shuypaqami kusa mas karguyjun kaqkuna rikar yaçar kastiganqa. Nataq chay ukninta mana allinpaq rigsir qaryapaqta-shuypaqami Tayta Dyusna rikar infyirnupi tukuy tyimpupaqna kastiganqa nir.

²³ “Piru imanupi ufrindaykita altarman apar çhurayar, yarpunkiman mayqan ukniki qamwan piñakusha nir.

²⁴ Chaynu katingami chay ufrindaykita chay altarpa naypanlapi dijar, rinkiraq chay uknikiwan, shumaqchanakuq. Chaymanta chaynu uknikiwan shumaqchanakusha karshuypaqa rinki chay altarman ufrindaykita Dyusninchikpaq çhuraqqa.

²⁵ “Chaynulla imanupi mayqan ima mana allinta rurashayki nir uchachashuyatinga, manaraq jwiskunaman qayachishuyatin parlar shumaqchanakuyllapa. Chaqa mana chaynu ruratki jwisman qayachishutingami, chay jwisqa gwardyakunaman qukushutin karsilmanna apashunmanllapa.

²⁶ Chaqa chiqaptami nishayki: Chay karsilpina karqami mana dasqa lluqshimunkichu, tukuy imata rurashaykipaq limpu pagrakunaykikaman nir”.

Jesusmi yaçhachikuran ama ukwan ukwan pununanllapapaq

²⁷ Jesusqami niranpis:

“Qamkunaqami allita uyapashaykillapa Moisés unay kaynu nishantaqa: ‘Runa kar, manaqa

warmi karmapis masayjunna karqa, amami ukwan ukwan pununkillapachu' nir.

²⁸ Piru nuqa-shuypaqami nishaykillapa: Mayqanpis uk warmita rikar paywan kayta munarqami yarpuyinpiqa uchakushana nir.

²⁹ “Chayraykumi, allilaw nawiki imata rikachir uchakuchishutinga urqur itakuy karuqaq qammantaqa. Chaqa allinmi kanqa kwirpuykipa uk partin kaqta itakunaykipaq tukuyla kwirpuyki tukuy tyimpupaq infyirnupi qischakananmantaqa.

³⁰ Chaynulla allilaw makiki uchakuchishutinpis, pitir itakuy karuqaq qammantaqa. Chaqa allinmi kanqa kwirpuykipa uk partin kaqta itakunaykipaq tukuyla kwirpuyki tukuy tyimpupaq infyirnupi qischakananmantaqa.

Jesusmi yaĉhachikuran runa warminta dijanaqkunapaq

(Mt 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18)

³¹ “Chaynullami Moisesqa niqpis: ‘Mayqan warmiyjun kayar, manana warminwan kanarqa karguyjunkunapi uk kartata rurar warminta qurqashi dijayta puytin’ nir.

³² Piru kananqami nishaykillapa: Uk runa, warmin mana mayqanwan punusha ima katin yanqallamanta dijarqami, uchakunanta munaq yupayna dijayan. Chaynulla mayqanpis chay yanqallamanta itakukasha warmiwan kasaraqpismi kusala saqrata uchakuyan”.

Jesusmi yaĉhachikuran ama jurananllapapaq

³³ Chaynullami Jesusqa niranpis:

“Qamkunaqami uyapashaykillapa Moisés unay rukuykillapakunata kaynu nishanta: ‘Imata ruranaykipaq Dyusninchikpa shutinpi jurarqa kumpliyllapa’ nir.

³⁴ Piru kananqami nishaykillapa: Amami imalapaqpis jurankillapachu nir. Chaynulla amami syilupaq rimar imaqa jurayllapachu. Chaqa syilugami Dyusninchik tar mantakunan.

³⁵ Chaynulla amami pachapaq rimarmapis jurayllapachu. Chaqa pachaqami Dyusninchikpa çhakin shanan. Amami Jerusalén pwiblupaq rimarmapis jurayllapachu. Chaqa Jerusalén pwiblugami mantamaqninchik Dyuspa pwiblunari.

³⁶ Amami jurayllapapischu umaykillapapaq rimarpis. Chaqa manami puytinkichu uk aqchaykillapalamatapis yuraqpaq, manaqa yanapaq tikraytaqa.

³⁷ Ashwanmi juranaykillapamantaqa imapaqpis ‘Chiqap’ nitkillapaqa, chiqap kanqa. ‘Mana’ nitkillapapis, mana kanqa. Chaqa mayqanpis jurar imata arnikuqqami dyablu munashannuna rimar arnikuyan.

Mayqan imata ruramashapis amami chayllata rurashunchu
(Lc 6.29-30)

³⁸ “Qamkunaqami uyapashaykillapapis Moisés unay kaynu nishantaqa: ‘Nawipaqqa kanqa uk nawi. Kirupaqpis uk kiru’ nir.

³⁹ Piru nuqaqami nishaykillapa: Mayqan ima mana allinta rurashutinga, amami qampis ima mana allintaqa rurankichu. Ashwanmi mayqan

allilaw qaqlaykipi takashutinga uklawtapis rikachiy nir.

⁴⁰ Chaynulla mayqan qayachishur kamsaykita kitashunatinga, dijay punchuykitapis apanqa.

⁴¹ Chaynulla mayqan ‘Apay kargayta kaymanta wakkaman’ nir, amalas apachishunatinga, ashwan chay nishushanmantaqa mas larguta apay.

⁴² Chaymi mayqanpis imalata mañashutinga, quy. Chaynullami mayqan imalata pristanaykipaq mañashutinpis amami das tikrakar rinkichu.

*Ĉhiqnimaqninchiktami llakipashunllapa
(Lc 6.27-28, 32-36)*

⁴³ “Chaynullami uyapashaykillapapis Moisés unay kaynu nishantaqa: ‘Qamkunawan shumaq kaqkunata llakipar, Ĉhiqnishuqkunata-shuypaqa Ĉhiqniy’ nir.

⁴⁴ Piru nuqaqa nishaykillapa: Ĉhiqnishuqkunataqa llakipar shumaqta rikayllapa. Chaynulla Tayta Dyusman mañakuyllapa mana allinta rurashunanllapapaq ikikillapapi puriqkunapaq ima nir.

⁴⁵ Chaynu rurarqami qamkunaqa unaq syilumanta Taytaykillapa Dyuspa chiqap wamrankunana kankillapa. Chaqa pay nitinmi rupaymapis achkirachikamun allin kaqkunapaq, chaynulla mana allin kaqkunapaqmapis. Chaynulla pay nitinmi tamyamapis ishkimun allinta ruraqkunapaq, mana allinta ruraqkunapaqmapis.

⁴⁶ Chaqa qamkunata llakipashuqkunalata llakiparqa ħimatanari Dyusmantaqa aypankillapa?

Chaqa Dyusta mana kasuq, Roma pwiblupaq impwistuta kubrakuqkunapismi mayqan paykunata llakipaqtapa llakipanllapa.

⁴⁷ Chaynulla chay mayqanpis qamwan allin kaqlata saludarpis ¿imatataq shumaqtaqa rurayankillapa? Chaqa Dyusta mana kasuq runakunapismi chaynu ruranllapa.

⁴⁸ Ashwanmi qamkunaqa imapipis allinla kayllapa imanuchi unaq syilupi Taytaykillapa Dyus kusa allinla chaynu”.

6

Limusnawan yanapakurqa amami parlakunkillapachu

¹ Jesusqami niranpis:

“Tukuy ima allin kaqtaqami imuraspis rurayllapa. Amami runakuna rikamanapaq nir paykunapa naypanlapichu rurankillapa. Chaynu runakunala alabashunanllapapaq rurayatkilapapaq imanunari unaq syilumanta Taytaykillapamaqa chay shumaq imata qushunanllapapaq karan chaytaqa qushunqallapa.

² “Chayraykumi mayqan ministiqkunata yanaparpis amami imanutaq Dyusta yanqa kasuq tukuqkuna kusalata alabakar parlakunllapa chaynuqa puriyllapachu. Chaqa paykunaqami chay Israel runakuna tantakananllapa wasikunapi, waqtakunapi ima parlakur purinllapa, runakuna paykunapaq shumaqta rimananllapalapaq. Chaymi nishunillapa: Paykunaqami chay runa masinkuna alabashanlawanna kidanqallapa nir.

³ Chayraykumi qamkuna mayqanta ima ministishanpi yanaparqa amami chay kusala riqsinaykimatapis parlankichu.

⁴ Chaynu imata yanapakur mana imatapis rimatkiqami, Taytayki Dyus rikashurqa kusala shumaq imatana qur yanapashunqa.

*Jesusmi yaêhachikuran Dyusman mañakunapaq
(Lc 11.2-4)*

⁵ “Qamkuna Dyusman mañakurqa, amami Dyusta yanqa kasuq tukuq runakuna yupayqa kayllapachu. Chaqa, paykunaqami chay tantakananllapa wasikunapi, chay may iskinakunapi ima sharla Dyusman mañakuyta kusalata munanllapa. Chaynuqami paykunaqa ruranllapa runakuna rikar alabananllapalapaq. Chaymi nishunillapa: Paykunaqami chay runa masinkuna alabashanlawanna kidanqallapa nir.

⁶ Piru qam mañakurqami wasikiman yaykur, punkuykita kirpakur Taytayki Dyus chaypi qamlawan kaqman mañakunki. Chaynu ruratki chay qamlawan kaq Dyusniki rikashurqami kusala shumaq imata qur yanapashunqa.

⁷ “Chaynulla qamkuna Dyusninchikman mañakurqa amami kutir kutir chayllata rimarqa mañakuyllapachu, imanutaq Dyusninchikta mana riqsiq runakunamaqa tukun chaynuqa. Chaqa paykunaqami yarpunllapa chaynu kusalata rimapakutingashi Dyusqa mas uyapayanqa nir.

⁸ Chaymi qamkunaqa ama chay runakuna yupayqa kayllapachu. Chaqa Taytaykillapa Dyusqami ima ministiyashaykillapatapis yaêhayanllana manapis mañakuyatkillapa.

9 Chaymi ashwan qamkunaqa kaynu mañakunkimanllapa:

Unaq syilupi Taytayllapa,
qammi kusa allinpaq riqsikanki.

10 Shamuy-ari qamla kay pachapiqa mantamanaykillapapaq.

Qam munashaykinullami kay pachapi rurakanqa imanuêchi unaq syilupi ruranki chaynulla.

11 Kananllami chay ministiyashayllapa mikuy-taqa qumayllapa.

12 Mana allinta rurashayllapamantapis pirdunamayllapa,

imanuêchi nuqakunapis mana allinta rura-
matinllapapis pirdunanillapa chaynulla.

13 Amami uchakunayllapapaqqa dijamankilla-
pachu.

Ashwanmi chay riqchaq mana allinkuna-
mantaqa washamayllapa.

[Chaqa qammi tukuy imata puytinki;

kusala shumaqpaq riqsikanki;

chaynulla tukuy tyimpupaq mantakunki ima
nir.

¡Chaynumi kanqa!]

14 “Chaqa qamkunata ukkuna ima mana allinta rurashutinllapa pirdunatkillapapaqami, unaq syilupi Taytaykillapa Dyuspis pirdunashunqallapa.

15 Piru qamkuna mana ukkunata pirdunatkillapapaq manami Taytaykillapa Dyuspis uchakushaykillapamantaqa pirdunashunqallapachu.

Jesusmi yaêhachikuran ayunupaq

16 “Chaynulla qamkuna ayunarqa, amami kusa kwashalla tikrakarchu purinkillapa imanutaq Dyusta yanqa kasuq tukuq runakuna, tukunllapa chaynuqa. Chaqa paykunami chaynu kwashalla tukunllapa runakuna rikar, ayunayan ninanllapalapaq. Chaymi nishunillapa: Paykunaqami chay runa masinkuna alabashanlawanna kidanqallapa nir.

17 Chaymi ashwan ayunarqa, alli qaqlitaykillapata paqakur, shumaq ñaqsakur kamakayllapa.

18 Chaynu ruratkillapaqami mana mayqanpis kwintata qukanqallapachu ayunayankillapa nirqa. Nataq Taytaykillapa Dyus qamkunlawan chaypi kaqmi, yaçhayanqa chay ayunayashaykillapapaqqa. Chaynami ashwan kusala shumaq imata qur yanapashunqallapa.

*Syilumanta iman-chikkunapaq yarpushunllapa
(Lc 12.32-34; 11.34-36; 16.13)*

19 “Amami kay pachapi kaq imaykillapataqa tantakunkillapachu. Chaqa kay pachapi kaq imaykillapaqami pumpir, muqusyar ima, limpu tukukan. Chaynulla suwakuqkunamapis wasikunaman yaykur suwakunllapa ima.

20 Ashwanmi kay pachapi kaq imaykillapaq yarpunaykillapamantaqa unaq syilumanta kaq imaykillapapaq yarpur Dyus munashanlata rurar kawsayllapa. Chaqa syilumanta kaq imaykillapaqa manami pumpir, muqusyar ima tukukanlamapischu. Chaynulla manami chaymanqa suwakuqkunalamapis yaykunchu.

21 Chaymi nishaykillapa: Qamkuna kay pachamanta kaq imaykikunalata chapar yarpuyatkillapaqa kay pachamanta kaq imakunalapi kanqa yarpuynikillapaqa. Nataq unaq syilumanta mana tukukaq imaykillapapaq chapakur yarpuyatkillapa-shuypaqa syilumanta kaq imaykillapalapi kanqa yarpuynikillapaqa.

22 “Allita yarpuyllapa: Nawikillapa imanutaq bilamaqa kusala shumaq allinta achkirachikun chaynu kwirpuykillapapi katinga, tukuyla kwirpuykillapaqa kusala shumaqta achkirachikuq yupaylana kanqa.

23 Piru nawikillapa kusala mana allin kashanrayku kay pachamanta kaq imakunalapaq yarpuchishutin-shuypaqami kwirpuykillapapis tutaparaq intirupina kayanqa. Chaynuqami achkirachikunaykillapamantaqa ashwan tutaparachikuyankillapana kanqa. Chaymi ashwan chaynu karqa mana imalatapis Dyusninchikpaqmaqa intrakayankillapachu kanqa.

24 “Nishaykillapapis: Manami mayqan sirbikuqpis ishkey runata chay kutilla sirbiytaqa puytinchu. Chaqa uknintami munayanqa, nataq ukninta-shuypaqa chiqniyanqa. Manaqa uknintaqa allinta rikayanqa, nataq ukninta-shuypaqa musyayanqa. Chaynulla manami allinchu Dyusninchikta sirbiyar chay kutilla qillayninchiklapaq chaynulla wakin imanchikkunalapaq yarpur kawsanapaqqa.

*Dyusmi wamrankunataqa kuytan
(Lc 12.22-31)*

25 “Chayraykumi nishunillapa: Amami qamkunaqa yarpupakunkillapachu, imatarraq mikur, upyar kawsashaq nirqa. Chaynulla amami yarpupakunkillapapischu imatarraq mudakushaq nirmapis. ¿Chaqa manachu yaçhankillapa chay kawsanaykillapa, chaynulla kwirpuykillapaqa masta sirbin mikuymanta, raçhpamantaqa nir?

26 Rikayllapa pari quritukunata. Paykunaqa manami tarpukur urqukunllapalamapischu. Chaynulla manami mikunanllapata çhurakunllapalamapischu. Piru, imanutaq ashwan unaq syilupi Taytaykillapa Dyusqa paykunataqa qaran ima. ¡Allita yarpuyllapa, qamkunaqami chay kurukunamanta ashwan kusa masta sirbinkillapa!

27 Chayraykumi tapushaykillapa: ¿Chaynu kusalata yarpupakurqachu, imanushaykillapamantaqa midyu mitrullataqa winayta puytinkimanllapa? ¡Manami! *

28 “Chaynu katinga, ¿imapaqtaq qamkunaqa kusalata yarpupakunkillapa mudanaykillapapaq imaqa? Allita kwintata qukayllapa, imanutaq liryukunamaqa muntipi winar, mana trabajanchu chaynulla mana puchkakunlamapischu.

29 “Piru paykunaqami kusala shumaqta tuktukustunmapis. Chaymi nishaykillapa: Mantakuq Salomonmapis kusala çhanyijun raçhpanwan mudakurmapis manami chay tuktitukuna yu-payqa lusiranchu.

* **6:27** Kaynupismi intrakayta puytinchik: ¿Chaynu kusalata yarpupakuyatkillapa wanunaykillapapaq ura çhamutingachu uk diyallataqa mas kawsayankillapa kanqa? ¡Manami!

³⁰ Chaqa Dyus kanankuna chay tuktitukunata winachir kusa shumaqta lusichitinmapis, allaqkunaqa rupar imana tukukanqallapa. Chaynu karmi qamkunataqa ashwan kusala mas shumaqta ima mudachishuyanqallapa. Piru chaynu yaçharqa, çimapaqtaq Dyusninchikpi manaraq allita kriyinkillapa?

³¹ Chayrayku ama llakiyllapachu ‘çimatana mikushun? çimatana upyashun? çimanuna mudakushun?’ nir imaqa.

³² Chaqa tukuy chaykunapaqqami Dyuspi mana kriyiqkuna chaynuqa yarpupakur kawsanllapa. Piru qamkunapaqqami unaq syilupi Taytaykillapa yaçhayanna, imatami ministinkillapa nirmapis.

³³ Chayraykumi, tukuy imakunapaq yarpur llakinaykillapamantaqa, ashwan Taytanchikllapa Dyus tukuyta mantakushanrayku, paylata maskar munashannula allinta rurar kawsayllapa. Chaynu kawsatkillapaqami Taytaykillapa Dyusqa tukuy ministishaykillapapi yanapashunqallapa.

³⁴ Nishaykillapapis: Amami allaqmantaqa imaraq pasamanqa nirqa yarpupakunkillapachu. Chaqa chay allaqmanta diyapismi çhamunqana chay diyallapi ima kaqpaq yarpunaykillapaqqa. Allita yaçhashanchikllapanu, diyakunami shamun imanuraq kashaq nir chay diyallapi yarpunapaq.

7

*Amami uknikita jwis yupay rikar yaçhankichu
(Lc 6.37-38, 41-42)*

1 “Amami uknikikunata rikar yaçhankillapachu, Dyus qamkunatapis ama rikar yaçhashunanllapapaq.

2 Chaqa ukkunata rikar yaçhatkillapaqa, chaynullami qamkunatapis Dyusqa rikar yaçhashunqallapa. Chaynulla imanu ukkunata rikatkipsis, chay rikashaykinullami Dyusqa qamkunatapis rikar yaçhashunqallapa.

3 ¿Chaqa imapaqtaq uknikipa nawinpi usulsitu tayan chayta rikaq çhurakanki, qampa nawikiپی atun qiru tayan chayta naypaqta mana lluqshichirqa?

4 Chaymi qampa nawikiپی uk atun qiru tay-atinga, ¿imanutaq uknikita ninkiman: ‘Nawikiپی usulsitu tayan chayta lluqshichishaq’ nirqa?

5 ¡Kusa allin tukuq runa! Puntataqa chay nawikiپی atun qiru tayan chaytaraq lluqshichiy. Chaymantaraqmi chay uknikipa nawinpi tayan chay usulsitutaqa allita rikar lluqshichimuyta puytinki.

6 “Chaynulla nishunillapapis: Amami Dyus-ninchikpa shumaq rimayninta willankillapachu chay kusala marraju allqu yupay runakunataqa. Chaqa imanupiqakish piñakurmana llakiypaqta qischashunmanllapa. Chaynulla chay kuchi yupay runakunataqa amami willankillapapischu. Chaqa paykunaqami mana kwintachar limpu saruçharmana dijanman.

Mañakushun maskakushun punkuta takashun ima

(Lc 11.9-13; 6.31)

7 “Dyusman mana shaykuq mañakuyllapa; paymi qushunqallapa. Tukuy ministishaykillapata

maskayllapa; Dyusmi tarichishunqallapa. Chaynulla punkumanta mana shaykuq qayakuyllapa. Chaymi payqa punkunta kiçhar yanapashunqallapa.

⁸ Chaqa mayqan mañakuqpismi tarikun mañakuyashantaqa. Chaynulla mayqan maskakuqpismi, tarin maskayashantaqa. Punkupi mayqan kusalata shachinakur qayakutinpismi, punkunta kiçhar yanapanllapa ima.

⁹ “¡Ma nimayllapa! ¿Wamrayki tantata mañashutinllapaqachu rumita qunkimanllapa?

¹⁰ ¿Manaqa wamrayki piskaduta mañashutinllapaqa, largu kurutachu qunkimanllapa? ¡Manami!

¹¹ Chaqa qamkuna kusala malu runakuna karmapismi, wamraykillapataqa allin imakunata qunkillapa. Chaymi ashwan junaq syilupi Taytaykillapamaqa kusala shumaq imakunata qushunqallapa payman mañakutkillapaqa!

¹² “Chaynullami nishaykillapapis: Wakinkuna qamkunawan shumaq kananta munarqa, qamkunapis shumaqta rurayllapa paykunawanqa. Chaynu rurarqami kusala allintana rurayanki, Moisés mantakushannulla, chaynulla Dyuspa unay rimaqninkuna iskribishannulla ima.

Kiçhkila punkitutami yaykushunllapa

(Lc 13.24)

¹³ “Allita yarpurmi, chay kiçhkila kaq punkituta pasar rinkillapa Dyusninchikman rinarqa. Chaqa chay tukuy tyimpupaqna rir qischakana-paq kaq punkuqami kusala atun chaynulla chay

nanpismi, kusala anchu ima. Chaynu katinmi kusala achka ringallapa chaylawtaqa.

¹⁴ Piru Dyusninchikwana rir tukuy tyimpupaq kawsanapaqqami kusa kiçhkila punkitu, chaynulla kiçhkila nansitu ima. Chaynu katinmi aykala chaylawtaqa yaykur rinllapa.

*Qirukunatami puquyninmanta riqsinchik
(Lc 6.43-44)*

¹⁵ “Allitami kuytakankillapa chay llullakur Dyusninchikpaq parlakuq tukuq runakunamantaqa. Chaqa paykunaqami qamkunamanqa shamunqa imanutaq uyshitakunamaqa kusala mansitu chaynu. Piru alli yaçhaymantaqami kusala manchaypaq atun surrukuna kanqallapa.

¹⁶ Chaymi qamkunaqa tukuy imata rurayashanlamanta das riqsiyta puytinkillapa imanunirmapis. Chaqa ubapa puquynintaqa manami kashakunamantachu pallanchik. Chaynulla Iguspa puquynintapis manami shankakunamantachu pallanchik.

¹⁷ Piru tukuy allin qirukunaqami shumaqta puqun. Nataq chay mana allin qirukunashuyapaqami mana allintachu puqun.

¹⁸ Chaqa allin qiruqami mana puytinchu mana allinta puquytaqa. Chaynulla mana allin qirupis manami shumaqtaqa puquyta puytinchu.

¹⁹ Chaymi, tukuy qirukuna mana allinta puquqtaqa kuchur ninaman itar rupachinchik.

²⁰ Chayraykumi qashan nishaykillapa: Tukuytami ima rurashankunalamanta allita rikar riqsinkillapa nir.

Dyus mantakuyashanmankish mana yaykutkil-lapachu

(Lc 13.25-27)

²¹ “Manami tukuyla ‘Amituy, Amituy’ nimaqku-naqa, Dyus unaq syilupi mantakuyashanmanqa yaykungachu. Ashwanmi, unaq syilupi Taytay munashanlata ruraqkuna yaykungallapa.

²² Chaqa chay diyapiqami nimayanqallapa: ‘Amituy, Amituy, nuqakunami qamlapaq kusata parlakurayllapa. Chaynulla qampa shutikiwanmi runakunamanta dyablupa yarpuyinta itakurayllapa. Shutikiwanmi achka milagrukunata rurarayllapa’ nir ima.

²³ Piru nuqaqami paykunataqa nishaq: ‘Manami maydiyapis riqsishushachu kani. ¡Ashuyllapa nuqamanta, mana allinta ruraqkuna!’ nir.

Ishkay wasipa simintun

(Lc 6.46-49; Mr 1.22)

²⁴ “Chayraykumi, chay mayqanpis nuqa nishayta uyakur kasuqtaqa kumparashaq uk runa kusa allinlata yarpuqmaqa wasinta shachinanpaqqa allita yarpur, rumipa ananmanta shachiran chaywan.

²⁵ Chaymi tamyam shamutin, riyukuna achkayar, wayramapis wakmanta, kaymanta wasilaman pukakamurmapis mana ratachiranchu. Chaqa alliri shachisha karan rumipa ananmanta.

²⁶ Piru nuqa nishayta uyakur mana kasuqta-shuypaqami kumparashaq imanutaq uk yaru runamaqa mana allita yarpur wasinta shachiran ushya aqupa ananlamanta chaywan.

27 Chaymi tanya shamutin, riyukuna achkayamuran. Chaynulla wayra wakmanta kaymanta chay wasiman pukakamutinmi chay wasiqa limpu limpu pampalla rataran”.

28 Chaymi chaynu Jesús rimar tukchitinnaqa, tukuyla chaypi kaçkunaqa dispantakaranllapa chay imanü yaçhachikushanrayku.

29 Chaqa Jesusqami paylla kusata mantakur ima yaçhachikuran, manami Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna yupaychu.

8

Jesusmi allicharan uk ismuyaq runata

(Mr 1.40-45; Lc 5.12-16)

¹ Jesús chay sirkamanta ishkimutingami, kusala achka runakuna ikinta riranllapa.

² Chaymantaqami uk runa ismuyaq kwirpuyjun payman qimikar naypanpi qunqurikur niran:

—Taytituy, llakipamayarqa allichamay-ari kay qishayniymantaqa nir.

³ Chaynu nitinga, Jesusqa makinwan kamar niran:

—Munanimi alliyanykita. Kananlla alliyay nir.

Chaymi chay kutilla chay ismuyaq kwirpuyjun runaqa, alliyaran qishayninmantaqa.

⁴ Jesusqami niranpis:

—Amami mayqantapis willankichu. Ashwanmi rir qimikay kuraman. Chaymi apanki ufrinditaykita Moisés mantakushannulla. Chayna tukuy yaçhananllapapaq qishaynikimantaqa alliyashaykina nir.

*Jesusmi allicharan suldadukunapa mantaqni-
inpa sirbikuqninta*

(Lc 7.1-10; Jn 4.43-54)

⁵ Chaymanta Capernaúm pwibluman Jesús yaykutin, Romamanta suldadukunapa uk mantaqnin, qimikaran payta rugaq.

⁶ Chaymi niran:

—Taytituy, sirbikuqniymi wasiypi qishaq. Manami kwirpunqa kuyuyamatapis puytiyanchu. Ashwanmi kusala saqra nanaywan qischakayan nir.

⁷ Jesusqa niran:

—Rishaqmi allichaq nir.

⁸ Chaynu nitin, chay suldadukunapa mantaqni-
inqa niran:

—Taytituy, nuqa mana kwintachaypaqla kashayraykumi mana allinchi wasiymanraq rir yaykunaykipaqqa. Ashwanmi kayllamanta ‘Alliyanqa’ niy, chay sirbikuqniyqa alliyananpaq.

⁹ Chaqa nuqallatami mantamaqniykuna mantaman. Chaynulla nuqapis wakin suldadukunata mantani. Chaymi mayqannintapis ‘Riy’ nitiyqa, rin. Ukta ‘Shamuy’ nitiypis, shamun. Chaynulla sirbiqniytapis imata rurananpaq kaçhatiypis ruran.

¹⁰ Chaynu nitin uyaparmi Jesusqa kusa dispan-
takashalla aligriyaran. Chaymi chay wakin ikinta riqkunataqa niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Tukuyla Israel pwiblupiqqa manami mayqantapis kay runa yu-
pay allita kriyiqtaqa tarishachu kani.

¹¹ Chaymi nishaykillapapis: Achka
jwira runakunami shamunqallapa rupay

iqamunanlawmanta, rupay iqananlawmanta ima. Chaymi paykunana tayanqa pulla mikuq Abrahamwan, Isaacwan, Jacobuwan syilumanta kaq mantakuyashanpiqa.

¹² Piru Dyus mantakuyashan luryanpi kananpaq karan chaykunaqami, itakukayanqa waqta tutaparaqlla infyirnumanna. Chaymi chaypina kusala mana agwantaypaqta qischakar gaychakushanrayku kirunmatapis richyachinqallapa.

¹³ Chaymantami Jesusqa chay suldadukunapa mantagnintaqa niran:

—Riyna wasikiman. Qam kriyishaykinullami wasikiqiqa rurakanqa nir.

Chaynu Jesús nitinlami, chay kutilla sirbikuqninqa alliyaranna.

Jesusmi allicharan Pedrupa swigranta
(Mr 1.29-31; Lc 4.38-39)

¹⁴ Jesusqami riran Pedrupa wasinman. Chaypimi Pedrupa swigranta tariran, mantanpi qishaq usuraqta. Kusala rupawanmi karan.

¹⁵ Chaymi Jesusqa, chay warmisitataqa mak-inmanta kamaran. Chayna chay rupaqa dijaranna. Chaymantami ashwan chay warmisitaqa sharikur paykunata qaraqna qallariran.

Jesusmi achka qishaqkunata allicharan
(Mr 1.32-34; Lc 4.40-41)

¹⁶ Tutapatinnaqa Jesusman achka runakuna dyablupa yarpuyinwan kaqkunata apamuranllapa. Piru Jesusqami rimarla chay dyablupa yarpuyin runakunapi kaqtaqa itakuran.

Chaynullami allicharanpis tukuyta qishaq kaqkunataqa.

¹⁷ Tukuy kaykunaqami chaynuqa pasaran Dyuspa rimaqnin Isaías kaynu nishan kumplikananpaq. Chaqa kaynumi nisha kayaq: “Paylla nanayninchikkunata urquran.

Chaynulla paymi qishayninchikkunatapis aparan” nir.

*Jesusmi paywan rinaqkunata kaynu nin
(Lc 9.57-62)*

¹⁸ Uk diyapimi Jesusqa achka runakunapa rur-inpi rikariran. Chaymi yaçhakuqninkunataqa kaynu niran: Pasashunllapa chay quçhapa chimpanman nir.

¹⁹ Chaymantaqa Moisés mantakushankunata yaçhar yaçhachikuq runami Jesusman qimikar niran:

—Yaçhachikuq Taytituy, mayta ritkipismi pulayki rinayani nir.

²⁰ Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—Surrükunami maçhayniyun pununanpaqqa. Chaynulla pari qurukunapis qushayjun ima. Piru Dyusmanta Shamuq Runapaq-shuyapaqami mana kanchu maylapipis umanta sintikuchinallapaqmapis nir.

²¹ Chaynu nitinmi yaçhakuqninkunamanta ukqa kaynu niran:

—Taytituy, dijamay rishaq taytay wanutin pampaqraq. Chaymantanami rishun nir.

²² Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—Kusa allinmi kananlla nuqawan rinaykipaq. Chaqa nuqapi mana kriyiqkunaqami imanutaq wanushakunamaqa chaynu. Chaymi

dijay wanushakunaqa paykunapurana
pampanakunqa nir.

*Jesusmi wayrawan yaku maqchikayatin qasil-
lachiran*

(Mr 4.35-41; Lc 8.22-25)

²³ Chaymantami Jesusqa yaĉhakuqninkunawan
yaku karruman iqar riranllapana.

²⁴ Chaynu riyatinllapami chay quĉha yakuqa
kusata wakman kayman maqchikaq qallariran.
Chaymi chay yaku karrutaqa pampanayaranna.
Piru chaykamanqami Jesusqa punuyaran.

²⁵ Chaymi yaĉhakuqninkunaqa rikĉhachiq rir ni-
ranllapa:

—¡Taytituy, washamayllapari! ¡Yaku rurimanmi
chingayanchikllapana! nir.

²⁶ Chaynu rikĉhachitinllapami Jesusqa niran:

—¿Imapaqtaq kusalata manchakunkillapa?
¡Qamkunaqami manaraq allitaqa kriyimankilla-
paraqchu! nir.

Chaynu nirnaqami, sharir wayrawan yakutaqa
willatinla limpu limpu qasillaran.

²⁷ Chaynu rurashanraykumi kusa dispan-
takashalla paykunapura tapunakuyaqllapa:

—¿Kayqa, imanun runa katintaq wayrawan
yakumapis kasunqa? nir.

*Gadaramanta dyablupa yarpuyinwan ishkay
runakuna*

(Mr 5.1-20; Lc 8.26-39)

²⁸ Chaymanta Jesusqa chay quĉhapa uklaw
manyen Gadara shutiq lugarman ĉharan. Chaymi
chay lugarmantaqa dyablupa yarpuyinwan
kaq ishkay runakuna, pantyunmanta lluqshir,

payman qimikaran. Chay runakunaqami kusala saqra manchaypaqta tukuqllapa. Chaymi chay lugartaqa mana mayqanpis pasayta puytiqllapachu.

²⁹ Piru Jesusta rikarqami, kaynu nir qaychakuq churakaranllapa:

—¡Dyuspa Wamran Jesús, amami nuqakunamanqa yakapakamuychu! ¿Chaqa qamqachu manapis jwisyu diya chamuyatinraq kananlla shamushayki qischamaqllapa? nir.

³⁰ Piru chay kayashanllapamanta largukaqpimi achka kuchikuna shitqakuyaranllapa.

³¹ Chaymi chay dyablupa yarpuyninga, Jesustaqa kaynu nir rugaranllapa:

—Kay runakunamanta llugshichir itakumarllapaqa, dijamayllapa chay achka kuchikuna kan chayman yaykunayllapapaq nir.

³² Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—Riyllapa nir.

Chaynami chay dyablupa yarpuyninga runakunamanta llugshir kuchikunamanna yaykuran. Chaymi kuchikunaqa chay kutilla kusalata kallpar, qaqata rishannu quchaman ratar chuqar wananllapa.

³³ Nataq chay kuchikunata michiqkunaqami alsakar riranllapa. Chaymi pwibluman charqa imanun chay dyablupa yarpuyinwan kaq runakuna pasashantaqa tukuyta parlaranllapa.

³⁴ Chaymi chay kutilla pwiblumanta kaq runakunaqa llugshir riranllapa Jesús kayashanmanqa. Chaynu Jesusta chaypi rikarllapami kusalata rugaranllapa kay lugarniyllapamantaqa wakaq tukuy nir.

9

*Jesusmi mana kuyuyta puytiq runata allicharan
(Mr 2.1-12; Lc 5.17-26)*

¹ Chaymantaqami Jesusqa uk yaku karruman iqar, quçhapa uklaw chimpanman pasar pwiblunllaman çharan.

² Chaypina katingami uk mana kuyuyta puytiq kwirpuyjun runata, uk parapi usurachir wintusha payman çhachiranllapa. Chaymi Jesusqa paypi kusalata kriyiqllapata rikar, chay qishaqtaqa niran:

—Shachinakuy wamrituy. Chaqa tukuy uchakushaykikunamantami pirdunashushana kani nir.

³ Chaymi Moisés mantakushankunata yaçhar yaçhachikuq runakunaqa kaynu nir yarpuranllapa: ¿Wakqachu Dyusninchiknulla tukunayan? Manami allinchu chaynuqa. Chaqa Dyuslami uchakunamanta pirdunakuytaqa puytin nir.

⁴ Piru Jesusqami kwintata qukaran imatami yarpuyanllapa nirmapis. Chaymi paykunataqa kaynu nir tapuran:

—¿Imapaqtaq qamkunaqa kusala mana allin yarpuyniyunqa kankillapa?

⁵ ¿Imataq mas trabajusu ninaypaq, ‘Uchaykikunamantami pirdunashuni’ ninaypaq, manaqachu ‘Sharir puriy’ ninaypaq? *
‘Uchaykikunamanta pirdunashuni’ nitiyqa qamkunaqa mana kriyinkillapachu.

* **9:5** Chaqa mayqanpismi “Uchaykimanta pirdunashuni” niyta puytinman yanqallamapis.

⁶ Piru kananllami intrachishaykillapa Dyusmanta Shamuq Runaqami kay pachapiqa paylla puytin uchanllapakunamanta pirdunakuytaqa nir.

Chaynu nirnaqami chay mana kuyuyta puytiq kwirpuyjun runataqa niran:

—Sharir paraykita apar, riy wasikiman nir.

⁷ Chaymi chaynu nitinga, chay mana kuyuyta puytiq kwirpuyjun kayaq runaqa sharir, riranna wasinman.

⁸ Tukuy chaykunata rikarmi chaypi kaq runakunaqa kusalata dispantakaranllapa. Chaymi ashwan Dyusta alabaq çhurakaranllapa imanumi payqa uk runata pudirninta qusha nir.

Jesusmi Mateuta qayaran
(Mr 2.13-17; Lc 5.27-32)

⁹ Chaymantami Jesusqa chay kayashanmantaga riranna. Chaynu riyarmi rikaran uk runa Mateo shutiqta. Payqami chay Roma pwiblupaq impwistuta kubrakunanpi tayaran. Chaymi Jesusqa niran:

—Shamuy nuqawan rishun nir.

Chaynu nitinga Mateuqa sharir paywannan riran.

¹⁰ Chaymantami Jesusqa Mateupa wasinpi mikuyaranna. Chaymi chay kutilla Romapaq impwistuta kubraquqkuna, kusa uchayjun runakuna ima çharanllapa. Chaynami ashwan paykunapis Jesuswan, yaçhakuqninkunawan ima pulla mikuq çhurakaranllapa.

¹¹ Chayta rikarmi chay fariseo runakunaqa Jesuspa yaçhakuqninkunataqa kaynu nir tapuran:

—¿Imapaqtaq yaĉhachuqnikillapaqa chay impwis-tuta kubraqukunawan chaynulla uchasapaku-nawan pullaqa mikun? nir.

¹² Chaynu nitinllapa uyaparmi, Jesusqa niran:

—Allilan kar mana qishaq kaqkunaqami mana ministinchu rimidyakuqtaqa. Chaymi ashwan chay qishaq kaqkunala ministin rimidyakuqtaqa.

¹³ Rir allita intrakayllapa Dyus nitin unaylla iskribishanllapata. Chaqa ninmi:

‘Nuqaqa manami munanichu animalkunata wanuchir ufrindita nir nuqaman apamunanllapataqa.

Ashwanmi munani wakinkunata llakipar ima ministishanpipis yanapananllapapaq’ nir.

Chaynulla nuqaqa manami chay kusa allinla kani niqkunata willaqchu shamusha kani. Ashwanmi shamusha kani, chay uchayjunkunata willatiy kriyir washakananllapapaq.

Ayunupaqmi tapuranllapa

(Mr 2.18-22; Lc 5.33-39)

¹⁴ Chaymantaqami Shutichiquq Juanpa yaĉhachuqninkuna, Jesusman qimikar kaynu nir tapuranllapa:

—Nuqakuna, chaynulla chay fariseo runaku-napismi kusalata ayunanillapa. Piru qampa yaĉhachuqnikiqunaqa ¿imapaqtaq mana ayunanllapa? nir.

¹⁵ Jesusqa niran:

—¿Uk runa kasaraq, chayllapiraq katingachu, wakinkunaqa llakishala kanmanllapa? ¡Manami! Chaymi chay kasarasha chaykuna rinanpaq ura ĉhamutin, ritinllapanami ayunanqallapa.

16 “Nishaykillapapis: Manami mayqanpis uk makwa raçhpataqa mushuq raçhpawanqa rimindanchu. Chaqa chay mushuq raçhpami paqakarqa chapukayanqa. Chaynu chapukarmi, makwa raçhpataqa llikinman. Chaynuqami ashwan masna llikikayanqa.

17 Chaynulla, chay ubapa yakun binutaqa manami itanchikchu makwa qara kapachumanqa. Chaqa chay ubapa yakun binumi byijuyar makwa qarataqa llikinman. Chaymi ashwan ubapa yakun binu chaynulla chay qara kapachupis yanqallana tukukanman. Chayraykumi, ubapa mushuq yakun binutaqa mushuq qara kapachuman itaypaq amana mayqanninpis imanananpaqqa”. †

Jesusmi allicharan uk warmita, Jairupa wamranta ima

(Mr 5.21-43; Lc 8.40-56)

18 Chaynu Jesús rimayatinllami, Israel runakunapa uk mantagnin çhamur Jesuspa naypanlapi qunqurikur kaynu niran:

—Chayraqmi warmi wamray wanusha. Piru qam rir makisituykita ananpi çhuratkıqa, payqa qashan kawsamuyanqa nir.

19 Chaynu nitinmi Jesusqa sharir, yaçhakuqninkunawan ima riranllapa.

20 Piru chaynu riyatinmi chay lugarlawpi karan uk qishaq warmi. Chay warmipa yawarninmi

† 9:17 Jesús ruraran kay kimsa kumparasyunta unay runakunapa yaçhachikushanqa, paypa mushuq yaçhachikushanwanqa mana chaylachu nir. Chaynuqami intrachimanchik piçhunachinapaqqa mana allinchi nir.

dusi añupaqna kusalata shamuq. Chaymi Jesuspa ikinlawta qimikar raçhpanpa manyanta kamaran.

²¹ Chaqa chay warmiqami yarpuq, raçhpanta kamarlami alliyashaq nir.

²² Piru chaynu ruratin Jesusqa ikiman chapakur warmita rikarqa niran:

—Shachinakunkimi mamitay. Chaqa kriyishaykiraykumi alliyashaykina.

Chaymi ashwan chaymanta-pacha allinna kидaran chay warmisitaqa.

²³ Chaymanta Jesusqa chay Israel runakunapa mantaqninpa wasinman çharqa, rikaran dulsaynata waqachiq runakunata. Chaynullami rikaranpis chaypi kaqkuna kusalata waqar laqyaqllapata ima.

²⁴ Chaymi Jesusqa niran:

—Lluqshiyllapa kaymanta. Chay warmi wamraqami mana wanushachu. Punuyanlami nir.

Chaynu nitin, chaypi kaqkunaqa kusalata asiparanllapa Jesustaqa.

²⁵ Piru payqami ruripi kaqkunata limpu lluqshichimuran. Chaymantami chay wasiman yaykur, chay warmi wamrataqa makinmanta aypatin, sharimuran.

²⁶ Chaymi tukuy chay lugarkunapiqa yaçharanllapana imanuwarmi wamraqa kawsamusha nirmapis.

Jesusmi allicharan ishkay syigukunata

²⁷ Chaymanta lluqshir ritinnaqami Jesuspa ikintaqa ishkay syigu runakuna riran kaynu nir qayakur:

—¡Davidpa ayllun † llakipamastuyllapari! nir.

²⁸ Chaymanta Jesús wasi ruriman yaykutinga, chay syigu runakunaqa qimikatin, Jesusqa kaynu nir tapuran:

—¿Qamkunaqachu kriyinkillapa alliyachishuyashaqllapa nirqa?

Chaynu nitin, paykunaqa niranllapa:

—Arí taytituy nir.

²⁹ Chaymantami Jesusqa, nawinkunata kamar niran:

—Qamkuna imanutaq kriyishaykillapanullami rurakanqa nir.

³⁰ Chaymi chay kutilla rikakuranllapana. Piru Jesusqami kaynu nir kusalata willaran:

—Amami mayqanpis yaçhanqachu kaytaqa nir.

³¹ Piru ashwan chay runakunaqa wasimanta lluqshishanmanta-pacha imanú Jesús paykunata alliyachishanpaq ima tukuylata parlaranllapa.

Jesusmi allicharan uk muduta

³² Chaymanta chay syigukuna alliyashana lluqshimuyatinga, wakin runakunapis Jesusman aparanllapa uk mudu dyablupa yarpuyninwan qishaq runata.

³³ Chaymi Jesús chay dyablupa yarpuyninta chay mudu runamanta itakutinga, rimaqna qallariran chay runaqa. Chaymi chaypi kaqkunaqa kusa dispantakashalla niaqllapa: “¡Kay Israel pwiblupiqami maydiyapis mana rikashanchikchu waknu mayqanpis allichakuqtaqa!” nir.

† 9:27 Davidpa ayllun nirqami Dyuspa Akrashan Cristun nir intrachimanchik.

34 Piru chaypi kaq chay fariseo runakunashuypaqami niyaranllapa: “Waktaqami dyablukunapa mantaqnin pudirninta qusha, chaynu dyablupa yarpuynta itakunanpaqqa” nir.

Kusichakunapaq kaqqami kusala achka

35 Piru Jesusqami tukuy pwiblukunapi, taksha pwiblitukunapi ima yaĉhachikur puriyan. Tukuy tantakananllapa wasikunapimi Dyuspa shumaq rimayninta yaĉhachikur puriran, washakarna paypa mantakuyninpi kawsananllapapaq. Chaynullami allichakuqpis tukuy qishaykunamanta, nanaykunamanta ima.

36 Chaymi runakunata rikar, kusalata llakiran paykunapaq. Chaqa chay runakunaqami kusata shaykur kwashayasha, chinqasha mana washakananpaq yupayna karanllapa, imanutaq uyshakuna mana michikuqniyunmaqa chaynu.

37 Chaymi Jesusqa yaĉhakuqninkunataqa niran: “Chiqaptami kusichaqa kusala achka. Piru aykalami trabajaqkunaqa.

38 Chayraykumi chay kusichapa amunta mañayllapa, pay kaĉhananpaq trabajaqkunata, paykunana tantananllapapaq” nir. §

10

*Jesusmi dusi yaĉhakuqninkunata akraran
(Mr 3.13-19; Lc 6.12-16)*

§ 9:38 Kusichananpaq chaykunaqami, tukuy manaraq Dyuspi kriyiqkuna. Kusichapa amunqami Tayta Dyus. Nataq chay trabajaqkunaqa, Dyuspaq yaĉhachikuqkuna.

¹ Jesusqami chay dusi yaĉhakuqninkunata qayamur, pudirninta quran, dyablupa yarpuyininkunata runakunamanta itakunanllapapaq. Chaynulla tukuy qishaykunamanta, nanayninllapakunamanta imamapis allichakunanllapapaq ima.

² Kaykunami chay dusi yaĉhakuqninkunaqa karan:

Puntataqa, Simón (kay Simonmi shutiqpis Pedro),

Simonpa uknin Andrés;

Zebedeupa ish kay wamrankuna, Santiago,

Juan ima.

³ Chaynulla Felipe,

Bartolomé,

Tomás,

Mateo. Kay Mateumi Roma pwiblupaq impwis-tuta kubraquq karan.

Chaynullami karanpis Alfeupa wamran Santiago,

Tadeo ima.

⁴ Ukqami karan Simón. Payqami Cananeo partidumanta karan.

Uk-shuypaqa karan Judas Iscariote. Kaymi Jestustaqa kuntrankunaman qukuran wanuchinanllapapaqqa.

*Jesusmi dusi yaĉhakuqninkunata kaĉharan
yaĉhachikunanllapapaq
(Mr 6.7-13; Lc 9.1-6)*

⁵ Jesusqami chay dusi yaĉhakuqninkunataqa kaynu nir kaĉharan:

“Amami rinkillapachu chay mana Israel runakunamanqa. Chaynulla amami yaykunkillapapischu chay Samaria pwiblumanqa nir.

⁶ Ashwanmi chay Israel pwiblumanta kaq runakuna imanutaq uysha chinqasha purin chaynu puriqkunaman riyllapa.

⁷ Chaynami paykunata willayllapa, syilumanta kaq mantakuq shamunanpaqqami shipchana nir.

⁸ Chaynullami tukuy qishaqkunata allichankillapa, wanushakunata kawsachimunkillapa, ismuyaq kwirpuyjun kaqkunata allichankillapa, itakunkillapapismi dyablupa yarpuynta runakunamanta ima. Chaqa tukuy chaykunata ruranaykillapapaqqami mana imawan pagrakur imachu dibaldila chay pudirtaqa ayparaykillapa. Chaymi imata rurar yanapakurpis ama kubrakunkillapachu.

⁹ “Piru amami apankillapachu urumanta, plata-manta, kubrimanta kaq qillay imamatapis.

¹⁰ Chaynulla amami apankillapachu alburjata, mudakunaykipaq raçhpaykillapata, llanqita, bas-tunta imamapis. Chaqa uk trabajaqtaqami traba-jashanrayku qarayta puytinllapa.

¹¹ “Chaymi qamkuna uk pwibلمان manaqa uk taksha pwiblituman çharqa, uk kusa allin runata maskar, chaypa wasinpi kidankillapa chay ima diyaçi rinaykillapakaman.

¹² Piru chay wasiman yaykurqa chaypi kaqku-nata kusa shumaqta saludankillapa.

¹³ Chaymi chay wasipi kaqkuna shumaqta samachishutinllapaqa Dyusmi shumaqta yanapanqa paykunataqa. Piru mana chaynu

samachishutinllapa-shuypaqa manami imapis kanqachu.

¹⁴ Chaymi uk wasipi manaqa uk pwiblupi yaçhachikutkillapa mana uyakunar mana munashutinllapaqa, chaymantaqa çhakikillapapi kaq pulbumatapis çhaspir rinkillapa.

¹⁵ Chiqaptami nishaykillapa: Chaynami maydiya jwisyu diya çhamutinqa, chay pwibluqa kusala mas manchaypaqta kastigakasha kanqa chay pwiblu Sodomawan Gomorra kastigakashanmanmatapis nir”.

Jesusmi yaçhakuqninkunata qischakankillapa niran

¹⁶ Jesusqami yaçhakuqninkunataqa niranpis:

“¡Kwintata qukayllapa! Nuqami qamkunata kaçhashurllapaqa uyshakunata surrukunapa rurinta kaçhaq yupay kaçhashuyanillapa. Chaymi qamkunaga ima katinpis imanutaq largu kuru-maga dasla tantyan chaynu kankillapa. Piru chaynu tantyarmapismi imanutaq uk palumitamaqa mana ima mana allintapis ruranchu chaynu kankillapa.

¹⁷ Allita kuytakankillapa. Chaqa qamkunataqami karguyjunkunaman qukushunqallapa. Chaynulla chay tantakananllapa wasikunapimi wipyashunqallapa ima.

¹⁸ Chaynulla nuqaraykuqami chay karguyjunkunaman, gubyirnukunaman ima apashunqallapa. Piru qamkunaga paykunapa naypanpi chaynulla chay mana Israel runakunapa naypanpimapis nuqallapaq rimankillapa.

19 Chaynu paykunapa naypanpi karnaqa, amami yarpupakunkillapachu, imatami rimashaq, manaqa imanumi rimashaq nirmapis. Chaqa rimanaykillapapaqna katkillapaqami Dyus yanapashunqallapa imata ninaykillapapaqmapis.

20 Chaynuqami mana qamkunallachu rimayankillapa kanqa. Ashwanmi Taytaykillapa Dyuspa Ispiritunmi rimachishunqallapa.

21 “Chaymi nishaykillapapis: Mayqanpismi ukninta qukuyanqa wanuchinanllapapaq. Nataq taytanllapa-shuypaqa wamrankunata qukuyanqa wanuchinanllapapaq. Chaynulla wamrakuna-shuypaqa taytanpa kuntran tikrakar wanuchinqallapa.

22 Chaymi tukuyla kay pachapiqa nuqapi kriyishaykillaparayku çhiqnishunqallapa. Piru chaynu qischakar imamapis maydiya shamunaykaman shachinakuq kaqkunalami washakanqallapa.

23 Chayraykumi uk pwiblupi katkillapa mana allinta rurashunanllapapaq ikikillapapi puritinga, uklaw pwiblukunaman alsakayllapa. Chaqa chiqaptami nishaykillapa: Manaraq chay Israel pwiblukunapi yaçhachikur tukchiyatkillapami Dyusmanta Shamuq Runaqa shamunqana nir.

24 “Manami mayqan yaçhakuqpis maschu chay yaçhachiqninmantaqa. Chaynulla mayqan sirbikuqpis manami maschu patrunninmantaqa.

25 Chaymi chay mayqan yaçhakuqpis chay yaçhachiqninnula kayta puytin mana maschu. Chaynulla chay sirbikuqpis imanutaq patrunninmaqa chaynula kayta puytin. Chaqa

nuqatami nimanllapa dyablupa mantaqin Beelzebú nir. Chaymi qamkuna nuqapa yaçhakuqniy kashaykillaparaykumaqa ashwan ima nishuyanqallapa.

Amami runakunataqa manchashunchu
(Lc 12.2-7)

²⁶ “Piru chaynu katinmapis amami chay runakunataqa manchankillapachu. Chaqa tukuy imapis pakaplla kaqkunaqa manami pakapllaqa kidayta puytinchu. Chaymi tukuy pakaplla kaqtaqa allita yaçhakanqa.

²⁷ Chayraykumi nuqa qamkunata uyarala willashushayllapataqa, tukuyлата parlayllapa. Chaynulla chay pakaqnula willashushayllapatapis intrachikunkillapa, tukuypa naypanpi.

²⁸ Chaymi chay mayqan wanuchishunatinllapapis ama manchankillapachu. Chaqa wanuchishurllapamapismi kwirpuykillapalata wanuchinqallapa. Ashwanmi manchankillapa chay kwirpuykillapawan almaykillapata tukuy tyimpupaq ninapi qischakananpaq kaçhaq chayta.

²⁹ “Piru qamkunataqami Taytanchik Dyusqa kusalata munar kuytashunllapa. Ma willamayllapa: ¿Manachu ishkay pariq kuritukunata uk qillaysitulapaqmapis rantikunllapa? Chaynu paykuna yanqa mana sirbiq katinmapismi, Taytaykillapa Dyus pachaman ratar wanunqa nitin, ratar wanuymatapis puytin, manaqa mana.

³⁰⁻³¹ Chaynu kuritukuna yanqa mana sirbiq katinmapis kusa allita kuytarqa, qamkuna chay kuritukunamanta mas

sirbiq kashaykillaparaykuqa ¿imanunari mana kuytashunqallapa? Chaqa payqami aqchaykillapamatapis uklapi uklapi allita yupasha purichiyan. Chaynu katinmi ama imalapaqpis manchakunkillapachu.

Runakunapa naypanpimapis Jesuspaq rimankillapa

(Lc 12.8-9)

³² “Chayraykumi mayqanpis tukuypa naypanpi, nuqapaq mana pinqakur faburniy rimatinga, nuqapis paykunapaqqa allinta rimashaq, unaq sylupi Taytaypa naypanpiqa.

³³ Piru mayqanpis tukuypa naypanpi, nuqata mana kwintachamatin-shuypaqa, nuqapis paykunataqa mana kwintachashaqchu unaq sylupi Taytaypa naypanpiqa.

Jesumi yaçhakuqninkunata kuytakananpaq willaran

(Lc 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ “Amami yarpunkillapachu: Jesucristo shamushanraykumi mana qischakashunllapanachu nirqa. Chaqa nuqa shamushayraykumi mana shumaqnachu kawsankillapa. Ashwanmi nuqarayku kusala çhiqninakuy, maqanakuy imana kanqa.

³⁵ Chaymi uk ullqu wamramaqa taytanpa kuntran tikrakanqa. Chaynulla uk warmi wamrapis mamanpa kuntranna tikrakanqa. Nataq uk llunchu-shuypaqa swigranpa kuntranna tikrakanqa.

³⁶ Chaynumi nuqaraykuqa mayqanpapis ayl-lunkunalla kuntranqa tikrakanqa.

³⁷ Piru mayqanpis nuqamanta masta taytanta, manaqa mamanta munaqqa, manami nuqapa kananpaqqa allinchi. Chaynulla mayqanpis uk ullqu wamranta, manaqa uk warmi wamranta masta nuqamanta munaqqa, manami nuqapa kananpaqqa allinchi.

³⁸ Chayraykumi mayqantapis nuqapi kriyishanrayku kruspi wanuchinar qischatinllapa manchakur mana nuqallawan purinaqkunaqami manana nuqapa kananpaqqa allinchi.

³⁹ Chaymi mayqanpis bidanpaq llakir washayta kamaqkunaqa limpu chinqanqallapa. Piru chay mayqanpis nuqapi kriyishanrayku wanuq chayqami washakashana rikarinqa.

Dyusmanta kaq imançikkuna
(Mr 9.41)

⁴⁰ “Chayraykumi mayqanpis qamkunata shumaqta samachishurllapaqa, nuqata samachimayan. Nataq mayqanpis nuqata samachimaq-shuypaqa, chay mayqançi kaçhamasha chayta samachiyan.

⁴¹ Chaymi mayqanpis ukta Dyuspa rimaqnin kashanrayku samachiqqa, Dyus paypa rimaqninta imataçi quyanqa chayllatami aypanqa. Chaynulla uk allin runata allin kashanrayku samachiq-shuypaqa, chay allin runata imakunata Tayta Dyus quyan allin kashanrayku, chayllatami aypanqa paypis.

⁴² Chaymi mayqanpis chay sirbimaqniy kashanrayku mana kwintachaypaqla kaqkunata uk jarru qasaq yakituta upyachiq chayqami, kusa shumaq allin imakunata aypanqa Dyusmantaqa”.

11

Shutichikuq Juanmi yaĉhakuqninkunata kaĉharan Jesusman

(Lc 7.18-35)

¹ Jesús chaynu dusi yaĉhakuqninkunata yaĉhachir tukchirnaqa, chay kayashanmanta lluqshir riran, chay pwiblupa uklaw lugarninkunaman Dyus nishankunata parlakur yaĉhachikuq.

² Piru Shutichikuq Juan, karsilpi karqami, yaĉharan imatami Cristo rurur puriyan nir. Chaymi chaynu yaĉharqa, wakin yaĉhakuqninkunata kaĉharan

³ Jesusta tapunanpaq:

—¿Qamchu Dyusmanta shamunanpaq karan chay kanki, manaqachu uktaraq yarayashaqllapa? nir.

⁴ Chaymi Jesusqa niran:

—Rir Juantaqa willayllapa, kay rikayashaykillapata, uyapayashaykillapata ima.

⁵ Willankillapapismi: ‘Syigukunatapis rikakuchin, kujukunatapis alliyachitin purinllapa, ismuyaq aychayjunkunatapis alliyachin nir. Chaynulla upakunatapis uyakuchin, wanushakunatapis kawsachimun, chay mana imayjun kaqkunatapis willan imanu washakananllapapaq’ nir ima.

⁶ Chaynulla willankillapapis: ‘¡Kusa shumaqmi kanqallapa nuqapi kriyishanrayku imakuna rikarir trumpisachinatin mana maydiyapis qunqamaqkunaqa nin!’ nir.

⁷ Chaymanta Juanpa yaĉhakuqninkuna ritinnaqa, Jesusqa chaypi kaq runakunata qallariran Shutichikuq Juanpaq parlaq, kaynu nir:

“¿Imata rikakuqtaq qamkunaqa riraykillapa chay chunllaq lugarmanqa? Imanutaq uk runa mana uklapi yarpuqmaqa uk yura shukchata wayra wakman kayman kuyuchiġ yupay ¿chayta rikakuqchu riraykillapa?

⁸ ¿Manaqachu, uk runa kusala ĉhaniyjun mudanata, mudakushata rikakuq riraykillapa? Qamkunaqami yaĉhankillapa chaynu mudakuqku-naqami, chay gubyirnupa wasinkunalapi tanllapa nir.

⁹ Chaqa, ¿imata rikakuqtaq riraykillapa? ¿Dyuspa rimaq runata rikaq? Chiqaptami qamkunaqa Dyuspa rimaqninkunamantaqa nuqapaq kusa mas intrachikuqta rikaq riraykillapa.

¹⁰ Chaqa Shutichikuq Juanpaqmi, Dyus nitin iskribikashakunapiqa kaynu niq:

‘Nuqami qampa naypaykita ukta kaĉhashaq,
 imanutaq nanta kiĉhar kamkachinllapa
 chaynu qampaq yaĉhachikunanpaq’ nir.

¹¹ Chiqaptami nishaykillapapis: Kay pachapi runakunaqami Shutichikuq Juanmanta masqa mana kashachu uklamapis. Piru chaynu katin-mapis syilumanta kaq mantakuqpi kriyiqkunaqa mana kwintachaypaqla karmapis Juanmantaqa

kusala masna kanqallapa. *

¹² “Chaynumi Shutichikuq Juan yaêhachikuq qallarishanmanta kanankamanmi syilumanta kaq mantakuqpi kriyiqkunapa ikinpi kusala achka marraju runakuna purinllapa limpu imanachiyta yarpur.

¹³ Chaynullami nishaykillapapis: Dyus-ninchikpa rimaqninkuna chaynulla Dyus nitin Moisés mantakushankuna imaçami syilumanta kaq shamur mantakunanpaqqa Shutichikuq Juan shamunankalaman intrachimanchikllapa.

¹⁴ Chaymi çamkuna Shutichikuq Juanpaq, Dyuspa rimaqnin Elías † shamunanpaq karan nir kriyinarça kriyiyllapari.

¹⁵ Chayraykumi tukuy rinriyjun kaqkuna, allita intrakanarça uyakur intrakayllapa.

¹⁶ “¿Imawantaq kumparayman kay tyimpupi kaq runakunataqa? Kay runakunaçami, wamritukuna plasapi tar kaynu qayapanakunllapa chay yupay:

¹⁷ ‘Kinakunatami waqachirayllapa. Piru çamkunaçami mana bayliraykillapachu. Chaynulla llakiypaq takikunata takitiyillapapis, mana waqaraykillapachu’ ninakun chaykuna yupay.

* **11:11** Dyuspa tukuy rimaqninkunamantaqa Shutichikuq Juanqa, Amitunchik Jesucristupaqqa masta intrakaran nirçami intrachimanchik Juanqa Amitunchikta rikar paypaq parlakushanrayku nir. Piru Jesucristupi tukuy kriyiqkuna-shuypaqa Juanmantaqa masta Jesucristupaq intrakan nir-shuypaqa intrachimanchik paykunaçami imanumilagrukunata rurashanta, wanur kawsamushanta ima rikashanllaparayku nir. † **11:14** Syilumanta mantakuqpa naypanta shamuyan Elías nir mas intrakanarça rikashun Malaquías 4.5-6.

18 Chaymi qamkunapis wamritukuna yupay, Shutichikuq Juan shamur kusata ayunatin, chaynulla mana binuta upyatinga niraykillapa: ‘Juanqami dyablupa yarpuyinwan’ nir.

19 Chaymanta nuqa Dyusmanta Shamuq Runa kar, mikutiy upyatiy-shuypaqa qamkunaqa ninkillapa: ‘Kusala amryintu, upyalun’ ima nir. Chaynulla ninkillapapis: ‘Payqa chay Romapaq impwistuta kubrakuqkunapa amigun chaynulla uchasapa runakunapa amigun’ nir ima. Piru nuqapi kriyishanllaparayku Dyus munashanta rurar kawsaqkunami intrachikunllapa nuqaqami chiqapta Dyusmanta shamusha kani nirqa”.

Wakinkunaqami Jesuspiqa mana kriyinllapachu

(Lc 10.13-15)

20 Jesús chay pwiblukunapi achka milagruta rurasha katinmapis manami kriyinaranllapachu. Chaymi chay runakunataqa anyaqnulla kaynu nir willayaq:

21 “¡Ay Corazín pwiblu! ¡Ay Betsaida pwiblu! Kay milagrukunata qamkuna rikanaykillapapaq rurasha kani, chay milagrukunata Tiro shutiq pwiblupi, Sidón pwiblupi rurasha katiymaq, paykunaqa aykapina uchankunata dijar, saqalla raçhpanllapata yakakur, uçhpata umanllapaman itar ima kriyishana kanmanllapa Dyuspiqa.

22 “Piru chay jwisyu diya çhamutinga, chay Tiro pwiblumanta, chaynulla chay Sidón pwibluman-taqa kusala mas manchaypaq kastigu kanqa qamkunapaqqa nir.

23 Qamkuna Capernaúm pwiblupi taqkuna, ¿yarpunkillapachu washakar syiluman riyankillapa kanqa nir? Ashwanmi qamkunaqa chay tukuy tyimpupaq kastigakanaykillapapaqna itakukankillapa. Chaqa chay Sodoma pwiblupi imanutaq kay Capernaúm pwiblupi yupay rurar rikachisha katiyqami, chay pwibluqa kanankaman kayanmanraq.

24 Piru nishaykillapa: Chay jwisyu diya Chamutinga, qamkunapaqqa kusala mas manchaypaq kastigu kanqa chay Sodoma pwiblupi kayaq chaymantaqa nir”.

*Jesuslami qayamanchik samachimanapaq
(Lc 10.21-22)*

25 Chaymanta Jesusqa niran:

“¡Taytay! Qammi kay pachapa, unaq syilupa amun kanki. Chayraykumi alabashuni. Chaqa qamqami kananqa chay mana kwintachaypaqla kaq runakunata intrachishayki unay chay kusa yaçhaq, kusa intrakaq runakunata pakar mana intrachishaykitaqa.

26 Chaynumiri Taytituy. Chaqa qam munashaykinumi kananpaq kasha”.

27 Chaynullami wakinninkunatapis niran:

“Taytaymi tukuy imata qumasha rikanaypaq. Chaqa manami mayqanpis allita nuqataqa riqsimanchu. Ashwan Taytaylami riqsiman. Chaynulla, manami mayqanpis allitaqa Taytaytapis riqsinllapachu. Nataq nuqa Wamranlami riqsin. Chaynu Wamran kashayraykumi mayqantapis riqsichinashaytaqa riqsichiyta puytini.

28 Piru tukuy qamkuna uchaykillaparaykuqa imanutaq trabajarmaqa shaykunkillapa, chaynulla imanutaq shipuykillapata aprikurmaqa shaykunkillapa chaynu kaqkuna, shamuyllapa nuqaman. Nuqami samachishaykillapa.

29 Chaqa nuqamanta yaçhakuqkunaqami nuqawan yuntakasha yupayna. Chaymi nuqa yupaylla kayta yaçhakuyllapa. Chaqa nuqaqami ima katinpis mana das piñakur imachu, ashwan kusa shumaqlata ima intrachikuni. Chaynu nuqawan karqami kusala shumaqta tukuy tyimpupaq almaykillapapi samankillapa.

30 Piru chay tukuy imata ruranaykillapapaq nishuyanillapa chayqa manami kusala llashaq imachu. Ashwanmi imanutaq uk yugumaqa kusa ankishla chaynu”.

12

Samana diyapimi ispigakunata pitiranllapa (Mr 2.23-28; Lc 6.1-5)

1 Chaymi chay tyimpukunapiqa, uk samana diyapi Jesusqa trigu tarpukashapa rurinta riyaran yaçhakuqninkunawan. Chaymantami chay, yaçhakuqninkunaqa mallaqnar, trigupa ispiganta pitir murinta * mikuranllapa.

2 Chaynu mikuyatinllapa chay fariseo runakuna rikarqa, Jesusta niranllapa:

—Rikay, yaçhakuqnirikunaqami chay samana diyapi mana ruraypaq kaqkunata rurayanllapa nir.

* 12:1 Murin nirqami intrakaytapis puytinchik: Puquynin nir.

³ Chaynu nitinllapaqa, Jesusqa niran:

—¿Manachu qamkunaqa liyishaykillapa, uk kuti gubyirnu David wakinninkunawan mallaqnar imanukun nirkun iskrubikashantaqa?

⁴ Chaqa Dyusta adurananllapa tuldu wasiman yaykurmi Dyuspa kaq turtillankunata mikuranllapa. Allita yaĉhashanchikllapanu, chay turtillakunataqami, mana allinchi karan pay David chaynulla wakinninkunamapis mikunanpaqqa. Chaqa chay turtillakunataqami chay kurakunala mikunanllapaq kaq.

⁵ Chaynulla, ¿manachu Moisés mantakushanta liyirqa intrakashaykillapa, Dyusta adurananllapa wasipi kurakuna samana diyapi, mana samarmapis mana uchakuranllapachu nirqa?

⁶ Piru nuqaqami Dyusta adurananllapa wasimantaqa kusala mas allin kani.

⁷ Chaynuqami qamkunaqa Dyus nitin iskrubikashankunataqa mana intrakashaykillapachu. Chaqa ninmi:

‘Nuqaqa manami munanichu animalkunata wanuchir ufrindita nirkun nuqaman apamunanllapataqa.

Ashwanmi munani wakinkunata llakipar ima ministishanpipis yanapananllapapaq’ nirkun. Chaqa chayta allita intrakasha karllapaqa manami yanqallaqa chay wakin runakunataqa uchachanaykillapatanachu.

⁸ Chaqa Dyusmanta Shamuq Runami chay samana diyapiqa imata ruraypaq chaynulla mana ruraypaqchu niytaqa puytin.

Jesumî uk runata samana diyapi allicharan
(Mr 3.1-6; Lc 6.6-11)

⁹ Jesusqami chaymanta rirqa, chay tantakananllapa wasiman yaykuran.

¹⁰ Chaypimi uk runa wiqru makiyjun karan. Chaymi chay fariseo runakunaqa imanullapis uchachayta yarpur kaynu nir Jesustaqa tapuranllapa:

—¿Allinchu kanqa uk qishaqta samana diyapi allichanapaqqa? nir.

¹¹ Chaynu taputinllapami Jesusqa niran:

—Qamkunamanta uknikillapapa kanman uk uysha. Chaymanta chay uyshaga samana diyapi uk uêhku ruriman ratanman. ¿Samana diya kashanraykuchu mana rinman llugshichimuqqa?

¹² Chaqa, juyshamantaqami uk runaqa kusala masta sirbin! Chayraykumi samana diyapimapis shumaq kaqta rurananpaq kusala allin.

¹³ Chaynu nirnaqami, chay wiqru makiyjun runataqa Jesusqa niran:

—Chutarachiy makikita nir.

Chaynu nitin, chutarachitinga makinga uklaw makin yupay kusa allilanna kidaran.

¹⁴ Piru, chaynu ruratinmapis, chay fariseo runakunaqa waqtaman llugshimurqa parlaranllapa Jesustaqa imanullapis wanuchinanllapapaq.

Isaías nishanmi kumplikaran

¹⁵ Chaynu wanuchinayanllapa nir yaêharmi Jesusqa chay kayashanmantaqa riranna. Chaynu ritinmi kusala achka runakuna ikinta riranllapa.

Chaqa Jesusqami paykunapa tukuy qishaqninllapata allichaq.

¹⁶ Chaynu allicharqami, chay runakunataqa willaran, ama mayqantapis parlananllapapaq mayqanmi allichamasha nirmapis.

¹⁷ Tukuy kaykunaqami chaynuqa pasaran Dyuspa rimaqnin Isaías kaynu nishan kumplikananpaq. Chaqa niqmi:

¹⁸ “Kaypimi sirbimaqniyqa.

Paytami kusata munar akrasha kani.

Paywanmi kusata aligriyani.

Chaymi paytaqa Ispirituyta qushaq,
tukuy pwiblukunapi intrachikunanpaq nuqa
munashaykunata rurar kawsananllapapaq.

¹⁹ Chaqa manami imapaq mayqanwanpis willanakunqachu.

Chaynulla manami rimapakunqapischu
nublirukuna yupayqa.

Manami mayqanpis uyapanqachu waqtakunapi alabakaqtaqa.

²⁰ Chaynulla kaña qiwikasha yupay kaq runakunataqami shumaqlata kuytanqa.

Chaynulla chay wanuqnula lamparita
ratakuq yupay runakunatapis shumaqlata
kuytanqa,

Dyus tukuy munashankuna kumplikanankaman.

²¹ Chaymi tukuyla pwiblukuna, paylapi
kusata kunfyakar yarakunqallapa”.

Jesustami uchacharanllapa dyablupa pudirninwan nir

(Mr 3.20-30; Lc 11.14-23; 12.10; 6.43-45)

22 Chaymantaqami ukkunapis Jesusman aparanllapa uk syigu mudu runata. Chaqa chay runaqami dyablupa yarpuyinwan karan. Piru Jesusqami chay runataqa rikakuchiran, chaynulla rimachiran ima.

23 Chaymi chay rurashanta rikarllapaqa tukuy chaypi kaqkunaqa dispantakashalla kaynu nir tapunakuyaqllapa: “¿Kaychu unay gubyirnu Davidpa ayllunmanta shamur washamanallapapaq karan chay kanqa?” nir.

24 Chaynu niqta uyaparllapami chay fariseo runakunaqa niranllapa: “Chay dyablupa mantaqnin Beelzebú shutiqmi, wak runataqa pudirninta qusha runakunamanta dyablupa yarpuyin kunata itakunanpaqqa” nir.

25 Piru Jesusqami, paykuna imatami yarpuyan nir yaçhashanrayku kaynu niran:

“Mayqan pwiblupis paykunapura çhiqninakturqa wakman kayman limpu chiqanchakar tukukanllapa. Chaynulla uk taksha pwiblitu, manaqa uk ayllupis paykunapura çhiqninakturqa mana shumaqta kawsaytaqa puytinllapachu.

26 Chaynullami dyablupis, uk dyablu masinta itakturqa, ukninta itakushanrayku manami allinchi. Chaynu rurarqa, çimanuna kusata mantakuytaqa puytinmanllapa?

27 “Qamkunaqami ninkillapa nuqapaq, ‘Beelzebú pudirninta qusha katin dyablupa yarpuyin ninta runakunamanta itakun’ nir. Chaynu katinga, ¿qamkunamanta wakinnikillapaqa mayqanpa pudirninwantaq dyablupa yarpuyin ninta itakun? Chaqa paykunallami

intrachimanchik qamkunaqashi limpu pantasha puriyankillapa nir.

²⁸ “Allita kwintata qukayllapa: Nuqaqami dyablupa yarpuynintaqa runakunamanta itakuni Dyuspa Ispiritunpa pudirninwan. Chaynuqami intrachimanchik, Dyuspa mantakuyninqami qamkunamanqa çhamushana nir.

²⁹ Chaqa allita yarpuyllapa: Uk kusala pulsuyjun runapa wasinman mayqanpis suwakuq yaykunarqami, chay wasipa amunta puntataqa wataytaraq ministiyän. Chaynu wataraqmi suwaytaqa puytiyan, manaqa mana. †

³⁰ “Chaymi nishaykillapa: Nuqapaq mana allinta rimaqqami nuqapaqa kuntray. Chaynulla nuqawan mana tantakuqpismi ashwan shikwakun.

³¹ “Chayraykumi nishaykillapa: Tukuy runa uchakushanta chaynulla Dyuspaq mana allinta rimashantaqa Dyusmi pirdunanqa. Piru Santu Ispiritupaq mana allinta rimashanllapata-shuypaqami ‡ mana pirdunanqachu.

³² Chaynullami Dyusqa pirdunanqa paymanta Shamuq Runapaq mana allinta rimatinllapamapis. Piru Santu Ispiritupaq mana allinta rimaqta-shuypaqami mana pirdunanqachu kanan tyimpukuna chaynulla maydiyapis.

† **12:29** Chaynu nirqami intrachimanchik, Jesusqa dyablupa yarpuyninta runakunamanta itakunanpaqqa Santu Ispirituwan wataq yupay rurär itakun nir. ‡ **12:31** Jesusqami chaynuqa niran, chay fariseo runakuna pay Santu Ispiriturayku imata ruratinpis mana kwintachar, dyablupa pudirninwan rurayan nishanllaparayku.

³³ “Chaqa uk qiru allin kaqqami shumaqta puqun. Nataq chay mana allin qiru kaq-shuypaqami mana allintachu puqun. Chaynumi mayqan qirutapis puquyninmanta riqsinchik allin qiru, manaqa mana allin qiruchu nirmapis.

³⁴ ¡Largu kurukunapa ayllun! ¿Imanunari allin kaqtaqa rimayta puytinkillapa? Chaqa qamkunallami kusala mana allin runakuna kankillapa. Chaymi ashwan shunquykillapapi kusala mana allin kaqlata shimikillapapis riman.

³⁵ “Chayraykumi uk allin runaqa allinlata riman, allin kaqkunala shunqunpi kashanrayku. Piru chay mana allin runaqami mana allin kaqkunalata riman, tukuy mana allinkunala shunqunpi kashanrayku.

³⁶ Chaqa nuqaqami nishaykillapa: Chay jwisyu diya çhamutinqami tukuy mana allinta rimashaykillapanulla allita rikar yaçhakashana kankillapa nir.

³⁷ Chaymi chay diyaqa, allinta rimashaykiraykuqa allinpaqna riqsikanki. Nataq mana allinta rimashaykirayku-shuypaqqa kastigakaqna rinkillapa”.

Jesustami mañaranllapa qashan uk milagruta ruranapaq

(Mr 8.11-12; Lc 11.29-32; 11.24-26)

³⁸ Chaynu nitin wakin fariseo runakuna, chaynulla Moisés mantakushankunapaq yaçar yaçhachikuqkunaqa, Jesusta niranllapa:

—Yaçhachikuq Tayta, Dyusmanta shamushayki nir allita yaçhanayllapapaqqa ima milagrullatapis rurar rikachimanaykillapata munanillapa nir.

³⁹ Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran:

“Kay kusala mana allin yarpuyiniyun kaq, chaynulla mana allita kriyimaq runakunaqami uk milagruta ruranaypaq mañamanllapa. Piru Dyus, unay rimaqnin Jonaswan milagruta rurashannu nuqawan ruratinmi, munarqa intrakanqallapa.

⁴⁰ Chaqa Jonasmaqami kimsa unaqta, kimsa tutata kusala atun piskadupa rurinpi katin, Dyusqa milagruta rurar lluqshichimuran, chaynullami Dyusmanta Shamuq Runapis kimsa unaqta, kimsa tutata kay pachapa rurinpi kanqa. Chaymantami Dyusqa milagruta rurar lluqshichimunqa.

⁴¹ “Piru maydiya chay jwisyu diya çhamutinqami chay Nínive pwiblumanta kaqkunaqa sharimunqallapa. Chaymi ashwan qamkuna Dyuspi mana kriyishaykillaparayku rimañqa kastigakanaykillapapaq. Chaqa chay Nínive pwiblumanta runakunaqami, Jonás Dyuspaq parlakutinqa, uchanllapata dijar kriyiranllapana. Piru kanan kay naypaykillapapi kaqqami Jonasmantaqa mas ima kar, qamkunata willashutinllapapis mana kriyinkillapachu.

⁴² “Chaynulla chay surlawmanta gubyirnapis chay jwisyu diyapiqa sharimur, qamkuna kanan tyimpupi mana kriyinaqkunapaqpis rimañqa, kastigakashana kayankillapa kanqa nir. Chaqa chay gubyirnaqami largu maymanta shamuran, Salomón kusala yaçhayninwan yaçhachikuqta uyakuq. Piru kay naypaykillapapi kaqqami kusa mas Salomonmanta kar yaçhachishutinllapamapis, mana kasunkillapachu.

43 “Chaynullami nishaykillapapis: Uk runamanta dyablupa yarpuyin lluqshirqami, chunllaq chaki pachakunapi purin, maylapipis samanapaq maskakur. Piru mana maypipis samanapaq tarirqami, kaynuta yarpun:

44 Tikrakashaq chay maymanta chi lluqshimushay wasiyman nir. Chaynu tikrakamurqami, chay runataqa uk shinalla wasi kusalata pichakar kamakashata yupay tarin.

45 Chaynu tarirqami tikrakar rin tarimuq syiti paymanta kusala mana allin ispiritu masinkunata. Chaymantami tukuynin pulla chay runapa kwirpunmanqa yaykunllapa taq. Chaynu katinmi chay runaqa kusala llallinna tikran, punta kashanmantaqa. Chaynullami kanan, kusala mana allin yarpuyin jun runakunatap is pasanqa”.

Jesuspa mawan ukninkuna
(Mr 3.31-35; Lc 8.19-21)

46 Chaynu nir ima Jesús runakunata willayatinraqmi, paypa mawan, ukninkuna charan paywan parlanar. Piru waqtalapimi kidaranllapa.

47 Chaymi mayqan chi Jesusta willaran, kaynu nir:

—Mamaykiwan, uknikikunami chay waqtapi. Qamwanmi parlanayanllapa nir.

48 Piru Jesusqami chay willaq chaytaqa niran:

—¿Mayqantaq mamayqa? ¿Mayqankunataq ukniykunaqa? nir.

49 Chaymantami chay ya chakuqninkunaman rikachikur kaynu niran:

—Kaykunami mamaywan, ukniykunaqa.

50 Chaqa mayqanpis unaq syilupi Taytay Dyus munashanlata ruraq kaqkunami, ullqu kaq, warmi kaq ukniykunaqa, chaynulla mamaymapis nir.

13

*Jesusmi kumparasyunta ruran tarpukuqwan
(Mr 4.1-9; Lc 8.4-8)*

¹ Chaymantami chay diyaqa Jesusqa chay wasimanta llugshir rir kusala atun quçhapa manyanpi taran.

² Chaynu kusa achka runakuna tantakayat-inmi, Jesusqa uk yaku karruman iqar taran. Nataq runakunaqami chay quçhapa manyanlapi kидaranllapa.

³ Chaymantami Jesusqa kusa achka imakunata kumparasyunkunawan yaçhachikuq qallarir, kaynu niran paykunataqa:

“Uk runami tarpukuq riran çhakranman.

⁴ Chaymantami shikwakutinga wakin simillaqa nanman rataran. Chaymi pariq kurukuna shamur mikuran chay simillataqa.

⁵ “Nataq wakin similla-shuypaqa rumipa ananpi yaqqa mana allpa kaqman rataran. Piru chay simillaqami daskaqla winaq qallariran, mana ruri maypi pampakashanrayku.

⁶ Chaymantami rupay iqamutinga mana allita çhupakushanrayku, daskaqla ñutukur chakiran.

⁷ “Nataq wakin simillakunaqami kasha rurikunaman rataran. Chaymantami kashakuna winar çhamitachiran.

⁸ “Piru wakin similla-shuypaqami rataran kusa shumaq pachaman. Chaymi kusa shumaqta

winatın, kusala shumaqta kusichakuranllapa. Chaqa, wakin ispigaqami syin murisituyjun karan. Nataq wakin ispigaqa sisinta murisituyjun. Wakin-shuypaqa, trinta murisituyjun ima karan.

⁹ Chaymi nishaykillapa: Rinriyjun kaqkunaqa uyakur intrakayllapa nir”.

*Imapaqmi kumparasyunkunawan yaĉhachikuran
(Mr 4.10-12; Lc 8.9-10)*

¹⁰ Chaymantami Jesuspa yaĉhakuqninkunaqa qimikar tapuran:

—¿Imapaqtaq kumparasyunkunalawan runakunataqa yaĉhachinki? nir.

¹¹ Chaymi Jesusqa niran:

“Qamkunatami Dyusqa imanumi mantakun nirqa paylla intrachishuyanllapa, michka unay mana intrakasha katinllapamapis. Piru wakin runakunata-shuypaqa mana.

¹² Chayraykumi nini: Dyuspi intrakaqkunataqa masta intrachinqa, kusa intrakaq kananllapa-paq. Piru mana intrakanaqkunata-shuypaqa, chay ashililata intrakashanmatapis tantar qunqachinqa.

¹³ Chayraykumi kay kumparasyunkunalawan yaĉhachikuni. Chaqa, paykunaqami chapakurpis mana rikakunchu. Chaynulla uyakurpis mana intrakanllapachu.

¹⁴ Chaymi paykuna chaynu katin ima, Dyuspa rimaqnin Isaías nishanqa kumplikun. Chaqa niqmi:

‘Michka kusata uyakurmapis, mana intrakanqal-lapachu.

Chaynulla michka chapakurmapis, mana rikakunqallapachu nir.

¹⁵ Chaqa kay pwiblumanta runakunapa yarpuyningami mana intrakaqpaq tikrakasha.

Chaymi rinrinllapamapis limpu kirpakasha amana uyakunanllapapaq.

Chaynulla nawinllapamapis limpu kirpakasha amana rikakunanllapapaqnachu.

Chaynuqami tukushallapa ama nuqapi kriyinanllapapaq.

Mana nuqapaq intrakar kriyitinllapaqami, mana allichashaqmapischu’.

¹⁶ “Nataq gamkuna-shuypaqa kusala shumaqmi kankillapa. Chaqa nawikillapamapis allita rikakun. Chaynulla rinrikillapamapis allita uyakun ima.

¹⁷ Nishaykillapapismi: Chiqaptami Dyuspa rimaqninkuna, wakin kusa allin runakunapis, kanan rikayankillapa chayta, chaynulla uyapayankillapa ima chaytaqa, rikayta uyapayta ima munaqllapa. Piru paykunaqami michka chaynu munarmapis mana rikaran chaynulla uyaparanllapalamapischu.

*Tarpukuqpaq yaĉhachikushanta intrachikuran
(Mr 4.13-20; Lc 8.11-15)*

¹⁸ “Allita intrakayllapa, chay kumparasyun tarpukuqpaq rimarqa imatami intrachimanchikllapa nir:

¹⁹ Chaymi Dyusmanta shamur mantakuqpaq uyapar mana intrakaqqa, chay similla nanman ishkiran chay yupay. Chaymantami dyablu

shamurqa, chay uyakur shunqunpi tarpusha yupay purichiyashantaqa ashuchin.

²⁰ “Nataq chay similla rumikunapa ananman rataran chaykunaqami, intrachimanchik runakuna Dyus rimashanta kusa aligrila uyakuqpaq.

²¹ Piru mana allita çhupakusha karmi, mana shachinakuytaqa puytinchu. Chayraykumi Dyuspi kriyishanrayku imallapiqa qischakar, manaqa imanachinanllapapaq ikinllapapi puritinga chay uyakushanta dijarna qunqanllapa.

²² “Nataq chay simillakuna kashapa rurinman ishkishakuna-shuypaqa, intrachimanchik Dyuspa rimayninta uyapaqkunapaq. Piru kay pachapi imanupis kusa imayjun kanar, imakunapi yarpupakur imaqa, Dyusmanta ashunllapa. Chayraykumi, chay munashankuna, yarpupakushankuna ima, paykunata çhamitachiq yupay qunqachin Dyuspa rimaynintaqa. Mana dijanchu puquq yupay kusa allin kananpaqqa.

²³ “Piru chay similla kusa shumaq pachaman ishkisha-shuypaqa intrachimanchik, Dyuspa rimayninta intrakar kasuqkunapaq. Chaykunaqami, kusa achkata puqur kusichakaq yupay ima shumaqta kawsanllapa. Imanutaq wakin ispigakunamaqa, syin murisituyjun karan, wakin-shuypaqa sisinta murisituyjun, wakinqami trinta murisituyjun karan kada ispigitaqa”.

Trigupa rurinpi balliku kaqpaq kumparasyunta ruraran

²⁴ Jesusqami kaynu nir kay kumparasyunta parlakuranpis:

“Syilumanta kaqpa mantakuyninqami, uk tarpukuq runa shumaq simillanta tarpuran chay yupay.

²⁵ Piru tukuy punuyatinllapa, payta êhiqniq runa shamur shikwakuran balliku simillata chay trigupa rurinpiqa. Chaynu shikwakurqami upalala riranna.

²⁶ “Chaymanta trigu winar ispigakutin imanaqa, chay ballikukunapis rikariranna.

²⁷ Chaymi chay trabajaqkunaqa riran amunta willaq, kaynu nir: ‘Taytituy, qam tarpushayki simillaqami kusa allin karan. ¿Maymantataq chay ballikuqa winamushaqa?’ nir.

²⁸ “Chay êhakrapa amunqa niran: ‘Mayqan êhiqnimaqmi chaytaqa rurasha kanqa’ nir. Chaynu nitinga chay trabajaqkunaqa kaynu nir tapuranllapa. ‘¿Allin chu kanqa rir chay ballikuta pilar itakunayllapapaqqa?’ nir.

²⁹ “Piru chay amunqa niran: ‘Ama chaytaqa rurayllapachu. Chaqa chay ballikukunata pilashaq nirqami, chay trigukunatapis pilayankillapa kanqa.

³⁰ Ashwanmi dijayllapa pulla winanqa chay kusichakuna tyimpu êchamunankaman. Chaymi chay diyaqa kaêhakushaq chay ballikukunataqa akrananllapapaq. Chaynu akrarqami manuju manujula watar dijanqallapa rupachikananpaq. Nataq chay trigu kaqta-shuypaqami êchuranqallapa chay êchurakunaypina’ ”.

Mustasa qirupa simillanwan kumparasyunta ruraran

(Mr 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹ Jesusqami kay kumparasyuntapis parlakuran:

“Syilumanta kaqpa mantakuyninqami uk mustasa qirupa simillanta, runakuna tarpun chaynu.

³² Chaqa, mustasa qirupa simillanqami kusala llampitu tukuy qirupa simillanmantaqa. Piru winarqami, kusala atunpaqna tikrakan, wakin mallikuna çhakraapi kaqkunamantaqa. Chaymi ashwan pariç kuritukunamapis, chaymanna rir qushakun”.

Libadurawan kumparasyunta ruraran

(Lc 13.20-21)

³³ Chaynullami kay kumparasyuntapis parlakuran, kaynu nir:

“Syilumanta kaqpa mantakuyninqami imanutaq uk warmi tantata ruraqmaqa, achkalla arinaman pitila libadurata itar dijatin saksachin chaynu”.

Imapaqmi yaçhachikuran kumparasyunkunawan

(Mr 4.33-34)

³⁴ Tukuy kaykunatami, Jesusqa runakunataqa willaran kumparasyunkunawan. Manami imatapis mana kumparasyunkunawanqa willaranchu.

³⁵ Piru tukuy kaykunaqami chaynuqa pasaran Dyuspa rimaqnin unaylla nishankuna kumplikananpaq. Chaqa kaynumi nisha kayaq: “Tukuytami kumparasyunkunawan willashaq.

Chaynullami willashaqpis kumparasyunwan,
 Dyus kay pachata rurashanmantapacha imakuna pakaplla katin mana intrakayashanllapapaq ima”. ✧

Ballikupaq ya chachikushanpaq intrachikuran

³⁶ Chaymantaqami Jesusqa chay runakunata chaypi dijar rir yaykuran uk wasiman. Chaypimi ya chakuqninkunaqa qimikar mañaranllapa intrachinanpaq chay balliku chakrapi winasha kayaq chaypaq.

³⁷ Chaymi Jesusqa niran paykunataqa:
 “Chay kusala shumaq simillata tarpukuq chayqami Dyusmanta Shamuq Runa.

³⁸ Nataq chakra tarpukasha chay-shuypaqami kay pacha. Chaymi chay shumaq simillaqa intrachimanchik Dyus munashanta rurar mantakuyninpi kaq chaykunapaq. Nataq balliku-shuypaqami intrachimanchik dyablu munashanlata ruraqkunapaq.

³⁹ Piru chay chiqnikuq kar, ballikuta tarpusha chay-shuypaqami dyablullapaq intrachimanchik. Nataq chay kusicha tyimpushuypaqa intrachimanchik chay jwisyu diyapaq. Chay kusichakuqkuna nir-shuypaqami intrachimanchik Dyuspa angelninkunapaq.

⁴⁰ “Chaymi nishaykillapa: Imanutaq chay ballikukunata chiqanchanchik rupachinapaq, chaynumi chay jwisyu diyapipis wakinqa chiqanchakanqa.

⁴¹ Chayraykumi Dyusmanta Shamuq Runaqa ka chhamunqa angelninkunata, chay

✧ 13:35 Sal 78.2

mantakuyashanmanta chay ukkunata uchakuchiƙkunata, chaynulla chay mana allinta ruraƙkunata chiqanchananllapapaƙ.

⁴² Chaynu chiqancharmi apar kusala miraq ninaman itakunqallapa. Chaymi chaypiraq kusala mana agwantaypaqta qischakar ƙayĉhakushanrayku kirunmatapis richyachinqallapa.

⁴³ Piru mayqanpis Dyus munashannu ruraƙkuna-shuypaqa, rupay yupay kusa shumaqta llipyaranqallapa Taytanllapa mantakuyashanpina. Chaymi nishaykillapa: Rinriyjun ƙaƙkunaqami, uyakur intrakayllapa nir.

Kusala ĉhaniyjun pakaplla kaqpaƙ kumparasyunta ruraran

⁴⁴ “Syilumanta kaqpa mantakuyninqami imanutaq uk lugarpi kusala ĉhaniyjun ima pakaplla katin mana rikanchikchu chaynu. Chaqa nishaykillapa: Mayqan runapis uk pachapi kusala ĉhaniyjun imata tarirqa mana dijayta munanchu. Ashwanmi chayllapi pampar dijar kusala aligrilla rin tukuy iman ƙaƙkunata rantikur tikrakamur, chay pacha kusa imayjun kaqta rantin chaynu.

Kusa ĉhaniyjun pirlapaƙ kumparasyunta ruraran

⁴⁵ “Chaynulla syilumanta kaqpa mantakuyninqami, imanutaq uk nigusyantimaqa kusa ĉhaniyjun pirla shutiq rumisituta maskar purin rantinanpaq, chay yupay.

46 Chaynu maskar puriyar uk kusa çhaniyjunta tarirqami, rir iman kaqkunatapis limpu rantikur, imanupis chay pirla shutiq rumisitutaqa rantinari.

Piskadukunapaq shikrawan kumparasyunta ruraran

47 “Syilumanta kaqpa mantakuyninqami imanutaq piskadukuqkunamaqa chay shikranta mar yakuman itakurqa kusala achka ukman ukman piskadukunata aypamun chay yupay.

48 Chayna chay piskadukuna shikranpi untatinga chay piskadukuqkunaqa waqtaman urqumunllapa. Chaymantaqa tar akraq qallarinllapa. Chaynami chay kusala shumaq chaykunataqa kanastanman çhuranllapa. Nataq chay mana shumaq kaqta-shuyapaqami itakunllapa.

49 Chaynullami pasanqapis chay jwisyu diya çhamutinga. Chaymi chay angelkunaqa rir chay mana allin kaqkunataqa chiqanchanqa allin kaqkunamantaqa.

50 Chaynu chiqancharmi chay mana allin kaqkunataqa kusalata nina ratakuqmanna itakunqa. Chaymi chaypiraq kusala mana agwantaypaqta qischakar qayçhakushanrayku kirunmatapis richyachinqallapa”.

Unay chaynulla kanan yaçhachikuykunapismi kusala shumaq

51 Chaynu nirqa, Jesusqa tapukuran:

—¿Qamkunaqachu intrakankillapa, tukuy kay nishushayllapataqa?

—Intrakanillapami Taytituy— niran paykunaqa.

52 Chaymantaqami Jesusqa niran:

—Moisés mantakushanta uk yaĉhar yaĉhachikuqqami syilumanta kaqpa mantakuyninmanta yaĉhakurqa, uk wasipa amun yupay tukun. Chaymi chay kusa ĉhaniyun ĉhurakushantaqa urqumun mushuq kaqkunata, unay kaqkunata ima.

Jesusmi Nazaret pwiblupi

(Mr 6.1-6; Lc 4.16-30)

53 Chaynu nir ima kay kumparasyunkunata parlakurnaqami riranna chay kayashanmantaqa.

54 Chaynu rirmi chay pwiblunllaman ĉharan. Chaymi chay tantakananllapa wasipi yaĉhachikuq qallariran. Chaynu yaĉhachikutinmi runakunaqa limpu dispantakasha kaynu ninakuqllapa:

“¿Kayqa maypitaq yaĉhakuranqa kay kusa yaĉhayashantaqa? ¿Imanutaq chay milagrukunata rurayta puytin?

55 ¿Manachu kayqa, chay iĉhkakuqpa wamran? ¿Chaynulla manachu wakpa mamanqa María? ¿Manachu Santiagupa, * Josipa, Simonpa, Judaspa uknin ima?

56 ¿Manachu paypa warmi ukninkunamapis kaypi nuqanchikkunawan tanllapa? ¿Piru chaynu katinga, iman u kartaq tukuy wakkunata rurayta puytinga?” nir.

57 Chaynu nir ima piñakur mana kasunatinllapami, Jesusqa paykunataqa niran:

“Tukuy uklaw pachapimi kusa shumaqta rikanllapa uk runa Dyuspaq rimaqtaqa. Piru

* 13:55 Santiagutami niqllapapis “Jacobo” nir. Payqami Jerusalenpi kriyiqkunapa punta rikaqnin karan. Rikashun Hechos 12.17; Gálatas 1.19.

chay pwiblunllapi chaynulla wasinllapi imaqami mana kasunllapachu” nir.

⁵⁸ Piru chay pwiblunllapiqami Jesusqa mana achka milagrukunataqa ruraranchu. Chaqa chaymanta kaq runakunaqami mana paypiqa kriyiqllapachu.

14

Shutichikuq Juantami wanuchiranllapana (Mr 6.14-29; Lc 9.7-9)

¹ Chaymantaqami chay tyimpukunapiqa Galilea pwiblupa mantaqnin, Herodesqa uyaparan Jesuspaq kusata rimaqllapata.

² Chaymi chay sirbiqninkunataqa niran: “Chay Jesusqami, Shutichikuq Juanlla kanqa. Chaqa wanushanmanta kawsamushanraykumi milagrukunamatapis rurayta puytiyanqa” nir.

³⁻⁴ Chaqa Shutichikuq Juanmi naypaqllata Herodestaqa kaynu nisha kayaq: “Chay ukniki Felipipa warmin Herodiasta warmikita yupay purichiyashaykiqami mana allinchi”. Chaynu nishanraykushi Herodesqa kusalata piñakur kaçhakuran aypar kadinakunawan watar karsilman itananllapapaq.

⁵ Herodesqashi, Shutichikuq Juantaqa kusalata wanuchiyta munaq. Piru runakunata mancharshi mana wanuchiytaqa puytiqchu. Chaqa tukuylashi kriyiqllapa Juanqa Dyuspa rimaqnin nir.

⁶ Piru uk diyapishi Herodespa kumpliyañun karan. Chayshi fyistata ruratinllapa, chay Herodiaspa warmi wamranqa tukuyla chaypi kaqkunapa naypanpi llugshir bayliran. Chaynu baylishanshi Herodestaqa kusalata gustaran.

⁷ Chayshi ashwan Herodesqa chay intinadantaqa jurar arniran imata mañamatkipis qushayki nir.

⁸ Chaymantaqashi maman chay warmi wamranta animachitin Herodestaqa kaynu niran: “Shutichikuq Juanpa umanta uk platupi qumay” nir.

⁹ Chaynu nirqashi gubyirnu Herodestaqa kusalata llakichiran. Piru chaynu llakiyarmapisshi, chaypi kaqkunapa naypanpi jurar arnishanrayku kaçhakuran chaynu rurananllapapaq.

¹⁰ Chayshi kaçhakuran Shutichikuq Juanpa umanta chay karsilpi pitinanllapapaq.

¹¹ Chaymantaqashi uk platupi apar, chay warmi wamrataqa quranllapana. Nataq chay wamraqashi mamantana ashwan quran.

¹² Chaymantanashi, Shutichikuq Juanpa yaçhakuqninkunaqa çhar, Juanpa kwirpunlatana aparanllapa pampaq. Chaymanta-shuypaqa riranllapa Jesusta willaq chay pasashanpaqqa.

Jesumi sinku mil runakunata qararan

(Mr 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

¹³ Chayta yaçharmi Jesusqa uk yaku karruman iqar uk chunllaq lugarman riran. Piru achka runakunami yaçharanllapa Jesusqa risha

nir. Chaymi chay pwiblukunamanta lluqshir
 êhakpala riranllapa Jesuspa ikintaqa.

¹⁴ Chaymanta Jesusqa chaynu riyar yaku
 manyanman êharqa, yaku karrumanta ishkiran.
 Chaynu ishkirmi kusala achka runakunata
 rikaran. Chaymi paykunata llakipar tukuy
 qishaqninkunata apashanllapataqa limpu
 allicharan.

¹⁵ Piru limpu tardiyayatinnagami chay
 yaêhakuqninkunaqa qimikar kaynu niranllapa:

—Kay lugarpigami mana imapis kanchu.
 Chaynulla kusa tardinami. Chayraykumi
 runakunataqa willay chay pwiblukunaman rir
 mikunanllapata rantinanllapapaq nir.

¹⁶ Chaynu nitinllapami Jesusqa niran:

—Manami allinchu rinanllapapaqqa. Ashwan
 qamkuna paykunataqa qarayllapa nir.

¹⁷ Chaynu nitinga, paykunaqa niranllapa:

—Kaypigami kay sinku tantitawan, ishkay
 piskaditumantaqa mana masqa imapis kanchu,
 nir.

¹⁸ Jesusqa niran:

—Apamuyllapa kayman.

¹⁹ Chaymantami chay achka runakunataqa
 chay qiwakunalapi tananllapapaq niran. Chaynu
 nisha karnaqami, chay sinku tantitawan,
 ishkay piskadituta aypar unaq syiluman
 chapakur payji nir, Taytan Dyusman mañakuran.
 Chaymantami chay tantakunata pidasu pidasu
 pakir yaêhakuqninkunata quran tukuylla chaypi
 kaqkunata aypachinanllapapaq.

²⁰ Chaynumi tukuylla mikuranllapa tiqllanan-
 llapakaman. Chaymantami yaêhakuqninkunaqa

chay mikuypa subrankunataqa ashwan dusi kanasta untata tantaranllapa.

²¹ Piru chay mikusha chaykunata yupatinllapaqami ullqukunala sinku mil (5,000) karanllapa. Nataq warmikunawan wamrakunataqami mana yuparanllapanachu.

Jesusmi yakupa ananta puriran
(Mr 6.45-52; Jn 6.16-21)

²² Chaymanta, Jesusqa yaĉhakuqninkunata yaku karruman iqachiran rir ĉhaskinanllapapaq quĉhapa uklaw manyanman paymantaqa naypaqta. Nataq payqa chaylapi kidaran tukuyula dispidikur rinanllapakaman.

²³ Chaynu dispidikur ritinllapanaqa, Jesusqa uk sirkaman payla iqaran, Taytanman mañakuq. Chaymi limpu amsayatinnamapis payla chaypiqa karan.

²⁴ Nataq chay yaku karru-shuypaqa kusa largutana risha karan yaku anantaqa. Piru naypanllapalawmanta kusala jwirti wayra shamuyashanraykumi yaku karrutaqa, yaku kusalata maqchiyaran.

²⁵ Limpu achkiyaqpinaga, Jesusqa yaku ananllata riran yaĉhakuqninkunalawman.

²⁶ Chaynu yakupa ananta riqta rikarmi yaĉhakuqninkunaqa kusalata manchakur “¡Waqqami aya!” nir kusata qayĉhakuranllapa.

²⁷ Piru Jesusqami paykunataqa kaynu niran:
—¡Shachinakur ama manchakuyllapachu!
¡Nuqami kani! nir.

²⁸ Chaymantami, Pedruqa kaynu niran:

—Taytituy, qam karqa mantakuy nuqa yakupa ananllata qamman shamunaypaq nir.

²⁹ Chaymi Jesusqa niran:

—Shamuy-ari nir.

Chaynu nitinmi Pedruqa yaku karrumanta ishkir yakupa ananllata riq çhurakaran Jesús kayashanlawman.

³⁰ Piru kusala jwirti wayra shamur yakuta maqchiyashanraykumi kusalata manchakuran. Chaymi ashwan chay kutilla limpu chinqaq qallarir, kaynu nir qayçhakuran:

—¡Yanapamay Taytituy! nir.

³¹ Chaymi chay kutilla Jesusqa makinmanta ay-pamur niran:

—¡Manami qamqa allitaqa kriyinkiraqchu! ¿Imapaqtaq mana allita kriyirayki? nir.

³² Chaynu nir chay yaku karruman ishkantin iqatinllapaqa, wayraqa qasillaranna.

³³ Chaymi, chay yaku karrupi kaqkunaqa, Jesuspa naypalanpi qunqurikur kaynu niranllapa:

—¡Chiqaptami qamqa Dyuspa Wamran kanki! nir.

Jesusmi Genesaret lugarpi, qishaqkunata allicharan

(Mr 6.53-56)

³⁴ Chaymantami Jesusqa yaçhakuqninkunawan pulla chay quçhallata rir pasar, çharanllapa Genesaret lugarmanna.

³⁵ Chaynu çhatinllapami chay lugarmanta kaqkunaqa tukuyta Jesustaqa riqsiranllapa. Chaymi, tukuy chay lugarpi parlakutinllapa, yaçharanllapana Jesuspaqqa. Chaynu yaçharllapami tukuy qishaqninllapata aparanllapa.

36 Chaymi kusalata Jesustaqa rugaranllapa raçhpanpa manyanlamatapis kamananllapapaq. Chaynumi chay raçhpanpa manyanta tukuy kamaçkunaqa allinna kidaqllapa.

15

Mana allin yarpuyninchikmi uchakuchi-manchik

(Mr 7.1-23)

1 Chaymantami Jesusman qimikaranllapa Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna, fariseo runakuna ima. Paykunaqami Jerusalemmanta çhamusha karanllapa. Chaymi kaynu nir tapuranllapa:

2 —¿Imapaqtaq yaçhakuqnikikunaqa unay rukunchikkunapa kustumrinta mana kasunllapa? ¿Imapaqtaq mikunanllapapaq karqa, naypaqtaqa mana makinllapataqa paqan? nir.

3 Jesuspismi tapuran:

—¿Imapaqtaq qamkunapis chay kustumrikilla-palata rurar Dyus munashantaqa mana rurankil-lapa?

4 Chaqa Dyusqami niran: ‘Taytaykita mamaykita kusarispituwan kasuyllapa. Chay mayqanpis taytanta mamanta çhiqniqkunaqami wanuchikasha kanqallapa’ nir.

5 Piru qamkunaqami ninkillapa, uk runaqa niyta puytin taytanta mamanta: ‘Manami yanapashuyta puytinichu. Chaqa tukuy imay kaqkunatami arnisha kani Dyusta’ nir.

6 Mayqanpis chaynu niqqa, manami taytanta mamantaqa rispitanllapanachu. Chaymi nishaykillapa: Qamkunaqami Dyus

nishanta mana kasunkillapanachu, qamkunapa kustumrikillapalata rurar kawsanaykillapapaq.

⁷ ¡Dyusta yanqa kasuq tukuq kuchi runakuna! Waknupaqêhi Dyuspa unay rimaqnin Isaiasqa, qamkunapaq rimaran. Chaqa niqmi:

⁸ ‘Kay pwiblumanta runakunaqami shiminnalpalawan kasumanllapa.

Piru yarpuyinllapapiqami mana chiqaptaqa kasumanllapachu.

⁹ Chayraykumi yanqalla aduramaqllapa yupay tukunllapamapis.

Chaqa chay yaçhachikuyashan chaykunapis yanqa runakunapa yaçhachikuyninla imami’ nir.

¹⁰ Chaymantami Jesusqa runakunata qayamur kaynu niran:

—Allita uyakur intrakayllapa.

¹¹ Chaqa nishaykillapa: Mayqanpis ima mikuyta mikushanraykuqa manami uchayjun kaytaqa puytinchu. Ashwanmi mayqanpis yarpuyinllapapi mana allinta yarpur rimar uchakuytaqa puytin.

¹² Chaymantami Jesuspa yaçhakuqninkunaqa qimikar kaynu nir willaranllapa:

—¡Taytituy! Chay fariseo runakunaqami qam chaynu nitki uyaparqa kusata piñakuranllapa nir.

¹³ Piru Jesusqami paykunataqa niran:

—Ima qirutapis, syilumanta Taytay, mana tarpusha katingami, çhupanmanta pilar itakukanqa.

¹⁴ Chaynu piñakutinllapamapis ama kwintachayllapachu. Chaqa paykunaqami imanutaq uk syigumaqa, mana rikakuq masinta kaylata kaylata rishun nin mana rikakurmapis, chaynu

paykunapis. Allita yaĉhashanchikllapanu, uk syigu mana rikakuq masinta kaylawta ima rishun niyarmapis, ashwan ishkantinllapa uk uĉhkumanna ratanllapa.

¹⁵ Chaynu nitinmi, Pedruqa Jesusta niran:

—Intrachimayllapari chay mayqanpis mikushanraykuqa mana uchakuyta puytinchu nishaykitaqa nir.

¹⁶ Chaymi Jesusqa niran:

—¿Qamkunamapischu manaraq intrakankillapa?

¹⁷ Allita kwintata qukayllapa. Tukuy imata mikushallapaqami tukuyta rin paĉhanchikman. Chaymantami qashan kwirpunchikqa itakamun.

¹⁸ Piru chay kusala mana allin rimaykunata rimanllapa chay-shuypaqami yarpuyninllapamanta lluqshimun. Chaynu karmi mana allinkunata rimar ima uchakushana rikarinllapa.

¹⁹ Chaqa, uk runapa yarpuyninmantaqami mana allin yarpuykuna lluqshimun. Chaymi wanuchikuyta yarpun. Ukwán ukwán kayta yarpun. Musu kar, manaqa shipash karpis pakaplla tayta yarpun. Chaynulla suwakanpaq, llullakunanpaq, musyakunanpaq ima yarpunllapa.

²⁰ Tukuy chaykunata yarpur rurarmi uchakunllapa. Piru mayqanpis chay maki paqana kustumrita mana rurar mikurqa ¿imanunari uchakunqallapa?

Mana Israelmanta warmimi Jesuspi kusalata kriyiran
(Mr 7.24-30)

21 Chaymantami Jesusqa riran chay Tiro chaynulla Sidón pwiblupa lugarninkunaman.

22 Chay lugarkunapimi uk cananea warmisita taq. Paymi Jesusman kaynu nir kusalata qayêhakur qimikaran:

—¡Taytituy, Davidpa ayllun, * llakipamastuy-ari! ¡Chaqa warmi wamraymi dyablupa yarpuyinwan kar kusalata qischakayan! nir.

23 Chaynu nitinmi, Jesusqa mana imatapis niran. Ashwanmi yaêhakuqninkuna payman qimikar kaynu nir rugaranllapa:

—Willay wak warmitaqa rinanpaq. Chaqa nuqanchikkunapa ikinchiktami qayêhakur shamuyan nir.

24 Chaynu nitinllapami, Jesusqa kaynu niran:

—Taytay Dyusqami kaêhamasha Israel pwiblumanta kaqkuna uysha chinqasha yupay runakunalaman.

25 Chaynu nitinmapismi chay warmisitaqa rir Jesuspa naypanpi qunqurikur kaynu niran:

—¡Taytituy, ama chaynu nirchu yanapamay-ari! nir.

26 Jesusqa niran:

—Manami allinchi wamranchikpa mikunanta kitar allqitukunata qaranapaqqa.

27 Chaymi chay warmisitaqa niran:

—Chiqaptami chaynu Taytituy. Piru allqitukunamapismi, amun misapi mikuyatin, chay mikuysitu ishkishanlamatapis mikun nir.

28 Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

* 15:22 Davidpa ayllun nirqami Dyuspa Akrashan Cristun nir intrachimanchik.

—¡Mamitay, kusalatari qamqa nuqapi kriyinki! Chaymi imanutaq kriyishaykinulla wamraykip-
iqa rurakanqa nir.

Chaynu nitinmi chay kutilla, chay warmipa warmi wamranqa alliyaranna.

Jesusmi achka qishaqkunata allicharan

²⁹ Jesusqami chay kayashanmanta lluqshir rirqa, çharan Galilea shutiq quçhapa manyanman. Chaymantami unaq sirkaman iqar taran.

³⁰ Chaykamanqami kusa achka runakuna tantakaranllapa pay kayashanmanqa. Kujukunata, syigukunata, mana allin rikrayjunkunata, mudukunata chaynulla ukman qishaywan kaqkunata imami apar Jesuspa çhakinlapi çhuranllapa. Piru Jesusqami tukuyrinta allicharan.

³¹ Chaynu chay mudukuna rimatin, mana allin rikrayjunkuna alliyatin, kujukuna puritin, syigukuna chapakur rikakutin ima rikarmi chay runakunaqa limpu dispantakasha kidaranllapa. Chaymi ashwan Israel runakunapa Dyusnintana tukuyla alabaranllapa.

Jesusmi kwatru mil runakunata qararan

(Mr 8.1-10)

³² Chaymantami, Jesusqa yaçhakuqninkunata qayamur kaynu niran:

—Kusatami llakini kay runakunapaqqa. Chaqa kimsa diyanari nuqawan kaypi. Mananami imata mikunanllapapaqpis kannachu. Chaymi mana qarasha karqa, mana kaçhanayanichu wasinllapamanqa. Chaqa imanupiqami mallaqpaq riyar nanpi imananmanllapa nir.

33 Chaymi, yaĉhakuqninkunaqa niranllapa:

—Piru, ĵimanunari waknu kusala achka runakunapaqqa kay chunllaq mana mayqanpis tayashanllapa lugarpiqa mikuytaqa tarishunllapa? nir.

34 Chaymi Jesusqa tapuran paykunataqa:

—ĵAykataq kan tantitaykillapaqa? nir.

Paykunaqa niranllapa:

—Syiti tantitawan aykala piskadukunalami kan nir.

35 Chaymantami payqa willaran runakunata, pachalapimapis tananllapapaq.

36 Chaymi, chay syiti tantitawan, chay piskadutaqa, aypar payji nir ima Taytan Dyusman mañakuran. Chaymantami, tantakunata pakir quran chay yaĉhakuqninkunata. Chaymi paykunana runakunataqa aypachiran.

37 Chaynumi tukuynin tiqlanankaman mikuranllapa. Ashwanmi subrankunata tantarqa, syiti kanastatana untachiranllapa.

38 Piru chay mikusha chaykunaqami kwatru milqa (4,000) ullqukunala karanllapa. Nataq warmikunawan wamrakunataqami mana yuparanllapanachu.

39 Chaymantaqami Jesusqa runakunataqa, “Rishaqna” nir, yaku karruman iqar riran uk lugar Magdala † shutiqmanna.

† 15:39 Magdalaqami chaylla Magadanwanqa. Chay lugarllaman-tami karan María Magdalenaqa.

16

Jesustami mañaranllapa qashan uk milagruta rurananpaq

(Mr 8.11-13; Lc 12.54-56)

¹ Chaymantaqami wakin fariseukuna, chaynulla saduceo runakuna riranllapa Jesusta rikaq. Chaymi paykunaqa mabir ima ninqashi nir, kaynu niranllapa:

—Chiqapta syilumanta shamushayki nir yaĉhanayllapapaqqa uk milagruta ruray nir.

² Piru Jesusqami niran:

—Qamkunaqami tardikuna unaq syiluman chapakur, syiluta chupikallata rikarqa ninkillapa: ‘Kusa shumaq tyimpumi kanqa’ nir.

³ Piru allaqmantakuna unaq syiluman chapakur syiluta chupikalla tultyawta rikarqa ninkillapa: ‘Kananqami mana allin tyimpuchu kanqa’ nir. Chaynu qamkuna syiluta chapar ima tyimpukunapaq yaĉharqa, ĩmapaqtaq mana intrakanllapa nuqa Dyusmanta shamusha kar yaĉhachishutiyqa?

⁴ Kay kusala mana allin yarpuyunijun kaq, chaynulla mana allita kriyimaq runakunaqami uk milagruta ruranaypaq mañamanllapa. Piru kay mana kriyimaq runakunaqami Taytay Dyus imanutaq Jonaswan ruraran chaynulla nuqawan ruratinla, munarqa intrakanqallapa.

Chaynu nirqa chay kutilla, riranna chay runakunamantaqa.

Fariseukunapa, saduceupa mana allin yaĉhachikuyninkuna

(Mr 8.14-21)

⁵ Jesuspa yaĉhakuqninkuna quĉhapa uklaw manyanman pasasha karqa yarpuranllapa, tantakunata qunqar rishallapa nir.

⁶ Chaymantami Jesusqa niran:

—Allita kwintata qukar, kuytakankillapa chay fariseo, chaynulla saduceo runakunapa libaduranllapamanta nir.

⁷ Chaymi chay yaĉhakuqninkunaqa paykunapura ninakuranllapa: “¡Mana tantata apamusha kashallapami, chaynu nimashanchikllapa kanqa!” nir.

⁸ Chaynu yarpuyanllapa nir yaĉhayashanraykumi, Jesusqa kaynu niran:

—¿Imapaqtaq ninkillapa, tanta mana kanchu nirqa? ¡Ima manaraqchu allita nuqapi kriyinkillapa!

⁹ ¿Manaraqchu intrakankillapa, chaynulla manachu yarpunkillapapis, chay sinku tantitamanta sinku mil runakunata qarashaytaqa? Chaqa achka kanastataraqmi subratinpis tantaraykillapa.

¹⁰ Chaynulla manachu yarpunkillapa chay syiti tantitamanta kwatru mil runakunata qaratiypis, achka kanastata subranta tantashaykillapataqa.

¹¹ ¿Ima manachu kwintata qukaraykillapa, nuqaqa manami tantapaqchu rimayaray nirqa? Ashwanmi nishuyarayllapa kuytakanaykillapapaq chay fariseo, chaynulla chay saduceo runakunapa libaduranmanta.

¹² Chaymantami paykunaqa intrakaranllapana mana tantapa libaduranpaqchu willamayashanchikllapa nir. Ashwanmi intrakaranllapa chay fariseo, chaynulla

saduceo runakuna yaêchachikuyashanmanta kuytakananllapapaq nir.

Pedrumi Jesustaqa Dyuspa Akrashan Cristun kanki niran

(Mr 8.27-30; Lc 9.18-21)

¹³ Jesusqa uk lugar Cesarea Filipuman êcharqa, tapuran chay yaêhakuqninkunataqa:

—Nuqa Dyusmanta Shamuq Runapaqqa ¿mayqanshi kani ninllapataq runakunaqa? nir.

¹⁴ Chaynu nitinga paykunaqa niranllapa:

—Wakingami ninllapa, Shutichikuq Juan nir. Nataq wakin-shuypaqa ninllapa Elías nir. Chaynulla wakinkunaqa ninllapa Jeremías, manaqapis Dyuspa uk rimaqnin kanqa nir.

¹⁵ —Qamkunapaq-shuypaqa ¿mayqantaq kani? — nir tapuran chay yaêhakuqninkunataqa.

¹⁶ Chaymi Simón Pedruqa niran:

—Qamqami Dyuspa Akrashan Cristun, tukuy tyimpupaq kawsaq Dyuspa Wamran kanki, nir.

¹⁷ Chaymi Jesusqa niran:

—Kusa shumaqmi kanki Jonaspa wamran Simón. Chaqa nuqapaq yaêhanaykipaqaqqa unaq syilumanta Taytaymi intrachishusha, manami mayqan runa imachu.

¹⁸ Chaymi kananqa kusalata kriyir, jwirti rumi yupay kashaykirayku Pedro shutichishayki. Chaynuqami wakin kriyiqkunapaqqa atun rumi yupayna kayanqa kriyishaykiqa. Chaymi chay rumipa ananman êchurar llutakur uk wasita shachiq yupayna kashaq chay wakin nuqapi kriyiqkunawanqa. Chaynuqami chay mana

allinta rurachikuq dyabluqa mana binsiyta puytinganachu.

¹⁹ Piru kananqami Pedro, Taytay Dyus syilupi mantakuyashanman yaykuqkunata rikanaykipaqna numrashayki. Chaymi kay pachapi mayqanpis mana kriyishanrayku, Dyus mantakuyashanman mana yaykunqachu nitkiqa, unaq syilupi Taytaypis mana yaykuchinqachu. Chaynulla kay pachapi mayqanpis kriyishanrayku Taytay Dyus mantakuyashanman yaykunqa nitki-shuypaqa, Taytaypis yaykuchinqa mantakuyashanmanqa.

²⁰ Chaynu Pedruta nishana karqami Jesusqa yaçhakuqninkunataqa willaran, ama mayqantapis willananllapapaqchu, payqa Dyuspa Akrashan Cristun nirqa.

*Mananami maychu wanunaypaq niran Jesusqa
(Mr 8.31-9.1; Lc 9.22-27)*

²¹ Chaymanta-pachami Jesusqa yaçhakuqninkunata kaynu nir intrachiq qallariran:

“Nuqaqami Jerusalén pwiblumanna riyashaq. Chaymi chay pwibluman çhatiyqa, chaypi ruku kaq mantakuqkuna, kurakunapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna ima aypar kusalata qischamanqallapa. Chaynu qischamarmi wanuchimanqallapa. Piru chaynu wanuchimatinllapamapismi kimsa diyamantaqa kawsamushaq” nir.

²² Chaynu nitinmi, Pedruqa uklawman Jesusta paylata apar anyaqnulla kaynu nir willaran:

—¡Dyusqami mana munanqachu chaynu qischakanaykipaqqa Taytituy! ¡Chaqa manami allinchi chaynu pasashunanpaqqa! nir.

²³ Chaynu nitinmi Jesusqa Pedrulawman tikrakamur niran:

—¡Ashuy naypaymantaqa dyablu! * Chaqa qamqami Dyus munashanta mana intrakar, yanqa runakuna yarpushannula yarpur, Dyus munashanta mana ruranayta munar disanimachimayanki nir.

²⁴ Chaymanta-shuypaqami Jesusqa yaçhakuqninkunata kaynu niran:

“Mayqanpis nuqapa yaçhakuqniy kanarqami amana bidanllapapaqqa llakinqallapanachu. Ashwanmi kruspi wanuchinatinllapamapis ama manchakurchu nuqalapi yarpur shachinakunqallapa.

²⁵ Chaqa mayqanpis paykuna munashannulla bidanta washayta kamaqkunaqami tukuy tyimpupaqna qischakanqallapa. Piru mayqanpis nuqapi kriyishanrayku qischakar wanuqkunaqami tukuy tyimpupaqna kawsanqallapa.

²⁶ Chaqa nishaykillapa: Mayqanpis kay pachapi kaq ima munashanta tantakur mana washakatinga, ¿imapaqtaq sirbiyan chay tantakushanqa? ¿Manaqa uk runachu achka imata pagrakur washakayta puytinman? ¡Manami!

²⁷ Chaqa nuqa Dyusmanta Shamuq Runaqami shamushaq Taytay Dyuspa llipyalla pudirninwan, angelniykunawan ima. Chaynu shamurmi

* **16:23** Chaynuqami Jesusqa niran, Pedro dyablu munashanta rimashanrayku.

tukuyta allita rikar yaĉhar imanururashanllapan-
ulla imanukananpaqmapis nishaq.

²⁸ Chiqaptami nishaykillapapis: Kaypi kaq-
manta wakinllaqami mana wanunkillaparaqchu
Dyusmanta Shamuq Runata mantakuqta
rikanaykillapakaman nir”.

17

Jesumi kusa lliplya intirupaq tikrakan

(Mr 9.2-13; Lc 9.28-36)

¹ Chaymanta saysi diya pasatinnaqami Jesusqa,
Pedruta Santiaguta apar riran. Chaynullami
aparanpis Santiagupa uknin Juanta ima. Chayn-
umi paykunala rir iqaranllapa kusa unaq sirka-
man.

² Chaypi katinllapanami, Jesusqa
yaĉhakuqninkunapa naypanpi kusala ukman
shumaqpaq tikrakan. Chaqa qaqlanqami
rupay yupay kusata llipyarayaran. Nataq
raĉhpan-shuypaqami kusa yuraq intiruta
achkirayaran.

³ Chaynu Jesusta rikakuyarllapami, chay kutilla
rikanllapapis Dyuspa unay rimaqninkuna Moi-
seswan, Elías ima Jesuswan parlaqta.

⁴ Chaymi Pedruqa Jesusta niran:

—Taytituy ¡kaypiqami kusala allin kanchikllapa!
Qam munatkiqa, rurashaq kimsa chukllitaku-
nata, ukta qampaq, ukta Moisespaq, ukta-
shuypaqa Eliaspaq nir.

⁵ Chaynu Pedro niyatingami, kusa lliplya intiru
puktay limpu paykunata pampar pasayaran. Piru
chay puktay rurimantami Dyus kaynu niyaran:

“Kaymi kusa munashay Wamrayqa.

Paylawanmi kusa shumaqta yarpuni.

¡Paylatami uyakur kasunkillapa!” nir.

⁶ Chaynu niqta uyaparmi chay kimsa yaĉhakuqninkunaqa kusalata manchakur piratap rataran pachaman.

⁷ Chaymantami Jesusqa paykunaman qimikar, kamar kaynu niran:

—Ama manchakurchu shariyllapa nir.

⁸ Chaymi sharir chapakurqa mana mayqantapis rikaranllapanachu. Ashwanmi Jesusqa paylana kasha karan.

⁹ Chaymanta chay unaq sirkamanta ishkimuyatinllapanaqa Jesusqa yaĉhakuqninkunata kaynu niran:

—Amami mayqantapis parlankillapachu chay rikashaykillapataqa, Dyusmanta Shamuq Runa wanur kawsamunankaman nir.

¹⁰ Chaymi yaĉhakuqninkunaqa Jestusta kaynu nir tapuranllapa:

—Chaynu katinga, ĵimapaqtaq Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkunaqa, Eliasraqshi Dyuspa Akrashan Cristunmanta naypaqta shamuyanqa ninllapa? nir.

¹¹ Jesusqa paykunata niran:

—Chiqaptami Elías naypaqtaqa shamuyanqa. Chaynu shamurmi tukuy imata Dyus munashanulla shumaqchayanqa.

¹² Piru nuqaqa nishaykillapa: Eliasqami nuqamanta naypaqta shamushana karan. Chaynu shamutinmapismi, Dyuspa rimaqninpaq mana kwintacharchu paykuna munashanta ruraranllapa. Chaynullami kananpis Dyusmanta Shamuq Runatapis qischanqallapa paykunaqa.

13 Chaymi chay yaĉhakuqninkunaqa kwintata qukaranllapa, Jesusqami Shutichikuq Juanpaq rimayan nir.

Jesusmi allicharan dyablupa yarpuyinwan kaq wamrata

(Mr 9.14-29; Lc 9.37-43)

14 Chaymanta, unaq sirkamanta tikrakamurqa achka runakuna kayashanman ĉamuranllapa. Chaymi chay kutilla, Jesusman uk runa qimikar naypalanpi qunqurikur, kaynu niran:

15 –Wamraymi atakiwan kusalata qischakan. Chaynu atakiwan qischakarmi kusalata ninakunaman, yakukunaman ima ratan. ¡Imaraq Taytutuy, wamrayta llakipar alliyachiy-ari!

16 Chaqa nuqaqami kay yaĉhakuqnikikunamanmapis apamuray allichananpaq. Piru paykunaqami mana puytishallapachu nir.

17 Chaynu nitinmi, Jesusqa niran:

–¡Ay qamkuna Dyuspi mana allita kriyiqkuna, chaynulla mana allinta ruraqkuna! ¿Maydiyakamantaq allita intrachishunayllapapaq qamkunawan kashaq? ¿Ima maydiyakamantaq qamkunawan shachinakushaq? Ma, kayman apamuyllapa nir.

18 Chaynu chay wamrata apamutinllapami Jesusqa chay dyablupa yarpuyininta chay wamramantaqa anyar itakuranna. Chaymi wamraqa chay kutilla, allinna kidaran.

19 Chaynu chay wamra alliyatinnaqa, yaĉhakuqninkunaqa wakaqlaman rir Jesuswan parlar, kaynu nir tapuranllapa:

–¿Imaraykutaq chay dyablupa yarpuyinintaqa mana itakuyta puytisha kashaqllapaqa? nir.

²⁰ Jesusqami niran paykunataqa:

—Qamkunaqa manami allita Dyuspiqa kriyinkillapachu. Chaqa chiqaptami nishaykillapa: Imanutaq chay mustasa qirupa simillitanmaqa kusa llampitu chaynu pitilamatapis allita Dyuspi kriyir, kay qaqaqa ‘Ashur kaymanta, riy uklawman’ nitkillapaqa, chay qaqaqa ashunman. Chaqa allita Dyuspi kriyirllapaqami tukuy imatapis rurayta puytiyankillapana kanqa nir.

²¹ [Waknu riqchaq dyablupa yarpuyninga mana chaynulaqa runamantaqa lluqshinchu. Ashwan chaynu dyablupa yarpuyninta itakunarqa ayunar kusalata Dyusman mañakurla itakuyta puytinchik.]

*Ishkay kutipaqnami Jesusqa wanushaqna niran
(Mr 9.30-32; Lc 9.43-45)*

²² Chaymanta chay Galilea lugarpi yaçhakuqninkunawan pulla puriyarmi, Jesusqa kaynu niran:

“Dyusmanta Shamuq Runatami kuntrankunaman qukuyanqallapa.

²³ Chaynu qukutinllapami wanuchinqallapa. Piru kimsa diyamantaqami, qashan kawsamunqa”.

Chaynu nir willatinmi, yaçhakuqninkunaqa kusalata llakiranllapa.

Dyusta adurananllapa wasipaqqami impwis-tuta pagrakuqlapa

²⁴ Chaymantami Jesusqa yaçhakuqninkunawan rir çharan Capernaúm pwibluman.

Chaynu êhatinllapami, Dyusta adurananllapa wasipaq impwistuta kubraquqkuna Pedruman qimikar, kaynu nir tapuran:

—¿Yaêhachikuqnikiqachu impwistutaqa pagrakun Dyusta adurananllapa wasipaqqa? nir.

²⁵ Pedruqa niran:

—Pagrakunmi taytituy.

Chaymanta Pedro wasiman yaykur mana imatapis niyatinraqmi, Jesusqa kaynu niran Pedru-taqa:

—Ima ninkitaq Simón Pedro, ¿mayqankunataq kubranllapa impwistutaqa kay pachapi mantakuqkunaqa? ¿Chay pwiblundamanta kaqkunata, manaqachu jwira kaq runakunata? nir.

²⁶ Pedruqami niran:

—Jwiramanta kaq runakunalatami kubranllapa nir.

Chaymantami Jesusqa niran:

—Chiqaptami, chay mantakuqkunaqa pwiblundamanta kaqkunataqa mana impwistutaqa kubranllapachu.

²⁷ Piru chay impwistuta kubraquq kaqkunata mana pagrar ama piñachinallapapaqqa, rir chay atun quêhaman answiluykita itakuy. Chaymanta chay punta kaq piskaduta aypamurqa, aqrunta kiêhar uk qillayta tarinki chaypiqa. Chaymi chay qillayqa aypanqa, rir nuqapaq kaq impwistuyta chaynulla qampa kaqta pagrakutkimapis nir.

18

*¿Mayqantaq Dyuspaqqa kusa mas allin kanqa?
(Mr 9.33-37; Lc 9.46-48)*

1 Chaymanta chay kutilla Jesuspa yaĉhakuqninkunaqa payman qimikar kaynu nir tapuranllapa:

—Syilumanta kaq mantakuyashanpiqa ğmayqanniyllapatataq Dyusqa kusa mas allinpaq rikamayanqallapaqa? nir.

2 Chaynu nitinllapami Jesusqa uk wamrituta qayamur paykunapa ĉhaypinpi shachir,

³ kaynu niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Imanutaq kanan kawsayankillapa, chaynulla kawsar mana kay wamritu mana kwintachaypaqla chay yupay kawsarqami, syilumanta kaq mantakuyashanmanqa mana yaykunkillapachu.

⁴ Chaqa kay wamritu yupay mana kusa kani nirchu ashwan mana kwintachaypaqla kaqkunalami, syilumanta kaq mantakuyashanpiqa kusa mas allinpaqqa riqsikasha kanqa.

⁵ Chaymi mayqanpis nuqapi kriyishanrayku kay wamritu yupay kaqta, shumaqta samachiqqami, ashwan nuqallatana samachimayan nir.

Kuytawkish uchakutkillapa

(Mr 9.42-48; Lc 17.1-2)

⁶ “Piru nuqapi kriyishanrayku mana kwintachaypaqla kay taksha wamritukuna yupay kaqkunata uchakuchiĉkunataqami, kusala allin kanman kunkanpi uk marayta watar, mar yakupa mas ruri kaqninman itakunanllapapaq.

⁷ Piru kay pachapiqami kusala saqra mana allinkunala untarayan. Chaymi mana imanupis shumaqta kawsayllapataqa puytinllapachu.

Piru, chay mayqanpis uknin mana allinta rurur uchakunanpaq animachiq-shuypaqa imananqaraq.

⁸ “Chayraykumi uk makikillapa manaqa uk çhakikillapa mana allinta rurur uchakushana rikarichishutinga, pitir itakuy wakaq qammantaqa. Chaqa mas allinmi kanqa chulla makila, manaqa chulla çhakila tukuy tyimpupaqa kawsanaykipaq. Manami allinchi kanqa chay makiki, chaynulla çhakiki uchakuchishushanrayku tukuy tyimpupaqa mana wanuq ninapi qischakanaykipaqa.

⁹ Chaynulla nawiki ima mana allinta rikachir uchakuchishutinga, urqur itakuy karu mayman qammantaqa. Chaqa kusa allinmi kanqa uk nawiyjunla tukuy tyimpupaqa kawsanaykipaqa. Manami allinchi kanqa nawiki uchakuchishushanrayku, tukuy tyimpupaqa infyirnupi kastigakasha kanaykipaqa nir. *

Jesusmi kumparasyunta ruraran uysha chin-qashawan

(Lc 15.3-7)

¹⁰ “Chaymi nishaykillapa: Amami nuqapi kriy-iqkuna yanqa taksha wamritukuna yupay kaqkunataqa ukmanta rikankillapachu. Chaqa paykunata kuytaq angelmaqami waran waran maydiyapis Tayta Dyuspa naypalanpi kayan.

* **18:9** Çhakinchik, makinchik, manaqa nawinchik uchakuchi-maqninchikqa kaynu intrachimanchik yarpuyinchikla, munayninchikla uchakuchimanashaqa ama kwintachashunchu nir.

11 [Chaqa Dyusmanta Shamuq Runaqami shamusha tukuy chay chinqasha kaqkunata washananlapaq.]

12 “¡Ma nimayllapa! Uk runa syin uyshayjun kanman. Chaymanta chay syin uyshankunamantaqa uksitu chinqanman. Chaynu chay uksitu chinqashanraykuchu ¿chay wakin nubintay-nwibita (99) chaylapi dijar, mana rinman chay chinqasha chayta maskaq? nir.

13 Chaynu rir maskakur, tarirqami chay nubintay-nwibi kaqkunamantaqa masta aligriyanqa chay chinqasha chayta tarishanraykuqa.

14 Chaynullami unaq syilupi Taytaykillapapis mana munanchu uklamapis paypi kriyishanrayku mana kwintachaypaqla wamritu yupay kaqkunapis chinqanantaqa.

Ima katinmapismi pirdunanakushunllapa

15 “Imanupi uknikillapa ima mana allinta rurashutinllapaqa, rir, ‘Kaynumi mana allinta ruramashayki’ nir shumaqla paylawan parlayllapa. Chaynu paylawan parlar shumaqchanakurqami, kusa shumaqtana kawsankillapa.

16 Piru imanupi mana kasushutin-shuypaqa, qayamuy ukta manaqa ishkay kriyiqkunata. Chayna chay paykunapis rikananpaq ima mana allinta rurashantaqa, imanutaq Dyus nitin unay iskribishankunapimaqa, ima katinpis ishkay manaqa kimsa tistigukuna rikar yaçhanqa niq chaynulla. †

† 18:16 Rikashun Deuteronomio 19.15.

17 Chaynu ruratkilapay paykunatapis mana kasutinqa, wakin kriyiqkunatapis willayllapa. Piru chay wakin kriyiqkunata mana kasutinllapashuypaqa, uk mana kriyiqta, manaqa Roma pwiblupaq impwistuta kubrakuq runata yupayna riqsinkillapa. ‡

18 “Chaymi nishaykillapapis: Kay pachapi kaqkunata mana allinta tukushanrayku chiqanchatkillapaqa, ¿imanunari syilupi Taytay kayashanmanmaqa yaykunqallapa? Nataq mayqanpis kriyishanrayku kusala allinpaq ima riqsitkillapaqami, ashwan syilupi Taytay kayashanmanpis yaykunqallapa.

19 “Chaynullami nishaykillapapis: Kay pachapi qamkunamanta ishkay runa chayllata yarpur imata mañakutkillapaqami, unaq syilupi Taytayqa qushuyanqallapa chay mañakushaykillapataqa.

20 Chaqa ishkayla, manaqa kimsalamapis nuqapi kriyishanrayku tantakatinllapaqami, nuqaqa pullanllapa kashaq”.

21 Chaynu nitinmi Pedruqa riran Jesusta kaynu nir tapuq:

—Taytituy ¿ukniykuna ima mana allinta ruramatinqa ayka kutitaq pirdunayta puytiyashaq? ¿Syiti kutichu pirdunanaypaq allin kanqa?

22 Chaymi Jesusqa niran:

—Nuqaqa manami syiti kutila pirdunanki nishaykichu. Ashwanmi sitinta kuti syiti katinmapis michkatapis pirdunanki nir.

‡ **18:17** Roma pwiblupaq impwistuta kubrakuq runata yupayna riqsiyllapa nirqami intrachimanchikllapa amana paykunawan pulla kanallapaq nir.

Jesusmi kumparasyunta ruraran uk mana pirdunakuqwan

²³ “Chayraykumi syilumanta kaqpa mantakuyninqa, imanutaq uk mantakuqmaqa trabajaqninkunata iman kaqkunatapis rikananpaq dijasha karan chay yupay.

²⁴ Chaymanta imankunata rikaq qallaritinllapanaqa payman çhachiran uktaqa dyis mil talintu qillayta § dibikuqta.

²⁵ Chaymi chay trabajaqqa chay dibikuyashanpaq mana imanupis pagrakuyta puytiranchu. Chaynami chay mantakuqqa kaçhakuran rantikunanllapapaq uk sirbikuqta yupay uklawman. Piru rantikunanpaqmi niran warmintinta, wamrantinta, chaynulla tukuy iman kaqnintinta ima chay dibikuyashanta pagrakunanpaqqa.

²⁶ Chaynu chay mantakuq niyatinmapismi, chay trabajaqqa paypa naypalanpi qunqurikur rugaran kaynu nir: “Taytituy llakipar yaramaskiyari. Nuçaqami imanupis chay dibishuyashaytaqa tukuyninta pagrashayki’ nir.

²⁷ Chaymi chay mantakuqqa chaynu rugatinga llakiparan paytaqa. Chaynulla ashwan chay dibiyashanmatapis manana kubrananpaqnachu niran. Chaymi ashwan dijatinna riran.

²⁸ “Piru chay mantakuq chaynu llakipatin rirqami, chay trabajaqqa tariran uk trabajaq masin pitilata dibiyaq chayta. Chaymi ashwan mana llakiparchu kunkanmanta aypar

§ 18:24 Dyis mil talintuqa kusala achka qillay karan. Chaqa uk trabajaqmaqami uk talintuta ganananpaqqa 15 añuta trabajayta ministiran.

urkaq qallarir, kaynu niran: ‘¡Pagramay chay dibimayashaykita!’ nir.

²⁹ Chaymi chay trabajaq masinga naypanpi qunqurikur rugaran kaynu nir: ‘Llakipar yaramaskiy-ari taytituy. Chaymantami tukuyninta pagrashayki’ nir.

³⁰ Piru chay ukniñqami, mana llakipar yaraytaqa munaranchu. Chaymi ashwan karsilachikuran tukuy dibiyashanta limpu pagranankaman.

³¹ Chaynu rurashanraykumi chay wakin trabajaq masinkunaqa kusalata llakiran. Chaymi rir chay mantakuqtaqa tukuy ima pasashantaqa parlaranllapa.

³² Chayta chay mantakuq yaçharmi, kaçhakuran qayamunanllapapaq. Chaymi çhamutiñqa niran: ‘¡Kusala mana allin yarpuyñiyjun runa!, nuqamaqami rugamashaykirayku chay tukuy dibimayashaykitaqa llakipashuray.

³³ Chaymi imanutaq nuqa qamta llakipashuray chaynullami qampis chay uknikitaqa llakipanaykita’ nir.

³⁴ Chaymi chay mantakuqqa kusalata piñakur kaçhakuran karsilman itar qischananllapapaq, tukuy dibiyashanta limpu pagranankaman”.

³⁵ Chaynu nirnaqami, Jesusqa niranpis: “Qamkuna uknikillapata mana tukuy shunquykillapawan pirdunatkilapaqami, syilumanta Taytaypis chaynulla qamkunawanpis ruranqa” nir.

*Jesusmi yaêhachikuran warmiwan dijanakuqpaq
(Mr 10.1-12; Lc 16.18)*

¹ Jesusqa yaêhachikur tukchirnaqa riranna Galilea pwiblumantaqa. Chaynu rirmi riyu Jordanpa chimpan Judea lugarman êharan.

² Piru paypa ikintaqa kusala achka runakuna riranllapa. Chaymi ashwan tukuyla qishaq kaqkunataqa allicharan.

³ Chaymantaqami wakin fariseo runakuna Jesusman qimikaranllapa. Chaymi mabir imanimashunllapashi nir, kaynu tapuranllapa:

—¿Allinchu kanqa uk runa kasarashan warminta imallapaqqa dijananpaq? nir.

⁴ Chaymi Jesusqa niran:

—¿Manachu qamkunaqa liyishaykillapa Dyus nitin iskribikashakunataqa? Chaqa chaypiqami nin: ‘Dyusqashi puntamanta-pacha runata, warmita ruraran’.

⁵ Chaqa chaypaqmi Dyusqa niqpis: ‘Uk runaqami warminwan kasararqa, taytanta mamanta dijanqa. Chaymi ashwan warminwanqa uk kwirpu yupaylana kawsanqallapa’ nir.

⁶ Chaynu katinmi runaqa warminwanqa manana ishkaynachu. Ashwanmi uk kwirpulana kayanqallapa. Chaymi nishaykillapa: Uk runa warminwan uk kwirpulana kananpaq Dyus nishanraykumi mana mayqanpis, paykunaqa dijanakunqa niyta puytinchu nir.

⁷ Chaymanta chay fariseo runakunaqa qashan kaynu niranllapa:

—Chaynu katinga, ¿imapaqta Moisés mantakushanpiqa kaynu nin? Uk runa warminta

dijanarqashi, karguyjunkunapi kartata rurar warminta qurqashi chiqanchakayta puytin nir.

⁸ Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—Qamkuna kusala kuchi mana intrakaq kashaykillaparaykumi Moisesqa chaynu dijanakunqa nirmapis mantakuran. Piru Tayta Dyusqami unaymanta-pacha runata warminwan pullacharqa mana imalapaqpis dijanakunanpaqqa munaranchu.

⁹ Piru nuqaqami nishaykillapa: Uk runa, warmin mana mayqanwan punusha ima katin yanqallamanta dijar, ukwan kasararqami kusala saqrata uchakuyan nir.*

¹⁰ Chaynu nitinmi, chay yaçhakuqninkunaqa kaynu niran:

—Chaynu katinga, manami allinchu mayqanpis warmiyjun kanapaqqa nir.

¹¹ Jesusqa paykunata niran:

—Tukuylaqa manami mana warmiyjun kaytaqa puytinllapachu. Ashwanmi chay mayqantaçi Tayta Dyus mana warmiyjun kanapaq nisha, chaykunalami chaynu kaytaqa puytinllapa.

¹² Chaqa chiqaptami wakin runakunaqa mana warmiyjunchu maydiyapis kanapaq nasinllapa. Nataq wakin runakunataqami ama warmikunanpaq runa masinkuna kaparanllapa. Nataq wakinkuna-shuypaqa mana warmikunllapachu kusala mas shumaqta Tayta Dyusta sirbiyta munar ima. Chaymi kay nishayta mayqannikillapapis intrakanarqa imanupis intrakayllapa.

* **19:9** Wakin iskribikashakunapi kaynu nin: “Uk warmi, runan dijasha katin, qashan uk runa paywan kasararqa, uchakuyan” nir.

Jesumî wamrakunata bindisiran

(Mr 10.13-16; Lc 18.15-17)

¹³ Chaymantami Jesusmanqa wamrakunata apamuranllapa, pay makinta ananman çhurar bindisininpaq. Piru yaçhakuqninkunaqami chay wamrakunata apamuqkunataqa anyaran.

¹⁴ Chaymi Jesusqa kaynu niran paykunataqa:

“¡Ama arkarchu, dijay nuqaman shamunqa wamritukunaga! Chaqa syilumanta kaq mantakuyashanqami kay wamritukuna yupay kaqkunalapaq”.

¹⁵ Chaynu nir, makinkunata chay wamrakunapa ananman çhurar bindisirmi, chay lugarman-taqa riranna.

Kusala imayjun musu runami Jesuswan par-laran

(Mr 10.17-31; Lc 18.18-30)

¹⁶ Chaymantami uk musulla runa shamur Jesus-ta kaynu nir tapuran:

—[Kusa allinla] yaçhachikuq Taytituy, ¿ima allin kaqlatataq rurayman, tukuy tyimpupaqna kawsanaypaqqa? nir.

¹⁷ Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—¿Imapaqtaq tapumanki allin kaqpaqqa? † Allinla kaqqami kan ukla. Payqami Taytay Dyus. Piru tukuy tyimpupaqna kawsayta munarqami, Dyus mantakushankunata kasur kawsay nir.

¹⁸ Chaynu Jesús nitinmi, chay musuqa qashan tapuran:

—¿Mayqan mantakuykunatana? nir.

Chaymi Jesusqa kaynu niran:

† **19:17** Wakin iskribikashakunapimi kaynu nin: “¿Imaraykutaq allinla kanki nimanki?” nir.

—Ama wanuchikuychu; ama uk uk warmiwan kaychu; ama suwakuychu; ama uknikipaq llullakur rimaychu;

¹⁹ taytaykita, mamaykita kasuy. Chaynulla ukkunata llakipay, imanutaq qampa kwirpuykil-lapaq llakinki chaynulla, nir.

²⁰ Chaynu nitinmi, chay musuqa niran:

—Tukuy chaykunataqami [takshaymanta-pacha] rurashana kani. ¿Imataq mas kanqa ruranaypaqqa? nir.

²¹ Jesusqa niran:

—Kusa mas allin kayta munarqa, rir tukuy imayki kaqta rantikur, qillaynikitaqa mana imayjun kaqkunata quy. Chaynuqami unaq syilupiqa mana tukukaq imaykitana tarikunki. Piru chay nishushayta rurarnaqami, shamutki nuqawanna rishun nir.

²² Chayta uyarmi, chay musuqa kusalata llakir riran. Chaqa kusala imayjun-ari karan.

²³ Chaymi Jesusqa yaçhakuqninkunata kaynu niran:

—Allipla trabajusuraq kanqa chay kusala imayjun kaqkuna, syilumanta kaq mantakuyashanman yaykunanpaqqa.

²⁴ Chaymi qashan nishaykillapa: Mayqanpis kusala imayjunkuna, Dyus mantakuyashanman dasla yaykunanmantaqami, ashwan uk kamillu dasla pasayta puytinman uk awjapa uçhkitunta, nir.

²⁵ Chaynu nitin uyaparmi yaçhakuqninkunaqa kusata yarpupakur kaynu niranllapa:

—Chaynu katinga ¿pitaq washakayta puytiyanqa? nir.

²⁶ Chaynu nitinmi Jesusqa paykunata chapar kaynu niran:

—Runakunapaqqami kayqa mana ruraypaqchu. Piru Dyuspaq-shuypaqami tukuy imapis ruraypaq nir.

²⁷ Chaynu nitinga, Pedruqa niran:

—Nuqakunamaqami tukuy imayllapakunata dijashana, qamwanna purinillapa. Chaynu kashayllaparaykuqa, ¿imatataq aypayashaqllapaqa? nir.

²⁸ Jesusqa niran paykunataqa:

—Chiqaptami nishaykillapa: Maydiya nuqa, Dyusmanta Shamuq Runa kusala shumaq mantakuyniypi mantakuq qallaritiyqami, qamkunapis dusikillapa mantakunaykillapapi tar pullay mantakunkillapa. Chaynami qamkunana Israelpa chay dusi kaq ayllunkunamatapis allinta mana allinta rurasha katinmapis allita rikar yaçhankillapa.

²⁹ Chayraykumi chay tyimpuqa nuqarayku wasinta, ullqu ukninkunata, warmi ukninkunata, taytanta, mamanta, manaqa [warminta,] wamrankunata, çhakrankunata dijar nuqa munashayta ruraqkunaqa, chay dijashanmantaqa syin kuti mas imanllapakunata aypañqallapa. Chaynulla tukuy tyimpupaqnami kawsañqallapa.

³⁰ Piru kanan tyimpukunapi achka runakuna kusana kaqkunaqami, chay tyimpuqa mana imapaqpis sirbinqachu. Chaynulla kanan tyimpukuna achka mana kwintachaypaq kaqkunaqami, ashwan chay tyimpuqa kusa nishapaqna riqsikanqallapa.

20

Jesusmi kumparasyunta ruraran trabajaqkunawan

¹ Jesusqami niranpis:

“Syilumanta kaqpa mantakuyninqami imanutaq uk êhakrapa amunmaqa timpranula lluqshiraran rikaq trabajadurkunata, êhakranman rir trabajanapaq chay yupay.

² Chaymi, chay êhakrapa amunqa trabajaqkunawan uk tratuta rurar kaêcharan êhakranpi trabajatinllapa uk diya intirupaq pagrananpaq.

³ “Chaymanta qashan unakaqna lluqshirqa rikaran plasapi ayka mana imatapis rurar taqkunata.

⁴ Chaynu rikarmi paykunataqa niran: ‘Riyllapa qamkunapis êhakrayman trabajaq. Nuqami imanu trabajashaykillapanulla pagrashaykillapa’ nir. Chaymi paykunapis riranllapana.

⁵ “Chaymanta qashalan chay êhakrapa amunqa lluqshiran a las dusi yupay, chaynulla tardikaqpis. Chaymi wakin runakunata tarirpis chaynullata niran paykunatapis.

⁶ “Qashan tardikaqna chay plasallaman lluqshirqa, qashan runakunata tariran. Chaymi chay tarishankunatapis niran: ‘¿Imapaqtaq qamkunaqa kaypiqa tukuy unaq mana trabajarqa tashaykillapa?’ nir.

⁷ Paykunaqa niranllapa: ‘Manamiri mayqanpis rugamashallapachu trabajanayllapapaqqa’ nir. Chaymi chay êhakrapa amunqa paykunatapis niran: ‘Riyllapa qamkunapis êhakrayman trabajaq. [Nuqami imanu trabajashaykillapanulla pagrashaykillapa]’ nir.

8 “Chaymanta amsatinna-shuypaqa, êhakrapa amunqa kaynu niran chay trabajachikuqnintaqa: ‘Qayamur trabajaqninchikkunataqa pagrayna. Piru chay ikita trabajaq qallarishakunata pagraq qallarir, tukchinki chay naypaqta trabajaq qallarishakunawan’ nir.

9 “Chaymi, chay tardilana trabajaq qallarishakunaqa êharanllapa naypaqta pagrakaqqa. Piru tukuy unaq trabajasha yupaymi pagrakaranllapa.

10 Chaymantami chay naypaqta trabajaq qallarisha chaykunata pagrananpaq qayatinga, paykunaqa yarpuranllapa: Nuqanchikkunataqami masta pagramayashunllapa nir. Piru paykunatapismi chay uk diyata trabajashannulla pagrananllapa.

11 Chaynu pagrakashana karqami kusalata piñakur, chay êhakrapa amuntaqa juraparanllapa,

12 kaynu nir: ‘Kay ikita êhamuqkunaqami uk ratulatana trabajashallapa. Nataq nuqakunamaqami tukuy unaq kusala rupaypi ima shachinakur trabajasha kanillapa. Piru qamqami nuqakunawanqa chayllata pagrashayki. Chaynuqami mana allinchu’ nir.

13 “Chaynu nitinllapaqa, ashwan chay êhakrapa amunqa kaynu niran chay rimapakuqkunapa uknintaqa: ‘¿Amiguy, ima mana allintataq qamwanqa rurasha kani? ¿Manachu tukuy unaq trabajatkilapa chaynuta pagrashunayllapapaq parlaranchikllapa?’

14 Kaypimi trabajashaykipaq qillaynikiqa. Ashwanmi rikuyana. Ma willamay, ¿ima mana

allintataq rurashusha kani, chay ikita trabajaq
 çhamushakunata qamwan chayllata pagraraq?

15 Chaqa nuqapa qillayniywanqami
 munashayta rurayta puytini. ¿Manaqachu kusala
 bwinu kashayrayku, chay wakinkunata qamwan
 chayllata pagrashayrayku inbidyakayanki?’ nir”.

16 Jesusqami kaynu niranpis: “Kanan ikilapi
 kaqkunaqami naypaqpina kanqallapa. Nataq
 chay kanan naypaqllapi kaqkuna-shuypaqa may-
 diyaqa ikipina rikaringqallapa. [Chaynulla kusala
 achkami qayakasha kanqallapa. Piru aykalami
 akrakasha kanqa]” nir.

*Qashanmi Jesusqa wanushaqna niran
 (Mr 10.32-34; Lc 18.31-34)*

17 Jesusqami Jerusalén pwibluman riyarqa
 yaçhakuqninkunata, uklawman qayar kaynu niran
 paykunataqa:

18 “Qamkuna rikayashaykillapanumi
 kananqa riyanchikllapana Jerusalén
 pwiblumanqa. Chaypimi Dyusmanta
 Shamuq Runataqa qukunqallapa, kurakunapa
 mantakuqninkunaman, Moisés mantakushanta
 yaçhar yaçhachikuqkunaman ima. Chaymi
 ashwan paykunaqa wanuchinanllapapaq nir
 mantakunqallapa.

19 Chaynullami mana Israel runakunaman
 qukunqallapa. Chaymi paykunaqa kusalata
 burlakar wipyar ima kruspi klabar wanuch-
 inqallapa. Piru kimsa diyamantaqami qashan
 kawsamunqa” nir.

Santiaguwan Juanpa maman, Jesusta mañakuran
(Mr 10.35-45)

²⁰ Chaymantaqami Zebedeupa warmin, wamran Santiaguwan chaynulla Juanwan rir, Jesusman qimikar naypalanpi qunqurikur, wamranta llakipananpaq mañakuran.

²¹ Chaymi Jesusqa kaynu nir tapuran chay warmitaqa:

—¿Imatataq munayanki? nir.

Payqami niran:

—Chay kusala shumaq mantakuynikipi mantakurqami, qam nitki, uk wamrayqa allilaw qichqaykipi tanqa. Nataq uknin-shuypaqa ichuqlaw qichqaykipi tanqa nir.

²² Chaynu nitinmi, Jesusqa kaynu niran:

—Manami qamkunaqa imata mañakuyankillapa nirmapis yaçhankillapachu. Tapushaykillapa: ¿Kusala saqra ayaq yakuta upyaq yupaymi qischakar wanuyashaq, * chaynu qischakaytachu puytiyankillapa kanqa? nir.

Chaymi paykunaqa niran:

—Arí Taytituy nir.

²³ Chaymi Jesusqa qashan niran:

—Chiqaptami qamkunapis kusalata qischakankillapa, nuqa qischakashaynulla. Piru mantakunaypi tar allilawpi manaqa chay ichuqlaw qichqaypi tachishunayllapapaqqami, mana nuqaqa yaçhanichu. Ashwanmi Taytay Dyus

* **20:22** Castellanupi “Ser bautizado con el bautismo con que yo soy bautizado” nirqami intrachimanichik qischakaytachu puytinki nuqa qischakayashaq chay yupay nir.

mayqantapis pay munashannulla tachinarqa tachiyanqa nir.

²⁴ Piru chay wakin dyis kaq yaĉhakuqninkunaqami chaynu nir mañakuqta uyaparqa, chay ishkaykunawanqa piñakuranllapa.

²⁵ Chaymi Jesusqa paykunata qayamur niran:

“Qamkuna yaĉhashaykillapanu, kay pachapi mantakuqkunaqami, chay pwiblumanta kaq runakunataqa paykuna munashanlata rurachin. Chaynu katinmi ashwan chay pwiblupi kusa runa nisha kaqmaqa, wakinkunata mantarla ima kawsanllapa.

²⁶ Piru qamkunapiqami ama chaynuqa pasanmanchu. Ashwanmi chay qamkunamanta mayqannikillapa kusa runa nisha kaqqa, uk sirbikuq yupay kar wakinnikillapata yanapankimanllapa.

²⁷ Chaynulla qamkunamanta uknikillapa kusa mas kayta munarqa, ukkunapa sirbiqninna kayllapa.

²⁸ Imanuĉhi Dyusmanta Shamuq Runamaqami mana payta sirbinanllapapaqchu shamusha. Ashwanmi pay sirbikuq shamushamapis. Chaynami ashwan payqa kusala achka runakuna tukuy tyimpupaqna wanunanllapapaqna kaqkunata washar tukuy tyimpupaq kawsachinanpaq shamusha”.

*Jesusmi ishkay syigukunata allicharan
(Mr 10.46-52; Lc 18.35-43)*

²⁹ Chaymantami Jesús, Jericó pwiblumanta yaĉhakuqninkunawan lluqshir ritinmi, kusala achka runakuna ikinta riranllapa.

30 Chaynu riyatinllapami nan qichqalanpi ishkey syigu runakuna tayasha karan. Chaymi Jesús pasaqta uyaparqa, kaynu nir qayçhakuranllapa:

—¡Taytituy, Davidpa ayllun, † llakipamastuyllapari! nir.

31 Chaynu nitinllapami, runakunaqa anyaranllapa upallananllapapaq. Piru paykunaqami llallin kaynu nir qayçhakuranllapa:

—¡Taytituy, Davidpa ayllun, llakipamastuyllapari! nir.

32 Chaymi Jesusqa chaypi yarar, chay syigukunataqa qayar, kaynu nir tapuran:

—¿Imatataq qamkunapaq ruranayta munayankillapa? nir.

33 Paykunaqami niranllapa:

—Taytituy, nawiyllapa rikakunantami munanillapa nir.

34 Chaymi Jesusqa paykunapaq kusalata llakir, nawinllapataqa kamar chay kutilla allicharan. Chaymi ashwan chay runakunaqa allinna, Jesuspa pullan riranllapa.

21

Jesumi Jerusalén pwibluman yaykuranna

(Mr 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

1 Jesusqami yaçhakuqninkunawan Jerusalén pwibluman riyar, yaqqa çhayarnaqa, Betfagé pwibluman çharanllapa. Kay Betfagé pwibluqami chay Olivos sirkapaqa shipchanlapi karan.

† 20:30 Davidpa ayllun nirqami, intrachimanchik Dyuspa Akrashan Cristun nir.

Chaymi chaypi karnaqa Jesusqa ishkay yaçhakuqninkunata qayar,

² kaynu nir kaçharan:

“Riyllapa wak naypanchikpi pwiblitu chayman. Chayman çharqami uk burra wawayjun wataraqta tarinkillapa. Chaymi kaçhar apamunkillapa ishkantinta.

³ Piru mayqan imallata willashutinllapaqa ninkillapa: ‘Taytitunchikmi ministiyan, daskaqlami kaçhamunqa’ nir”.

⁴ Chaynuqami Dyuspa unay rimaqnin nisha kayaq chaynulla kumplikança. Chaqa kaynumi nisha kayaq:

⁵ “Jerusalén pwiblumanta runakunata niyllapa: ‘Chapayllapa, chaytami shamuyan mantakuqnikillapa.

Payqami shamuyan mana kwintachaypaqla yu-pay,
uk burrupa wawitunpa anan tasha’ nir”.

⁶ Chaynu nitingami, chay ishkay yaçhakuqninkunaqa rir Jesús nishannulla ruraranllapa.

⁷ Chaymi burrataqa wawantinta aparanllapa. Chaymi raçhpakunata ananman çhuratinllapa Jesusqa taranna.

⁸ Piru chaypiqami karan kusala achka runakuna. Chaymi Jesús riyashanlawmanqa wakinqa raçhpanllapata çhukiranllapa. Nataq wakin-shuyapaqami qirupa raprankunata kuchumur çhukiranllapa, chaypa ananlata Jesusqa pasanapaq.

⁹ Chaymi ashwan naypaqta ikita riqkunamapis kusa aligrila kaynu nir laqyayaqllapa:

“¡Biba biba! ¡Kusa alabakashami kanqa Davidpa aylunmanta gubyirnunchik, Taytanchik Dyuspa shutinpi shamuyqa! Chaymi ashwan unaq syilupipis kusa alabakashana kanqa” nir.

¹⁰ Chaymanta Jesús, Jerusalén pwibluman yaykutinga, tukuyla chay pwiblumanta kaq runakuna kusalata laqyaranllapa. Chaymi achka runakuna kaynu nir tapunakuyaqllapa:

—¿Mayqantaq kayqa? nir.

¹¹ Wakinkunaqami niyaqllapa:

—Nazaret pwiblu Galileapa lugarninmanta Dyuspaq rimaqnin Jesusmi nir.

Jesusmi Dyusta adurananllapa wasimanta rantikuqkunata itakuran

(Mr 11.15-19; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹² Chaymantami Jesusqa, Dyusta adurananllapa wasiman yaykur tariran rantikuqkunata, rantikuqkunata ima. Chaymi limpu waqtaman itakuran. Chaynumi chay uklawmanta kaq qillayta kambyaqkunapa misanta, chaynulla palumata rantikuqkunapa misanmatapis limpu tikrar itakuran.

¹³ Chaymi chay runakunataqa kaynu niran:

“Dyus nitin iskribikashakunapiqami nin: ‘Wasiyqami nuqaman mañakunanllapalapaq wasi shuttinga’ nir. Piru qamkunaqami suwakuqkunapa maçhayninpaqna tikrashaykillapa” nir.

¹⁴ Chaymantami Dyusta adurananllapa wasilapi Jesusmanqa qimikaranllapa syigukuna, kujukuna ima. Piru Jesusqami paykunataqa allicharan.

15 Piru kurapa mantakuqninkuna, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna ima Jesús rurashanta rikaranllapa. Chaynullami uyaparanllapapis wamritukuna Dyusta adurananllapa wasipi kaynu nir laqyaqllapata “¡Biba biba Davidpa ayllun!” niqta. * Chaymi kusalata piñakur,

16 Jesustaqa kaynu niranllapa:

—¿Uyapankichu chay wamrakuna rimayashantaqa? nir.

Jesusqami niran:

—Arí, uyapayanimi. Piru ¿manachu liyishaykil-lapa qamkunaqa Dyus nitin iskribikashakunapi kaykunapaq nishantaqa? Chaqa kaynumi nin:

‘Taksha wamritukuna,

chaynulla ñuñuq wamritukunamapis kusa shumaqta alabamayanqallapa’ nir.

17 Chaynu nirnaqami paykunata chaypi dijar, Jesusqa riranna Betania pwibluman. Chaymi chay tutaqa chaypi yurqaran.

Jesusmi igus qiruta chakinanpaqna niran

(Mr 11.12-14, 20-26)

18 Allaqmanta allaq allaqla Jerusalén pwibluman qashan riyarmi Jesusqa mallaq-naran.

19 Piru chay nan qichqalanpimi rikaran uk igus qiruta. Chaymi puquyninta maskaq rirqa yuran-lata tariran. Chayraykumi, chay igus qirutaqa kaynu niran: “¡Mananami kaymantaqa puqunkinachu!” nir.

* 21:15 Kaypaq masta intrakanarqa rikashun Salmo 8.2.

Chaynu nitinmi chay kutilla, igus qiruqa chakiranna.

²⁰ Chaynu chay igus qiru chakishata rikarmi, Jesuspa yaĉhakuqninkunaqa kusa dispantakashalla kaynu nir tapuranllapa:

—¿Ima nitkitaq chay igus qiruqa das chay kutillaqa chakiran? nir.

²¹⁻²² Jesusqami kaynu niran paykunataqa:

—Chiqaptami nishaykillapa: Qamkuna imata ruranaykillapapaq kar Tayta Dyuspi kusalata kunfyakar ama ukmanta yarpurchu mañakutkillapaqami, tukuy imapis rurakanqa. Chaymi ashwan chay igus qiruta imanururashaymanmatapis masta rurayta puytinkillapa. Chaynulla ashwan Tayta Dyuspi kusalata kunfyakar, kay qaqata ‘Ashur, rir mar yakuman yaykuy’ nitkillapapis kasushunmanllapa nir.

Jesustami tapuranllapa pipa pudirninwanshi nir

(Mr 11.27-33; Lc 20.1-8)

²³ Chaymantami Jesusqa Dyusta adurananllapa wasiman yaykur yaĉhachikuq qallariran. Chaynu yaĉhachikuyatinmi, kurakunapa mantaqninkuna, Israel pwiblupa ruku mantakuqninkuna ima qimikar, Jesustaqa kaynu nir tapuranllapa:

—¿Mayqan mantashutintaq tukuy chaykunata rurankiqa? nir.

²⁴⁻²⁵ Chaymi, Jesusqa paykunata niran:

—Nuqapis tapushaykillapa: ¿Mayqantaq Shutichikuq Juantaqa kaĉhamuran shutichikunanapaqqa? ¿Dyuschu kaĉhamuran manaqachu runakunala? Qamkuna chay tapushushayta

willamatkillapami, nuqapis willashaykillapa mayqan mantamatinmi kayta rurani nirmapis.

Chaynu nitinmi, paynin paynin willanakur kaynu ninakuyaqlapa: “ ‘Dyusmi kaçhamuran’ niytaqa manami puytinchikllapachu. Chaqa, chaynu nishallapaqa ‘¿Imapaqtaq mana kriyiraykillapa?’ nimashunllapa.

²⁶ Chaynulla, manami puytinchikllapachu ‘Runakunalami kaçhamuran’ niytapis, runakunata manchashanchikllaparayku. Chaqa tukuyлами kriyinllapa ‘Juanqashi Dyuspa rimaqnin karan’ nir”.

²⁷ Chaynu ninakuyarmi, Jesustaqa niranllapa:

—Manami yaçhanillapachu nir.

Chaymi, Jesuspis paykunataqa niran:

—Chayqa nuqapis manami willashaykillapachu, mayqan mantamatinmi tukuy kaykunata rurani nirmapis.

Jesusmi kumparasyunta ruraran ishkay wamrakunawan

²⁸ Chaynullami Jesusqa chay mantakuq runakunataqa tapuranpis:

—¿Imatataq yarpunkillapa qamkunaqa kaypaqqa? Karanmi uk runa ishkay wamrayjun. Chaymi uk wamrantaqa niran: ‘Wamray, riy kananqa ubata tarpushanchik çhakranchikman trabajaq’ nir.

²⁹ Piru wamranqami kaynu niran: ‘¡Manami kananqa trabajanayanichu!’ nir. Chaymanta, chay wamraqa manami allintachu tukuyani taytayta mana kasurqa nir kwintata qukar, ashwan riran trabajaqqa.

³⁰ Chaymanta qashan taytanqa riran uknin wamranta willaq rinanpaq trabajaq. Chay wamraqami niran: ‘Arí, taytituy rishaq’ nir. Piru chaynu nirmapismi mana riranchu.

³¹ Mabir willamayllapa: ¿Kay ishkantinmantaqa mayqannintaq taytan munayashantaqa rurasha kanqa?

Paykunaqa niranllapa:

—Punta chaymi nir.

Chaymi Jesusqa niran paykunataqa:

—Chiqaptami nishaykillapa: Chay Roma pwiblupaq impwistuta kubrakuqkuna, chay warmikuna uk uk runawan tasha kaqkunaqami, syilumanta kaq mantakuyashanmanqa qamkunamantaqa naypaqta yaykunqallapa nir.

³² Chaqa Shutichikuq Juan shamur allin kaqlata rurar kawsananllapapaq yaçhachikutingami, qamkunaqa mana kasuraykillapachu. Piru chay Roma pwiblupaq impwistuta kubrakuqkuna, chaynulla chay warmikuna uk uk runawan tasha kaqkunaqami, intrakar kriyiranllapa. Nataq qamkuna-shuypaqami tukuy chayta rikarmapis karanlla kar, mana imanupis kriyiraykillapachu.

Jesusmi kumparasyunta ruraran mana allin trabajaqkunawan

(Mr 12.1-12; Lc 20.9-19)

³³ “¡Allita uyakuyllapa! Kay kumparasyuntapis parlashaykillapa: Uk runami çhakranpi ubata tarpur, ridurninta limpu patyuta ruraran. Chaynullami ruraranpis uk quçhata chaypi binuta lluqshichinanpaq. Chaynulla uk shuytulla kusala atun wasita yupay ruraran, chaypa ananman iqar

chay êchakranta chapananpaq. Chaymantaqa ayka runakunata chay êchakranta arrintar riran largu mayta.

³⁴ “Chaymanta kusicha tyimpu êchamutinga, chay êchakrapa amunqa kaêchamuran sirbikuqninkunata, chay kusichakushanmanta paypaq kaq partintaqa qunanllapapaq.

³⁵ Piru ashwan chay êchakrapi kaqkunagami, chay sirbikuqninkunataqa aypar wakinkunataqa maqaranllapa. Nataq uktaqa wanuchiranllapa. Chaynulla uktaqa rumillawan sitaranllapa ima.

³⁶ Chaymantami chay êchakrapa amunqa chay punta kaêchashanmantaqa mastana sirbikuqninkunataqa kaêchamuran. Piru chay êchakrapi kaqkunagami imanutaq chay punta kaqkunata ruraran chaynulla ruraran.

³⁷ “Chaymanta tukukananta-shuypaqami wamrantana kaêchamuran, kaynuta yarpur: ‘Wamrayta-shuypaqami kusalata rispitar kasunqallapa’ nir.

³⁸ Chayna wamranta kaêchatin, chay êchakrapi kaqkuna rikarqa, ninakuranllapa: ‘Wakmi kay pachataqa irinsyanpaq aypayanqa. ¡Ashwan wanuchishunllapa nuqanchikkunana kay pachanwanqa kidanallapapaq!’ nir.

³⁹ Chaynu nirmi aypar chay êchakramanta urqumur wanuchiranllapa”.

⁴⁰ Chaynu nirqa kaynu tapuran paykunataqa:

—¿Chay êchakrapa amun shamurqa, chay êchakrapi kaqkunawanqa imatataq rurayanqa nir yarpunkillapa qamkunaqa?

⁴¹ Paykunaqa niranllapa:

—Chay kusala mana allin runakunataqami mana llakiparchu limpu wanuchir tukchianqa. Chaynami ashwan ukkunatana arrintar dijayanqa, chay paykunaqa kusicha tyimpu çhamutinqa amunpaq kaqtaqa karantana qunanllapapaq nir.

⁴² Chaymantami Jesusqa niran paykunataqa:

—¿Manachu qamkunaqa liyishaykillapa, Dyus nitin iskribikashakunataqa? Chaqa chaypiqa kaynu nin:

‘Chay llutakuqkuna kay rumiqa mana sirbinchu nir itakushanllapami,
ashwan kusala shumaq rumipaq tikrakasha.
Piru tukuy chaynu kananpaqqa Dyusmi chaynuqa ruraran.

Chaymi ashwan paylata alabashunllapa’ nir.

⁴³ Chayraykumi nishaykillapa: Qamkunaqami chay rumi mana sirbiqta yupay nuqata disprisyamashaykillaparayku Dyus mantakuyashanmanqa mana yaykunkillapachu. Ashwanmi chay mayqançhi Dyus munashannulla uk puquq yupay rurayan chaykunami tukuy tyimpupaq kawsaqaqqa ringallapa nir.

⁴⁴ Chaymi nini, chay rumipa ananman mayqanpis rataqqa, limpu limpu llampunqa. Nataq, runapa ananman rumi ratar-shuypaqa, limpu limpu pulbupaq tikranqa nir.

⁴⁵ Chaynu nir Jesús kumparasyunta parlakutin, chay kurakunapa mantakuqninkuna, fariseo runakuna ima uyaparqa, kwintata qukaranllapa paykunapaq rimayan nir.

⁴⁶ Chaymi Jestusta aypar wanuchiyta yarpurlapamapis, manchakuranllapa. Chaqa tukuy

runakunami kriyiranllapa Jesusqa, Dyuspa uk rimaqnin nir.

22

Jesusmi kumparasyunta ruraran uk kidamyintuwan

(Lc 14.15-24)

¹ Jesusqami qashan kumparasyunkunawan willaq qallariran. Chaymi kaynu niran:

² “Syilumanta kaqpa mantakuyninqami, imanutaq uk mantakuqmaqa fyistata ruraran wamranta kidachinanpaq chaynu.

³ Chaymi chay fyistaman shamunanllapapaq sirbikuqninkunata kaçhakuran qayamunanllapapaq chay kunachikasha kaqkunataqa. Piru chay kunachikasha kaqkunaqami mana rinaranllapachu.

⁴ Chaymanta qashan kaçharan uk sirbikuqninkunatanata chay kunachikashakunataqa kaynu ninanllapapaq: ‘Mikuykunatami kamakachishana kani. Kaçhakutiymi kusala gurdulla animalkunata wanuchir kusala shumaqta kamkachishallapana. Chaynumi tukuy listuna kidamyintuman shamunaykillapapaqqa’ nir.

⁵ “Piru chaynu nitinllapamapismi chay kunachikasha kaqkunaqa mana shamunanllapachu. Chaymi ashwan paykunamanta ukninqa çhakanunata rikaq riranllapa. Nataq ukkuna-shuypaqa riran nigusyunkunaman.

⁶ Piru ukkuna-shuypaqami chay mantakuqpa sirbikuqninkunata aypar qischaranllapa wanuchinanllapakaman.

7 “Chaymi chay mantakuqqa kusalata piñakur suldadunkunata kaçhatin wanuchiranllapa chay kunachikasha kaq wanuchikushakunataqa. Chaynulla pwiblunllapata rupachinanpaq ima kaçhakuran chay mantakuqqa.

8 Chaymantami chay mantakuqqa sirbikuqñinkunata kaynu niran: “Tukuymi listuna kidamyintupaqqa. Piru chay kunachisha karay chaykunaqami manana allinnachu shamunanpaqqa.

9 Chaymi kananlla qamkunaqa riyllapa chay waqta kallikunaman. Chaynami chaypi tukuy tarishaykillapata kunachiyllapa shamunanllapapaq kay kidamyintumanqa’ nir.

10 “Chaymi chay sirbiqñinkunaqa llugshiranllapa kallikunaman. Chaypimi tukuy allin, mana allin yarpuyniyun kaqkunata tarishantaqa kunachiran. Chaynumi chay mantakuqqa wasinmanqa kusala achka runakunata untachiranllapa.

11 “Chaymanta chay mantakuqqa kunachishankunata rikaq wasinman yaykurqa, uk runata rikaran chay fyistapaq mana shumaq mudakur kamakashatachu.

12 Chaymi kaynu niran: “Taytituy, waknu mana shumaq kamakasha karqa çimanutaq yaykamushayki kay fyistapi kanaykipaqqa?” nir.

“Piru chaynu nitinmapismi chay runaqa mana imatapis niranchu.

13 Chaymantami mantakuqqa chay misapi sirbikuqkunataqa kaynu niran: “Wak runataqa makinta, çhakinta watar, waqta tutaparaqllamanna

itakuyllapa. Chaymi chaypina kusala mana agwantaypaqta qischakar qaychakushanrayku kirunmatapis richyachinqa' nir.

14 “Chaynu nirqami intrachimanchikllapa, Tayta Dyusqami kusala achkata qayamun. Piru payqami aykalata akran nir”.

*Jesusta tapuranllapa impwistupaq
(Mr 12.13-17; Lc 20.20-26)*

15 Chaymantami, chay fariseo runakunaqa rir paykunapura kusalata parlaranllapa, rir Jesusta tapur mana allinta rimachir chaylapaqa uchachananllapapaq.

16 Chaymi chay fariseo runakunaqa wakinninta, chaynulla chay gubyirnu Herodespa wakinninwan pullata kacharanllapa Jesusta kaynu ninanllapapaq:

—Yaçhachikuq Taytituy, yaçhanillapami qamqa Dyus munashannulla chiqapta rimar yaçhachikunkimapis. Chaynullami runakuna ima nitinpis qamqa mana kwintacharchu yaçhachikunki. Chaqa qamqami mana runakunawan allinpi kanaykipaqchu yaçhachikunkimapis.

17 Chaymi qam yarpushaykinulla willamayllapa: ¿Allinchi kanqa impwistuta chay Roma pwiblupi mantakuq Cesarta, pagranayllapapaq, manaqachu mana? nir.

18 Chaynu nitinllapami Jesusqa kwintata qukaran, mana allinta paypaq yarpurllapami chaynuqa tapuyanllapa nir. Chaymi kaynu niran paykunataqa:

–Dyusta yanqa kasuq tukuq, kuchi runakuna çimapaqtaq mana allinta rimachir uchachamanayankillapa?

¹⁹ Rikachimayllapa chay impwistuta pagrakunaykillapa qillayta nir.

Chaynu nitinmi apamuranllapa uk qillay dinaryu shutiqta.

²⁰ Chayna Jesusqa paykunata tapuran:

–çMayqanpa ritratuntaq kay qillaypiqa? çMayqanpa shutintaq kay qillaypiqa iskribikasha? nir.

²¹ Paykunaqa niranllapa:

–Mantakuq Cesarpa nir.

Chaymi Jesusqa niran:

–Chaynu katinga, gubyirnu Cesarpa kaqnintaqa payta quyllapa. Nataq Dyuspa kaqninta-shuyupaqa Dyusta quyllapa nir.

²² Chaynu nitin, uyaparllapami kusa dispan-takashalla kidaranllapa. Chaymi ashwan Jesusta chaypi dijar riranllapana.

Jesusta tapuranllapa wanuqkunapaq

(Mr 12.18-27; Lc 20.27-40)

²³ Chay diyallami, wakin saduceo runakuna riranllapa Jesusta rikaq. Chaqa chay saduceo runakunaqami niqllapa: “Manashi wanuqkunaqa qashanqa kawsamunllapachu” nir. Chayraykumi Jesustaqa, mabir ima ninqashi nir kaynu tapuranllapa:

²⁴ –Yaçhachikuq Taytituy, Moisesmi kaynu nir mantakuran: ‘Mayqan warmiyjun kayar, manaraq wamrayjun kar wanutinga, chay wanushapa ukninnashi kasarayanqa chay

byuda warmiwanqa. Chayna chay wanusha ukninqa wamrayjun kananpaq' nir.

²⁵ “Chaynu katinmi tapushaykillapa: Uk kutimi syiti irmanukuna karanllapa. Kulakanllapami, warmikur manaraq wamrayjun kayar wanuran. Chaynu mana wamrayjun kashanraykumi chay ishkaq kaq ukninna kasararan.

²⁶ Chaynullami chay ishkaq kaqta, kimsa kaqta pasaran, chay syiti kaq ukninllapa kasarar wanunankaman.

²⁷ Chaymantami chay warmipis wanuranna.

²⁸ “Chayna chiqapta wanushakuna kawsamuyatinga, ¿mayqanninpa warmintaq kanqa chay warmiqa? Chaqa tukuynin-ari kasarasha karan chay warmillawan”.

²⁹ Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran:

—Qamkunaqami limpu pantasha puriyankillapa, Dyus nitin iskribikashanpaq, chaynulla paypa pudirninqa mana intrakashaykillaparayku.

³⁰ Chaqa maydiya chay wanushakuna kawsamurqami, manana kasararaqallapanachu, chaynulla manana kasarachikunqallapalamapischu. Chaymi ashwan imanutaq Dyuspa angelninkunamaqa mana kasaranelapachu chaynuna kawsanqallapa.

³¹ Nataq chay wanushakuna kawsamuqpaqshuypaqa, ¿manachu qamkunaqa liyishaykillapa Dyus paylla kaynu nitin iskribikashantaqa? Chaqa kaynumi niq:

³² ‘Nuqaqami Abrahampa, Isaacpa, Jacobupa Dyusnin kani’ nir. Chayraykumi Tayta Dyusqa mana wanushakunapa Dyusninchu, ashwanmi

tukuy kawsaƣkunapa Dyusninla. Chaynu nirƣami intrachimanchik, paypaƣƣami tukuy wanusha kaƣkunamapis kawsayanllapa nir.

³³ Chaynu nir Jesús yaĉhachitinmi, chay runakuna uyakurƣa kusa dispantakashalla kidaranllapa.

Dyuspa mas allin mantakushan

(Mr 12.28-34)

³⁴ Chaymantami chay fariseo runakunaƣa, Jesusƣashi chay saduceo runakunata willar uyarachisha nir yaĉharmi, tantakaranllapa.

³⁵ Piru paykunamanta ukƣami Moisés mantakushanta kusata yaĉhar yaĉhachikuƣ karan. Chaymi Jesusƣa ima ninƣashi nir, kaynu tapuran:

³⁶ —Yaĉhachikuƣ Taytituy, ¿Dyus nitin Moisés mantakushanmantaƣa mayƣannintaƣ kusa mas allinƣa? nir.

³⁷ Jesusƣa niran:

—‘Taytayki Dyusta munay tukuy shunquykiwan, bidaykiwan, yarpuynikiwan’ nir.

³⁸ Kaymi chay puntapi kaƣ kusa mas allin mantakuyƣa.

³⁹ Piru kanmi ukpis chay punta chay yupay kusala mas allin mantakuyƣa. Chayƣami kaynu nin: ‘Llakiy runa masikikunapaƣ, imanutaƣ ƣampa kwirpuykillapaƣ llakinki chaynulla’ nir.

⁴⁰ Chaymi nishaykipis: Kay ishkay mantakuykunata karanta rurarƣami, Dyus tukuy mantakushantaƣa kumpliyanchikna nir.

Dyus Akrashan Cristuƣa ¿maymantataƣ shamun?

(Mr 12.35-37; Lc 20.41-44)

41 Piru chay fariseo runakuna chaypi tantakasha katinllaparaqmi,

42 Jesusqa kaynu tapuran:

—¿Imatataq yarpunkillapa Dyuspa Akrashan Cristunpaqqa? ¿Mayqanpa ayllunmantataq kanqa? nir.

Chaymi niranllapa:

—Davidpa ayllunmantami nir.

43 Chaymantami Jesusqa niran:

—Chaynu katinga, ¿imapaqtaq Davidqa, ‘Amituy’ niran Cristupaqqa, Dyuspa Ispiritun yanapatinqa? Chaqa Davidqari kaynu niran:

44 ‘Tayta Dyusmi, Amituytaqa kaynu niran:

Tay allilaw qichqaypi,

maydiya chay êhiqnishuqkunata

êhakikipa êhakinman êchuranaykaman nir’.

45 Mabir willamayllapa: Davidpa ayllunmanta Dyuspa Akrashan Cristun katinga, ¿imapaqtaq Davidqa ‘Amituy’ niran?

46 Chaynu nitinmi mana mayqanninpis imata willaytapis puytiranllapachu. Chaymi chaymanta-pachaqa, manana imata tapunanllapapaqpis yarpuranllapanachu.

23

*Jesusmi fariseukunata ima anyaqnulla willaran
(Mr 12.38-40; Lc 11.37-54; 20.45-47)*

¹ Chaymanta Jesusqa chaypi kaq runakunata, yaêhakuqninkunata ima kaynu niran:

2 “Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna, chaynulla fariseo runaku-naqami kaynu yarpunllapa: ‘Nuqanchikku-naqami Moisés mantakushanta kusa allita intrakashanchikllaparayku, yaĉhachikur mantakunchikllapa kumplinanllapapaq’ nir.

3 Chayraykumi, paykuna imata nitinpis kasur rurayllapa. Piru amami chay paykuna rurayashantaqa rurankillapachu. Chaqa paykunaqami chaynu yaĉhachikuyarmapis, ashwan uk-tana rurasha rikarinllapa.

4 Chaynumiri ashwan paykunaqa uk kusala llashaq kargata aprichiq yupay runa masinkunata imata rurananpaq nir mantanllapa. Piru chay niyashanllapataqa mana pitilamatapis kumplinanpaqqa yarpunllapalamapischu.

5 “Chaymi paykunaqa imata rurarllapapis runakuna rikananllapalapaq ruranllapa. Chaynullami allita Dyuspi kriyin ninanllapapaqpis Dyus nishankunata taksha papilsitukunapi iskribir urkunkunapi, rikrankunapi ima ĉhurar purinllapa. Chaynullami Dyus mantakushankunapi kusata yarpur kawsanllapa ninanllapapaqpismi mudananllapa manyanpipis kusala atun shulyakunata ĉhurakunllapapis.

6 Chaymi, chay tantakananllapa wasikunapi, manaqa mikunanpaq apatinllapamapis, kusa runapaq riqsir chay kusala shumaq samanakunapi samachinanllapata munanllapa.

7 Chaynullami plasakunapimapis kusala shumaqta saludar, ‘Yaĉhaq yaĉhachikuq’ ninanllapata munanllapa.

8 “Piru qamkuna-shuypaqa manami wakinkuna ‘Ya’chaq ya’chachikuq’ nishunanllapataraqqa ministinkillapachu. Chaqa qamkunaqami uk ayllulamanta kaq yupay tukuynikillapa chaylla kankillapa. Nataq uklami kan ya’chaq ya’chachishuqnikillapaqa.

9 Chaynullami kay pachapiqa ama mayqantapis, ‘Taytay’ ninkillapachu. Chaqa unaq syilumanta kaq uklami Taytaykillapaqa.

10 Amami ‘Kusa intrachikuq tayta’ nishunanllapataqa munankillapachu. Chaqa uklami kan intrachishuqnikillapaqa. Payqami Dyuspa Akrashan Cristun.

11 Chayraykumi qamkunamanta wakinkuna kusa masta ya’chaq kaqqa, ashwan wakinkunatanana sirbinqa.

12 Chaqa mayqanpis pay yarpuyinllamanta ‘Kusana kani’ niqkunataqami Tayta Dyusqa mana kwintachanqachu. Nataq mayqanpis kusa karmapis mana kwintachaypaqla tikrakaqtaqami kusa nishapaqna Dyusqa riqsinqa”.

13 Jesusqami kaynu niranpis:

“¡Akaw Moisés mantakushanta ya’char ya’chachikuqkuna, chaynulla fariseo runakuna, qamkunaqami Dyusta yanqa kasuq tukuq kuchi runakunala kankillapa! Chaynu karmi wakinkuna syilumanta kaqpaq allita intrakar washakananllapataqa mana munankillapachu. Chaynulla qamkunapismi mana munashaykil-laparayku mana washakankillapachu. Chaymi ashwan wakinkuna intrakar ima washakananllapapaqmapis mana dijankillapachu.

[
 14 “¡Akaw Moisés mantakushanta yaêchar yaêchachikuqkuna, chaynulla fariseo runakuna, qamkunaqami Dyusta yanqa kasuq tukuq kuchi runakunala kankillapa! Chaymi chay wakcha warmikunata kitankillapa wasinkunata ima. Piru allin runa nishunanllapapaqqami kusala unayta Dyusman mañakuq yupay tukunkillapa. Chayraykumi kusala manchaypaqtana kastigakankillapa.]

15 “¡Akaw Moisés mantakushanta yaêchar yaêchachikuqkuna, chaynulla fariseo runakuna, qamkunaqami Dyusta yanqa kasuq tukuq kuchi runakunala kankillapa! Chaynu karmi qamkunaqa tukuy pachata ima rinkillapa uk runallataqa qamkuna yupay kananllapapaq yaêchachinaykillapapaq. Piru mayqan runatapis qamkuna yupay kananpaq kriyichirqami, qamkunamanta ish kay kuti mas uchayjunpaqna tikrayankillapa. Chaymi ashwan kusala manchaypaqta tukuy tyimpupaq kastigakashana kanqa.

16 “¡Akaw imanankillaparaq qamkuna syigu mana allita intrakaq karmapis intrachikuyta munaqkunaqa! Chaqa qamkunaqami, kaynu nir yaêchachikunkillapa: ‘Mayqan imata rurananpaq nir Dyusta adurananllapa wasipaq rimar jurar, mana rurarmapisshi mana uchayjunchu kanqa. Nataq Dyusta adurananllapa wasipi uru kaqpaq rimar imata rurananpaq jurar mana rurar-shuyapaqashi uchakuyan’ nir.

17 ¡Akaw yaru syigukuna! Tapushaykillapa: ¿Mayqannintaq mas allinqa, Dyusta adurananllapa

wasi, manaqachu chaypi kaq uru? Chaqa chay uruqami Dyusta adurananllapa wasipi kashanrayku Dyuspaqqa kusala allin.

¹⁸ “Qamkunaqami ninkillapapis: ‘Mayqanpis imata rurananpaq altarpaq rimar jurarpisshi mana chiqapta arnikuq yupaychu. Nataq chay ufrindita altarpi tayan chaypaq rimar jurarshi, chiqapta imata rurananpaqpis arnikuyan’ nir.

¹⁹ ¡Akaw syigu kaqkuna! ¿Imataq mas allinqa: Chay altarpi ufrindita, manaqachu altar? ¿Manachu chay ufrinditaqa ashwan altarpi kashanrayku kusala mas allinpaq tikrakan?

²⁰ Chaymi nishaykillapa: Mayqanpis, altarpaq jurarqa, manami altarlapaqchu jurayan. Ashwanmi tukuy imankuna chaypi kaqkunapaq ima jurayan.

²¹ Chaynulla mayqanpis Dyusta adurananllapa wasipaq rimar jurarqa, manami chay wasilapaqchu jurayan. Ashwanmi Dyusllapaq rimar jurayan. Chaqa payqami chaypi kawsan-ari.

²² Chaymi syilupaq rimar juraq-shuypaqa, Dyus tar mantakuyashanpaq jurayan. Chaynullami jurayanpis Dyusllapaq rimar. Chaqa payqa chaypiri tan.

²³ “¡Akaw Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna, chaynulla fariseo runakuna, qamkunaqami Dyusta yanqa kasuq tukuq kuchi runakunala kankillapa! Chaynu karmi qamkunaqa mintamanta, anismanta, kuminumanta ima dyis parti kaqmanta uksituta qunkillapa Dyuspaq nir. Piru Dyus mantakushanpi nin: Ukninchikkunawan imatapis karanta ruranapaq, llakipakunapaq,

paylapi kriyina²⁴paq niyan chaytaqami mana rurankillapachu. Ashwanmi kay yarpuchishushayllapata rurankimanllapa naypaqtaqa, chay rurayashaykillapatapis ama dijarchu.

²⁴ “¡Akaw imanankillaparaq qamkuna syigu kusala mana allinta yaĉhachikuqkunaqa! Chaqa qamkunaqami Moisés mantakushanta allita kasur yaĉhachikushaq nirqa, imanutaq yakuta mayqanpis upyananpaq katin, chay yakupi uk chuspisitu katinmaqa shuyshur upyan, chaynu yupay tukunkillapa. Piru manami kwintata qukanillapachu, chaynu tukurqami ashwan uk kamilluta iqachiq yupayna kusala mana allita tukuyankillapa.*

²⁵⁻²⁶ “¡Akaw Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna, chaynulla fariseo runakuna, qamkunaqami Dyusta yanqa kasuq tukuq kuchi runakunala kankillapa! Chaynu karmi qamkunaqa kusala bwinu yupay tukunkillapa. Piru ukkunata yanapanaykillapamantaqa ashwan kusalata munapakur suwankillapa. ¡Ima kabal yaruĉhiri kankillapa! Chiqaptari wakinkunawan bwinu kankimanllapa. Chaqa mana chaynu karqami, imanutaq uk kupa, manaqa uk platumataqa waqtanlawlata pichashaqa, ruringa tiqtilla kidan, chaynu kankillapa qamkunapis. Piru uk kupata manaqa uk platuta rurintinta pichashaqami, intirulana

* **23:24** Kay intrachimanchik imanumi kusala ruraypaq kaqkunata mana rurantllapachu nir. Nataq chay mana yaqqa ruraypaq kaqkunata-shuypaqa rurantllapa nir.

kusa chiqap shumaq kidan.

27-28 “¡Akaw Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna, chaynulla fariseo runakuna, qamkunaqami Dyusta yanqa kasuq tukuq kuchi runakunala kankillapa! Chaqa chaynu karmi qamkunaqa kusala bwinu, karanlata imatapis ruraq yupay tukunkillapa. Piru chiqaptaqami mana chaynuchu kankillapa. Ashwanmi yanqa illaqta chaynu tukuqkuna, kusala mana allinkuna ima kankillapa. Chayraykumi qamkunaqa imanutaq uk bubidamataqa waqtanlawta yuraqta pintatinllapamaqa kusala shumaq. Piru rurinpiqami tullukuna, kusala saqra asyaq ima kan, chay yupaymi qamkunapis kankillapa.

29 “¡Akaw Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna, chaynulla fariseo runakuna, qamkunaqami Dyusta yanqa kasuq tukuq kuchi runakunala kankillapa! Chaqa chaynu karmi qamkunaqa Dyuspa unay rimaqninkuna pampakashankunata kusa shumaq wasikunata yupay kamakachinkillapa, kusala allin kashanrayku.

30 Chaynullami ninkillapapis: ‘Nuqanchikkuna unay rukunchikkunapa pullan kawsasha karqa, Dyuspa rimaqninkunata wanuchinanllapapaqqa manami dijanallapatachu’ nir.

31 Piru chaynu unay rukunchikkuna nirqami, qamkunalla niyankillapa: ‘Dyuspa unay rimaqninkunata wanuchi qkunapa ayllun kanchikllapa’ nir.

32 ¡Chaynu karqa, unay rukuykillapakuna imata ruraq qallarishanllapataqa rurar tukchiyllapari!

33-34 “Chay rukuykikuna qallarishanta rurar tukchinaykillapapaqqami nuqaqa kaçhamushaq Dyuspa rimaqninkunata, kusa yaçhaq intrakaqkunata, yaçhachikuqkunata ima. Chaymi qamkunaqa wakintaqa wanuchinkillapa, kruspi klabankillapa ima. Nataq wakinkunata-shuypaqa wipyankillapa ima tantakananllapa wasikunapi. Wakinta-shuypaqa pwiblun pwiblun ikinpi purinkillapa qischanaykillaparayku. Chaynu karmi ¡largu kurukuna, largu kurupa ayllunkuna kankillapa! ¿Imanuna washakankillapa chay tukuy tyimpu kastigakanaykillapamantaqa?

35 Chayraykumi qamkunapaqqa tukuyla mana allinkunata rurashaykillaparaykuqa kusala manchaypaq kastigu shamunqa. Chay kusa allin runa Abel shutiqta wanuchishaykillapamantapacha Berequiaspa wamran Zacariaskaman. Chaqa pay Zacariastaqami qamkunapa rukuykillapakuna wanuchiran Dyusta adurananllapa wasipa, altarninpa naypanpi.

36 Chaymi nishaykillapa: Chaynu chay kusala allin runakuna wanushanraykuqami, kanan tyimpu kawsaq runakunapaqna kastiguqa kanqa nir.

Jesusmi Jerusalenpaq waqaran

(Lc 13.34-35)

37 “¡Akaw Jerusalén, Jerusalenmanta runakuna! Dyuspa rimaqninkunatami wanuchinkillapa. Chaynulla Dyus kaçhamushan yaçhachishuqkunatapis rumillawan sitar wanuchinkillapa. Kwichkaraq tantashuyllapata

munaray, imanutaq uk pishqumaqa wawitunta tantala uqllakun chaynu. Piru manami munashaykillapachu.

³⁸ Chaqa rikayllapari, qamkunalanami kidankillapa.

³⁹ Chaymi nishaykillapa: Mananami rikamankillapanachu qamkuna kaynu nimanaykillapa tyimpu çhamunankaman: ‘iAlabashunllapa Taytanchik Dyuspa shutinpi shamuqtaqa!’ nir”.

24

Jesusmi Dyusta adurananllapa wasita ratachin-qallapa niran

(Mr 13.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Chaynu rimar tukchirna, Jesusqa Dyusta adurananllapa wasimanta llugshir riranna. Chaynu riyatinmi, yaçhakuqninkuna payman qimikar, Dyusta adurananllapa wasita kusala shumaqta ima rurashanllapapaq parlayaranllapa.

² Piru Jesusqami niran:

“Kanan kayta rikayankillapa chaytaqami, limpu ratachinqallapa. Chiqaptami nishaykillapa: Mananami uk rumilamapis anapura llutakashaqa kidanqanachu nir”.

Jwisyu diya shipchamuyatinqami kaynu pasanqa

(Mr 13.3-23; Lc 21.7-24; 17.22-24)

³ Chaymantami Jesusqa yaçhakuqninkunawan Olivos sirkaman riranllapa. Chaymi chaypi Jesús

tatin, chay yaĉhakuqninkunaqa kaynu nir paylata tapuranllapa:

—Willamayllapa: ħMaydiyataq chaynuqa pasayanqa? Chaynulla ħima siñalta rikartaq yaĉhayashaqllapa qam tikrakamuyankina nir, chaynulla kay pacha tukukanan tyimpu ĉhamunqa nirqa?

⁴ Chaymi, Jesusqa niran:

—Allitami kuytakankillapa, ama mayqanpis ingañar pantachishunanllapapaq.

⁵ Chaqa kusala achkami nuqa yupay tukur shamunqallapa. Chaymi, ‘Dyuspa Akrashan Cristunmi kani’ nir, kusa achka runakunata ingañanqallapa.

⁶ Qamkunaqami chay tyimpukunaqa uyapankillapa wakpi kaypi guerrata rurayanllapa nir. Piru chaynu katinmapis amami manchakunkillapachu. Chaqa chaynumiri pasanqa. Piru chaynu pasatinmapis manaraqmi pacha tukukanan tyimpuraqchu kanqa.

⁷ Chaqa uk nasyunmanta kaqkunami maqanakunqallapa uklaw nasyunmanta kaqkunawan. Chaynulla uk gubyirnupa kaqninkunapis maqanakunqallapa uklaw gubyirnupa kaqninkunawan. Kusala qishay, mallaq tyimpu ima kanqa. Chaynulla pachamapis kusalata kuyunqa achka lugarkunapi.

⁸ Piru chaynu pasatinqami yarpunkillapa, chayraqmi qischakay tyimpuqa qallariyan nir.

⁹ “Chaymi ashwan chay tyimpuqa qamkunataqa qukushuyanqallapa kusalata qischar ima wanuchishunanllapapaq. Chaynumi

tukuyla kay pachapi êchiqnishunqallapa nuqapi kriyishaykillaparayku.

¹⁰ Nataq kusala achka wakinnikikunaqami chay tyimpukunapiqa manana kriyinanqalapanachu. Chaymi ashwan êchiqninakur ima paykunapura ukninpaqmapis mana allinta rimapanakunqallapa.

¹¹ Chaynulla Dyuspaq kusala achka rimaq tukuqkuna rikarimunqallapa. Chaynumi ashwan kusala achka runakunata ingañanqallapa.

¹² Chaymi chay tyimpukunaqa kusala mana allin ruraykunalana kanqa. Chaynu katinmi, tukuyla mayqanpis manana ukninkunapaqqa llakinqallapa imanachu.

¹³ Piru chaynu qischakar imamapis maydiya shamunaykaman kriyishannulla shachinakuqkunalami washakanqallapa.

¹⁴ Nataq tukuy intirupi Dyuspa shumaq rimayninta washakananllapapaq yaçhachikur tukchishana katinllapami, kay pacha tukukananpaq tyimpuqa çhamunqa.

¹⁵ “Chayraykumi Dyuspa rimaqnin Danielmaqa kaynu nir iskribiran: ‘Uk kusala mana allinta rurachikuqmi rir yaykunqa, Dyusta adurananllapa wasipa Kusala Santu Lugarman’ nir. Chaymi qamkuna chaynu pasaqta rikarqa, Daniel iskribishanmi kumplikayan nir yarpunkillapa.*

¹⁶ Chaymi chay Judea lugarpi kaqkunaqa sirkakunaman alsakanqallapa.

* **24:15** Kaypaq masta intrakanarqa rikashun Daniel 9.27; 11.31; 12.11.

17 Nataq mayqanpis wasinpa ananpi karpis, amami ishkimunqachu, imanta lluqshichinanpaq nirqa.

18 Chaynulla, mayqan çhakranpi karqa amami wasinman ringachu raçhpanta apananpaq nirqa.

19 ¡Akakaw chay diyakunapi warmikuna ruriyjun, manaqa ñuñuq wamrayjun kaqkunaqa imanancallaparaq!

20 Chaymi ashwan gamkunaqa Taytay Dyusman alliplata mañakuyllapa, chay alsakanaykipaq tyimpuqa ama qasay tyimpu, manaqa samana diyapichu kananpaq nir.

21 Chaqa, chay diyaqami kusala saqra manchaypaq qischakay kanqa. Chaynu qischakayqami pacha rurakashanmanta-pacha mana kashachu. Chaynulla mananami kanqanapischu chaynu qischakayqa maydiyapis.

22 Piru Taytay Dyus chay qischakaykuna achka tyimputa kanqa nitingami, mana mayqanlapis washakanmanchu. Ashwanmi Taytay Dyusqa chay akrashan kaq wamrankunapaq llakir washananrayku, mana kusala achka tyimputachu kanqa niyanqa.

23 “Piru imanupi mayqan kaynu nishunmanllapa: ‘Rikayllapa kaypimi Dyuspa Akrashan Cristunqa’, manaqa ‘Rikayllapa chaypi’ nishutinllapaqa, amami kriyinkillapachu.

24 Chaqa Dyuspa Akrashan Cristun yupay tukuqkuna, chaynulla Dyuspa unay rimaqninkuna yupay tukuqkunami rikarimunqallapa. Chaymi paykunaqa mana ruraypaq imakunata, milagrukunata ima kusalata ruranqallapa. Chaynumi ashwan kusala

achka runakunata ingañanqallapa. Chaynullami chay kriyiqkunamatapis imanullapis ingañayta kamanqallapa.

²⁵ Piru qamkuna ama ingañakanaykillapapapaqqami willashunillapana.

²⁶ Chayraykumi mayqan ‘Rikayllapa wak chunllaq lugarpi washakuqqa’ nishutinllapaqa, ama rinkillapachu rikaqqa. Manaqa ‘Rikayllapa kaypimi pakakusha washakuqqa’ nishutinllapapis, amami pitilamatapis kriyinkillapachu.

²⁷ Chaqa Dyusmanta Shamuq Runa tikrakamurqami, kusa shutilla shamunqa, imanuêchi rilampamaqa uklawmanta uklawkaman intirula llipyalla achkirachikun chaynu.

²⁸ Allitami nishaykillapa: Maypiêchi kusala achka shinkukuna tantakaqta rikarqami ninkillapa, ima wanusha kanqa nir tukuyla yaêhankillapa. Chaynumi nuqa Dyusmanta Shamuq Runa shamutiypis tukuyla yaêhankillapana.

*Dyusmanta Shamuq Runaqami tikrakamunqa
(Mr 13.24-37; Lc 21.25-36; 17.26-36; 12.40)*

²⁹ “Chaynu limpu qischakay tyimpukuna pasatinnaqami, rupayqa limpu tutaparaq intiru kidanqa. Killapismi mana achkirachikunqanachu. Chaynulla qullarkunapismi limpu syilumantaqa ratamutin ima tukuy syilupi kaqkunamapis kusalata kuyunqallapa.

³⁰ Chaymantami unaq syilupiqa rikankillapa Dyusmanta Shamuq Runapaq uk siñalta. Chayta

rikarmi tukuyula pachapi kaqkunaqa kusala uk-manta manchakur waqanqallapa. Chaqa chaylapimi Dyusmanta Shamuq Runataqa rikanqallapa, puktay rurita kusa pudirninwan, llipya intiru syilumanta shamuqtana.

³¹ Chaynu shamurmi payqa angelninkunata kaçhanqa trumpitanta kusala jwirtita waqachir tukuyula pachata rir, † paypa akrashan kaqkunata tantamunanllapapaq.

³² “Allita uyakur intrakayllapa kay igus qirupaq willar intrachishutiyllapa. Chaqa qamkunaqa igus qiru mushuqmanta qawamuqta rikarqa kwintata qukankillapa, tamyä tyimpuqa shipchana nir.

³³ Chaynullami chay nishushayllapanulla pasaqta rikarqa yarpunkillapana Dyusmanta Shamuq Runaqami shamunanlapina nir.

³⁴ Chaymi chiqapta nishaykillapa: Chay tyimpupi kaq runakunaqa manaraq wanuyatinraqmi tukuyula kay nishushayllapaqa pasanqa nir.

³⁵ Chaqa syilu chaynulla kay pachamapismi tukukanqa. Piru nuqa nishaykuna-shuypaqami mana maydiyalapis tukukanqachu.

³⁶ Piru Dyusmanta Shamuq Runa shamunanpaq diyapaq, urapaq-shuypaqami, mana mayqanlapis yaçhanchu. Chaynulla syilumanta angelkuna, Dyusmanta Shamuq Runamapis manami yaçhanchu. Nataq Taytaylami yaçhan.

³⁷ “Nishaykillapapis: Imanuçi Noepa tyimpunpi pasaran chaynullami pasanqa Dyusmanta

† **24:31** Tukuyula pachata rir nirqami intrachimançhik Nortilawta, Surlawta, Estilawta, Oestilawta ima nir.

Shamuq Runa tikrakamutinpis.

³⁸ Chaqa chay kusala manchaypaq taya manaraq ishkiyatin, chaynulla Noé wampuq wasiman yaykunankamanmi, runakunaqa kusalata mikuqllapa, upyaqllapa, kidachinakuqllapa ima.

³⁹ Piru manapis yarpuyatinllapa alliplata taya ishkitinmi limpu tukukaranllapa. Chaynumi Dyusmanta Shamuq Runa tikrakamutinpis pasanqa.

⁴⁰ Chaymi chay urasqa ish kay runakuna çhakranpi katinpis, ukninta apar, ukninta-shuypaqa dijanqa.

⁴¹ Chaynullami ish kay warmikuna kutakuyatinpis, ukninta apar, nataq ukninta-shuypaqa dijanqa.

⁴² “Chayraykumi qamkunaqa imuraspis rikçhakur allita kamakashalana kankillapa. Chaqa manamiri yaçhankillapachu ima diyami Amituykillapa shamuyanqa nirmapis.

⁴³ Chaqa allita yarpuyllapa: Uk wasipa amun imurasmi uk suwakuq çhamuyan suwamaq nir yaçharqa, imuraspis rikçhakushala kar, mana dijanmanchu mayqanpis wasinman yaykur suwananllapataqa.

⁴⁴ Chaynullami qamkunapis, imuraspis alamirala kayllapa. Chaqa Dyusmanta Shamuq Runaqami, manapis yarpuyatkillapa shamunqa.

Jesusmi kumparasyunta ruraran allin, mana allin sirbikuqwan

(Lc 12.41-48)

⁴⁵ “Nishaykillapapis: Uk runami sirbikuqninta wasinpi kaq wakin sirbikuqninkunata imuraslapi

qarananpaq nir inkarganman. Chaymi chay sirbikuqqa chay patrunnin nishannula rurar, kusa alamirala kaqta tarinman.

⁴⁶ Chaynuta chay sirbikuqta patrunnin taritinqami, kusala allin sirbikuqpaqna riqsikasha kanqa.

⁴⁷ Chiqaptami nishaykillapa: Chay patrún chay sirbikuqta pay nishanlata ruraqta tarirqami, ashwan tukuy iman kaqtapis pay rikananpaqna quyanqa nir.

⁴⁸ Piru imanupi chay sirbikuq mana allin yarpuyinjun kar, chay patrunnin mana das chamuyanqachu nir yarpur,

⁴⁹ chay sirbikuq masinkunata qischar, payqa chay maçhaqkunawan tantanakur upyar mikur imatar,

⁵⁰ mana imuras ima diya çhamuyanqa nir yaçhayatinchu, patrunnin çhamur chaynu ruraqta tarirqami,

⁵¹ kusala saqra manchakuypaqta kastigayanqa Dyusta yanqa kasuq tukuq kuchi runakunata yupaylla. Chaynami payqa kusala mana agwantaypaqta qischakar qayçhakushanrayku kirunmatapis richyachinqa”.

25

Jesusmi kumparasyunta ruraran dyis shipashkunawan

¹ Chaynullami Jesusqa niranpis:

“Sylumanta mantakuq shamunanpaqqami imanutaq uk kuti dyis shipashkuna kidamyintuman riran chay yupay kanqa. Piru chay dyis shipashkunaqa lamparanllapata

asaytiyjunta charikur riranllapa chay kidaq runata tariq.

² Piru chay dyis shipashkunamantami sinkuqa askwintalla puriqllapa. Nataq sinku kaqkuna-shuypaqa allita kamakashala puriqllapa.

³ Chaymi chay askwintalla puriqkunaqa lam-paranta aparanllapa asaytiyjunta. Piru man-ami mas asaytitaqa aparanllapachu tukukatin un-tachinanllapapaqqa.

⁴ Nataq chay kusa kamakashalla puriqkunami asaytita chaynulla lamparanllapatapis aparanllapa.

⁵ Piru chay kidananpaq kaq runa mana das çhamutinmi, kusalata pununar tukuynin punuranllapa.

⁶ “Chaymantami çhaypi tuta yupaynaqa kaynu nir qayakuqta uyaparanllapa: ‘¡Kidaq runaqami shamuyanna! ¡Lluqshimuyllapa samachinaykillapapaq!’ nir.

⁷ Chaynu niqta uyaparmi, chay shipashkunaqa tukuynin sharir lamparanllapata kamakachiq çhurakaranllapa.

⁸ Chaymantaqa chay sinku shipashkuna askwintalla puriqkunaqa chay sinku shipashkuna kusa kamakashala puriqkunataqa kaynu niranllapa: ‘Imaraq pitilamatapis asaytisituykillapata apamushaykillapamanta qumastuyllapa. Chaqa lamparayllapami wanuyanna asaytin tukukayashanrayku’ nir.

⁹ Piru chay kamakashala puriq shipashkunaqa kaynu niranllapa: ‘¡Mana puytinillapachu! Chaqa chaynu qushutiyllapaqami, mana aypanqachu nuqakunapaq chaynulla qamkunapaqmapis.

Ashwanmi mas allin kanqa qamkunalla rir chay maypiçhi rantikun chayllamanta qamkunapaqqa rantinaykillapapaq' nir.

¹⁰ Chaynu nitinllapami chay askwintalla puriq shipashkunaqa riranllapa rantiq asaytitaqa. Piru chaykamanqami chay kidaq runa çhamutinqa, chay sinku kusa kamakashala puriq shipashkunaqa chay kidaqwan pulla ruriman yaykur kirpakamuranllapana.

¹¹ Chaymanta chay sinku shipashkuna çhamurqa kaynu nir qayakuranllapa: '¡Taytituy, Taytituy, punkuykita kiçhay!' nir.

¹² Piru chay kidaq runaqami rurimanta kaynu niran: 'Chiqaptami nishaykillapa: Manami riq-sishunillapachu' nir”.

¹³ Chaynu nir tukchirmi, Jesusqa paykunataqa kaynu niran:

“Qamkunaqami rikçhakur alli kamakashalana kayllapa. Chaqa manami yaçhayankillapachu ima diya, ima urami shamuyanqa Dyusmanta Shamuq Runaqa nir”.

Jesusmi kumparasyunta ruraran sirbikuqnawan

¹⁴ “Syilumanta kaqpa mantakuyninqami, imanutaq uk runamaqa uklaw pwibluman rinanpaqna karqa, sirbiqninkunata qayamur uk tratuta rurar qillayninta quran trabajachinapaq, chay yupay.

¹⁵ Piru chay sirbiqninkunataqami quran paykuna iman u trabajayta puytishannulla. Chaymi chay punta chaytaqa sinku talintu

qillayta quran. * Ukninta-shuypaqa ishkay talintu qillayta quran. Nataq ukta-shuypaqa uk talintu qillayta quran. Chaynu qillayninta trabajachinanpaq qurqami riranna chay runaqa.

16 “Chaymantami, chay uk sirbikuq sinku talintu qillayta ayparan chayqami, kusalata nigusyuta rurar trabajachir qillaytaqa ganachiran uk sinku talintu masta.

17 Chaynullami, chay ishkay talintuta aypaqpis trabajarqa ganachiran ishkay talintu masta.

18 Nataq, chay uk talintu qillayta aypaqshuypaqa mantaqninpa qillaynintaqa apar pachapi uchkukur pamparan.

19 “Chaymanta kusa unay tyimpumantami chay mantaqninllapaqa tikrakamuranna. Chaynu chamurmi, mabir michkatashi ganachisha kanqallapa qillayniytaqa nir yaçhanaranna.

20 Chaymi puntataqa riran chay sinku talintu qillayta aypasha karan chay. Chaymi kaynu niran: “Taytituy qamqami sinku talintuta qumarayki. Kaypimi qillaynikiqa. Uk sinku talintu mastami ganachisha kani’ nir.

21 Chaynu nitinmi, mantaqninga kaynu niran: ‘Allinpi. Qamqami kusa allin, imatapis karanta ruraq sirbikuq kanki. Chaynu chay pitila kaqpi kusa allin karanta rurashaykiraykumi kusa achka imaykunata rikanaykipaqna qushayki. Chaymi ashwan yaykamur nuqawan pulla aligriyay’ nir.

22 “Chaymantami chamuran chay ishkay talintuta aypasha karan chayna. Chaymi paypis kaynu

* 25:15 Talintuqa kusala achka qillay karan. Chaqa uk trabajaqmaqami uk talintuta ganananpaqqa 15 añuta trabajayta ministiran.

niran: ‘Taytituy qamqami qumarayki ishkay talintu qillaynikitaqa. Kaypimi ishkay talintu masta ganachisha kani’ nir.

²³ Mantaqningami kaynu niran: ‘Allinpi. Qamqami kusa allin, imatapis karanta ruraq sirbikuq kanki. Chaynu chay pitila kaqpi kusa allin karanta rurashaykiraykumi kusa achka imaykunata rikanaykipaqna qushayki. Chaymi ashwan yaykamur nuqawan pulla aligriyay’ nir.

²⁴ “Piru chay uk talintuta aypasha karan chay çhamur-shuypaqami, mantaqningami kaynu niran: ‘Taytituy, nuqami yaçharay qamqa kusala miçha kashaykirayku, mana tarpukushaykikunamanta kusichakunki, mana shikwakushaykikunamanta tantakunki nir.

²⁵ Chayraykumi, ashwan kusalata manchakur qillaynikitaqa pachapi uçhkukur pamparay. Piru kaypimi qampa kaq qillaynikiqa’ nir.

²⁶ Mantaqningami kaynu niran: ‘Qamqami kusala mana allin qilla sirbikuq kanki. Chaqa nuqa mana tarpukushaymanta kusichakuni, chaynulla mana shikwakushaymanta tantakuni nir yaçharqa,

²⁷ qillayniytaqa apar bankukunaman çhuratki ganashkinanta. Chayna tikrakamurqa qillayniytaqa ganashanwanna aypanaypaq’ nir.

²⁸ Chaymi chaypi kaq runakunataqa, kaynu niran: ‘Chay uk talintu qillayniyta purichiqtaqa kitar, chay dyis talintu qillayniyjun kaqta quyllapa.

²⁹ Chaqa chay mayqançi allinta rurashanrayku, imayjun kaqtaqami masta qushaq. Chaymi manana imanpis faltanqanachu. Piru chay mana allinta rurashanrayku mana imayjun kaqtaqami,

pitila kaqninmatapis limpula kitashaq.

³⁰ Piru kay mana yarpuyta yaĉhaq, mana allin sirbikuqta-shuypaqami, aypar chay tutaparaqlla waqtaman itakuyllapa. Chaypinami payqa kusala mana agwantaypaqta qischakar qayĉhakushanrayku kirunmatapis richyachinqa' nir”.

Dyusmanta Shamuq Runami tukuylata rikar yaĉhanqa

³¹ Jesusqami niranpis:

“Dyusmanta Shamuq Runa angelninkunawan, kusa llipyta intiru shamurmi, chay llipyalla mantakunanpina tanqa.

³² Chaymi tukuyla nasyunmanta kaqkuna, paypa naypanman qimikatinna, payqa wakman kayman chiqanchanqa, imanutaq uk michikuqmaqa uyshankunata kabrakunamanta rakichin chaynu.

³³ Chaynu chiqancharmi chay uyshitakuna yupay kusa allinla kaqkunataqa allilaw qichqanman ĉchuranqa. Nataq chay kabrakuna yupay mana allin kaqkunata-shuypaqa ichuqlaw qichqanmanna ĉchuranqa.

³⁴ Chaymi mantakuqqa chay allilaw qichqanpi kaqkunataqa kaynu ninqa: ‘Qamkunatami Taytayqa akrrar shumaqchashushallapana. Chaymi kayman shamuyllapa. Kananqami aypayllapana Taytay kay pachata rurashanmantapacha qamkunapaq kusa shumaq mantakuyta kamkachishanta.

35 Chaqa mallaqnatiypismi qamkunaqa qaramaraykillapa. Yakunatiypis upyachimaraykillapa. Uk furastiru yupay puritiypis samachimaraykillapa.

36 Raçhpay faltamatinpis qamkunami qumaraykillapa. Qishaq katiypis watukumaraykillapa. Chaynulla karsilpi katiypismi watukumaraykillapa’.

37 “Piru chaynu nitiyqami chay kusa allinla kaqkunaqa kaynu nir tapumayanqallapa: ‘Taytituy ¿maydiyataq mallaqnatki qarashurayllapa? ¿Maydiyataq yakunatki, yakuta upyachishurayllapa?’

38 ¿Maydiyataq furastiru yupay puritki samachishurayllapa? ¿Chaynulla maydiyataq raçhpayki faltatin qushurayllapa?’

39 ¿Maydiyataq qishaq katki manaqapis karsilpi katkiqa rir watukushurayllapa?’ nir.

40 Piru chay mantakuqqami kaynu ninqa: ‘Chiqaptami nishaykillapa: Qamkunaqami chay ukniykuna mana kwintachaypaqla kaqkunata ima ministishanpipis yanaparqami, nuqallapaq rurashaykillapa yupayna kanqa’ nir.

41 “Chaymantami mantakuqqa chay ichuqlaw qichqanpi kaqkunata-shuypaqa kaynu ninqa: ‘Mana allinta ruraqkuna, wakaq tukur riyllapa chay tukuy tyimpupaqna kastigakanaykillapapaq kasha kaqkunaqa. Chaynami ashwan riyllapa chay tukuy tyimpu ratakur mana wanuq nina kamakasha chay dyablu, chaynulla angelninkuna chaypi kananpaq chaymanna nir.

42 Chaqa nuqa mallaqnatiypis, qamkunaqa

mana qaramaraykillapachu. Yakunatiypis mana upyachimaraykillapachu.

⁴³ Furastiru yupay puritiypis mana samachimaraykillapachu. Raçhpay faltamatinpis mana qumaraykillapachu. Qishaq katiy, karsilpi ima katiypis mana watukumaraykillapachu' nir.

⁴⁴ "Piru chaynu nitiyqami paykunaqa kaynu nir tapumayanqallapa: 'Taytituy, çmaydiyataq mal-laqnaqta, yakunaqta, furastiru yupay puriqta rikashur, raçhpayki faltaqta, qishaq katki, karsilpi katki ima rikashur, mana yanapashurayllapa?' nir.

⁴⁵ Chaynu nitinllapami mantakuqqa kaynu ninga: 'Chiqaptami nishaykillapa: Kay mana kwintachaypaqla kaq runakunata mana ima ministishanpi yanaparqami, nuqallata mana yanapamashaykillapachu'".

⁴⁶ Chaymi Jesusqa niranpis: "Paykunaqami tukuy tyimpupaq kastigakaqna ringallapa. Nataq chay kusa allinlata rurasha chaykuna-shuypaqami tukuy tyimpupaq kawsaqna ringallapa" nir.

26

Jesustami wanuchiyta yarpuranllapa

(Mr 14.1-2; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Jesusqa limpu yaçhachikur tukchirnaqa, kaynu niran yaçhakuqninkunataqa:

² "Qamkunami allita yaçhankillapa, kaymanta ishkey diyamanta Pascua fyistata ruranllapa nir. Chay fyistallapimi Dyusmanta Shamuq Runataqa kuntrankunaman qukukayanqallapa kruspi klabar wanuchinanllapapaq".

³ Chaymi ashwan chay diyakunapiqa, kurakunapa mantaqninkuna, chay Israel runakunapa ruku mantakuqninkuna ima, chay kurakunapa mantaqnin Caifás shutiq runapa mantakunan wasinman tantakaranllapa.

⁴ Chaynu tantakarllapami yarpuranllapa, imanullapis llullakuyipi ima Jesustaqa aypar wanuchinanllapapaq.

⁵ Piru wakinkunaqa kaynu niranllapa: “Amami chay fyista diyakunapiqa chaynu rurashunllapachu. Chaqa runakunami piñakur kuntranchikllapa alsakamunmanllapa” nir.

*Jesupa umanman mutkiypaqla yakituta iĉharan
(Mr 14.3-9; Jn 12.1-8)*

⁶ Jesusqami Betania pwiblupi yaĉhakuqninkunawan karqa, uk runa Simón shutiqpa wasinman riranllapa. Kay Simonmi unayqa chay ismuyaq qishaywan karan.

⁷ Piru Jesús chay Simonpa wasinpi kayatinmi, uk warmi payman qimikaran uk alabastru butilitapi kusa ĉhanyijun mishkila mutkiypaq yakituta charikur. Chaymi ashwan Jesús misapi kanankamanqa, chay warmiqa Jesupa umanman chay mishki yakitutaqa iĉharan.

⁸ Chayta rikarmi Jesupa yaĉhakuqninkunaqa piñakur kaynu niq ĉhurakaranllapa:

—¿Imapaqtaq wak kusa ĉhanyijunta yanqallaqa iĉhan?

⁹ Ashwanmi waknu yanqalla iĉhananmantaqa qumashallapa kusa karu rantikur, chay mana imayjun kaqkunata yanapanallapata nir.

10 Chaynu nitinllapa uyaparmi Jesusqa kaynu niran:

—¿Imapaqtaq qillakachinkillapa kay warmisitataqa? Payqami kusala allinta rurasha nuqawanqa.

11 Chaqa chay mana imayjun kaqkunawanqami maydiyapis pulla kankillapa. Piru nuqashuypaqami manana pullaykillapanachu kashaq.

12 Kay warmisita nuqapa anayman mishki mutkiypaqla yakituta icharqami, kamakachimashana, kusa shumaqta pampakanaypaq.

13 Chiqaptami nishaykillapa: Tukuy maylawpipis imanu kriyir washakananllapapaq nir yaçhachikurqami, kay warmisita rurashantaqa yarpur rimanqallapa. Chaymi mana qunqanqallapachu.

Judasmi Jesusta qillayrayku arnikuran

(Mr 14.10-11; Lc 22.3-6)

14 Jesuspa dusi yaçhakuqninkunamanta ukqa shutiq, Judas Iscariote. Chay paymi, kurakunapa mantaqninkunamanna rir,

15 kaynu niran:

—¿Michkatataq pagramayankillapa kanqa nuqa, Jesusta qushutiyllapaqa? nir.

Paykunaqami trinta suqu qillayta arniran pagananllapapaq.

16 Chaymi chaymanta-pacha, Judasqa yarpuran maylapina, imurasna Jesustaqa qukushaq nir.

Pascua mikunata kamakachiranllapa

(Mr 14.12-25; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1Co 11.23-26)

17 Chay Pascua fyistapa punta diyanpi, tantata mana libadurayjuntachu mikuqllapa chay diyami Jesuspa yaĉhakuqninkunaqa payman qimikar kaynu nir tapuranllapa:

—Pascua mikunataqa, ¿maypitaq kamakachinayllapata munayanki? nir.

18 Payqa niran:

—Pwibluman rir uk runapa wasinman ĉhankillapa. Chaymi chay wasipa amuntaqa kaynu ninkillapa: ‘Yaĉhachimaqniyllapami nin: Wanunaypaq uraqami shipchana. Chaymi kananqa wasikiman shamuyani yaĉhakuqniykunawan chay Pascua fyistata chaypi pasaq niyan nir’.

19 Chaynu nitinmi yaĉhakuqninkunaqa Jesús nishannulla rir ruraranllapa. Chaynami kamakachiranllapa Pascua mikunataqa.

20 Chaymanta tutapatinnaqa, Jesusqa dusi yaĉhakuqninkunawan misapi taranllapana.

21 Chaynu tar mikuqnumi Jesusqa niran paykunataqa:

—Chiqaptami nishaykillapa: Qamkunamanta uknikillapami kuntraykunaman qukumayanqa nir.

22 Chaynu nitinmi, yaĉhakuqninkunaqa kusalata llakiranllapa. Chaymi uknin uknin kaynu nir Jesusta tapuq ĉhurakaranllapa:

—Taytituy ¿nuqachu kashaq? nir.

23 Jesusqa niran:

—Qamkunamanta uknikillapa nuqawan chay platullapi tantata nuyuchir mikuqmi, kuntraykunanamaqa qukumayan.

²⁴ Chaynuqami Dyus nitin iskribikashannulla, Dyusmanta Shamuq Runawanqa pasanqa. jPiru imananqaraq, chay kuntraykunaman qukumaqqa! Kusala allinchi kananta chay runaqa ama nasinanpaqchu.

²⁵ Chaymantami Judas, chay kuntrankunaman qukuq chayqa, kaynu nir tapuran:

—Yaçhachimaqniy çnuqachu kashaq? nir.

Jesusqa niran:

—Qamllami ninki.

²⁶ Mikuyatinllapanaqa, Jesusqa uk tantata aypar Taytanta payji nir, pakir quran yaçhakuqninkunata kaynu nir:

“Kaypi mikuyllapa. Kayqami nuqapa kwirpuy” nir.

²⁷ Chaymanta uk kupata aypar Taytanta payji nir ima, quran chay yaçhakuqninkunataqa kaynu nir:

“Kaypi upyayllapa tukuy qamkuna kay kupamanta.

²⁸ Chaqa, kayqami yawarniy. Kay yawarniyta içhashaywanmi Taytay Dyuswan uk tratuta rurani, kusa achka runakunata uchankunamanta washanaypaq.

²⁹ Piru nishaykillapa: Mananami qashanqa upyashaqnachu kay ubapa yakuntaqa qamkunawanqa, maydiya Taytay mantakuyashanpi pulla mushuq ubapa yakunta pulla upyanallapakaman” nir.

*Pedrumi Jesusta arniran mana dijananpaqchu
(Mr 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)*

³⁰ Chaymantami salmukunata takir Dyusta abarnaqa, riranllapana Olivos sirkaman.

31 Chaypina karqami Jesusqa niran:

—Tukuy qamkunami, kanan tutalla manchakushaykillaparayku nuqalatana dijamankillapa. Chaqa Dyus nitin iskribikashakunapimi nin:

‘Chay michikuqta wanuchitiymi, tantala kashanmanta uyshakunaqa wakta kayta limpu shikwakanqallapa’ nir.

32 Piru nuqa kawsamurqami, qamkunamantaqa naypaqta rishaq Galilea pwiblumanqa.

33 Chaynu nitinmi, Pedruqa niran:

—Tukuy wakinkuna manchakur dijashutinllapapis, nuqaqa manami dijashaykichu nir.

34 Chaymi Jesusqa niran:

—Chiqaptami nishayki: Kanan tutallami manaraq gallu kantayatin qamqa kimsa kuti ninki: ‘Manami paytaqa riqsinichu’ nir.

35 Piru Pedruqa niran:

—Qamwan pullata wanuchimanallapapaq kat-inmapismi, pullayki shachinakushaq nir.

Chaynullatami wakin yaçhakuqninkunapis niranllapa.

*Jesusmi Getsemaní wirtapi mañakuran
(Mr 14.32-42; Lc 22.39-46)*

36 Chaymantami Jesusqa yaçhakuqninkunawan riranllapa uk lugar Getsemaní shutiqman. Chaypimi yaçhakuqninkunata kaynu niran:

“Wakmanmi riyani Taytayman mañakuq. Qamkunaqami kaylapi taskinkillapa” nir.

³⁷ Chaynu nirmi Pedruta, Zebedeupa ishkay wamrankunata ima apar riran pullanqa. Chaymantami alliplata llakir kwashala tikrakaran Jesusqa.

³⁸ Chaynu kayarmi kaynu niran paykunataqa: “Kusalataraq llakir wanuq yupayna yarpuni. Qamkunaqa kaylapi kidar rikêhakushala kayllapa nuqawan” nir.

³⁹ Chaynu nirqa, chay kayashanmanta ashlila wakaq riran. Chaypimi qunqurikur pachakaman pukêchirar kaynu nir Taytantaqa mañakuran:

“Taytay, puytiypaq katinga yanapamay-ari kay kusa ayaq yaku yupay qischakaymantaqa. Piru manami nuqa munashaynuchu kanqa. Ashwanmi qam munashayki rurakanqa” nir.

⁴⁰ Chaymantami chay kimsa yaêhakuqninkuna kayashanman tikrakamurqa, paykunataqa punuqta tariran. Chaymi Pedrutaqa niran:

“¿Manachu puytishaykillapa uk uralamatapis rikêhakur nuqawan kaytaqa?”

⁴¹ Rikêhakur mañakuyllapa, ama uchapi ratanaykillapapaq. Qamkunaqami allinkunalata rurayta yarpunkillapa. Piru kwirpuykillapa litala kashanraykumi mana shachinakuyta puytinkillapachu”.

⁴² Chaynu nir qashan ishkay kutipaqna rir, Taytantaqa kaynu nir mañakuran:

“Taytay, chaynu qischakanaypaq dijamasha karqa, qam munashaykinumi ruray” nir.

⁴³ Chaymanta tikrakamurqa, qashalan chay yaêhakuqninkunataqa punuqta tariran. Chaqa nawinllapamapis kusalata qipchirayaran punuypaq.

⁴⁴ Chaymi chaypi dijar qashan kimsa kutipaqla riran mañakuq Taytantaqa, ima nirtaq mañakusha karan chaynulla.

⁴⁵ Chaymanta qashan chay yaçhakuqninkunaman tikrakamurqa niran:

“¿Qamkunaqachu punur samayankillaparaq? Dyusmanta Shamuq Runata uchakuqkunaman qukunanllapapaq uraqami çamushana.

⁴⁶ Shariyllapa, rishunllapana, shipchamunnami nuqata qukumaqqa” nir.

Jesustami prisuranllapana

(*Mr 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11*)

⁴⁷ Chaynu nir Jesús rimayatinllami, chay dusi yaçhakuqninkunamanta uknin Judasqa, achka runakunawan çharanllapa ispadakunawan, qirukunawan ima. Paykunaqami riranllapa kurakunapa mantaqninkuna, Israel runakunapa ruku mantakuqninkuna kaçhasha katin.

⁴⁸ Judasqami, Jesuspa kuntraqninkunataqa, kaynu nisha karan: “Nuqa saludar muchayani chaytami aypar prisunkillapa” nir.

⁴⁹ Chaymi Jesusman qimikarqa Judasqa, —¡Chaynupalachu, Taytituy!— nir mucharan.

⁵⁰ Jesusqami niran: —Amiguy, imata ruraqçi shamushayki chaytaqami kananlla rurayna nir.

Chaymi chay wakinkunaqa Jesusman qimikar aypar prisuranllapana.

⁵¹ Piru Jesuspa uk yaçhakuqninmi ispadanta llugshichimur kurakunapa mantaqninta sirbiq runapa rinrinta *jsaq!* pitiran.

⁵² Chaymi Jesusqa niran:

—Ispadaykitaqa çhuray çhurakananpi. Chaqa ispadawan tukuy maqanakuqqami, ispadallawan wanunqa nir.

⁵³ ¿Manachu yaçhanki nuqa Taytayman mañakutiyqa, kananlla kaçhamunman kusa man-chaypaq achka angelninkunata washamananpaq nirqa?

⁵⁴ Piru chaynu pasanpaq mañatiyqami, Dyus nitin iskribikashankunapi, nuqa qischakar wanunaypaq niyashanqa mana kumplikayanman-nachu.

⁵⁵ Chaymantami Jesusqa chay runakunataqa kaynu nir tapuran:

—¿Imapaqtaq qamkunaqa shamushaykillapa qirukunawan ispadakunawan imaqa, uk suwakuqta yupay aypar apamaqllapaqa? Nuqaqami imuraspis Dyusta adurananllapa wasipi yaçhachikuray. Piru manamiri chaypiqa aypar apamaraykillapa imachu.

⁵⁶ Kayqami chaynuqa pasayan Dyuspa unay rimagninkuna iskribishannulla kumplikananpaq.

Chaynu Jesús nitingami, tukuy yaçhakuqninkunaqa paylata dijar alsakaranllapa.

Jesustami karguyjunkunaman aparanllapa

(Mr 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵⁷ Chaymantami Jesusta aypasha karan chaykunaqa, chay kurakunapa mantagnin Caifaspa wasinman aparanllapa. Chaypimi tantakasha karanllapa Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna, ruku mantakuqkuna ima.

58 Piru Pedruqami largukaqllamanta chapar ikinllapata riyaran, chay kurakunapa mantaqninpa wasinpa pampankaman. Chaymantami ruriman yaykurqa, chay yaykushanlapi kidaran Dyusta adurananllapa wasita kuytaqkunawan, rikakunanpaq imanushi Jesustaqa ruranqallapa nir.

59 Chay kurakunapa mantaqninkuna, tukuy chay kusa mas karguyjunkunaqami Jesuspaqqa kusalata yaçhayta munaranllapa imalata mana allinta rurasha katinga, chayraykulana wanuchinanllapapaq.

60 Piru chaynumapis manami tariranllapachu mana allinta rurashantaqa. Kusala achka runakunami, mana kashanmanta uchachananpaq qimikarmapis mana puytiranllapachu. Chaymantami ish kay runakuna qimikar,

61 tukuy chaypi kaqkunapa naypanpi kaynu niran:

“Kay runaqami kaynu niran: ‘Nuqaqami Dyusta adurananllapa wasita ratachir, qashan kimsa diyalapaq shachiyta puytini niran’ nir”.

62 Chaynu nitinllapami chay kurakunapa mantaqninga sharir Jesustaqa kaynu nir tapuran:

—¿Qam-shuypaqachu mana imatapis ninki? ¿Ima nishaq nirtaq waknu qampaqqa rimayanllapaqa? nir.

63 Chaynu nitinmapismi Jesusqa mana imatapis niranchu. Chaymi chay kurakunapa mantaqninga qashan niran:

—Kawsaq Dyuspa shutinpi, nishayki chiqapta rimanaykipaq. Willamayllapa: ¿Chiqaptachu

qamqa Dyuspa Akrashan Cristun, Dyuspa Wamran kanki? nir.

⁶⁴ Jesusqa niran:

—Qamllami chaynu ninki. Piru, nuqapis nishaykillapa: Kananmanta-pachami rikankillapa Dyusmanta Shamuq Runataqa kusala puytiq Dyuspa allilaw qichqanpi taqta, chaymanta puktaypa rurinta syilumanta shamuyta ima nir.

⁶⁵ Chaynu Jesús nitinmi, chay kurakunapa man-taqninga kusata piñakur raçhpanmatapis llikiran, Jesusqa mana allintachu tukuyan nir. Chaymi niran:

—¡Kay runa rimashanqami mana allinchi Dyuspaqqa! ¿Ima mas tistigutataq ministinchikillapa? Paypa shiminllami riman qamkuna uyapashaykillapanu.

⁶⁶ ¿Imatataq yarpunkillapa?

Chaymi, chaypi kaq runakunaqa niranllapa:

—Kusala uchayjunmi wakqa; wanunanpaqmi allin nir.

⁶⁷ Chaymi ashwan qaqlitanpi tuqapar, maqaranllapa. Chaynullami wakinkunapis qaqlanllapi maqar,

⁶⁸ kaynu niyaqllapa:

—¡Qam chiqapta Dyuspa Akrashan Cristun karqa, tanyay pitaq maqashuran! nirmapis.

Pedrumi Jesustaq mana riqsinichu niran

(Mr 14.66-72; Lc 22.55-62; Jn 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Chaykamanqa Pedruqa tayaran waqta punkulapi. Chaypi kanankamanmi uk sirbikuq warmi qimikar niran:

—Qampismi Galileamanta Jesuswan puriq kanki nir.

⁷⁰ Piru Pedruqami tukuypa naypanpi kaynu niran:

—Manami yaçhanichu imapaqmi rimayanki nirmapis nir.

⁷¹ Chaynu nirqa, riranna punkuman. Chaymi, qashan uk sirbikuq warmisita rikar, kaynu nir wakinkunataqa willaran:

—Waqqami pulla puriq chay Nazaretmanta Jesuswan nir.

⁷² Qashanmi Pedruqa jurar kaynu niran:

—¡Manami riqsinichu wak runataqa! nir.

⁷³ Chaymantami uk ratulamantaqa chaypi kaqkunapis Pedruman qimikar kaynu niranllapa:

—Chiqaptami qampis paykunamanta kanki. Chaqa, rimanaykimapis paykunapa yupayllari nir.

⁷⁴ Chaymantami Pedruqa kutir kutir jurar niran:

—¡Mana riqsinichu wak runataqa nishuyanillapa wakmaqa! ¡Mana chiqapta rimayatiyqami Dyus kastigamanqa! nir.

Chaynu niyatinlami galluqa kantaran.

⁷⁵ Chaymantami Pedruqa yarpuran Jesús kaynu nishanta: “Manaraq gallu kantayatinmi kimsa kuti nuqapaqqa ninki, manami riqsinichu nir”. Chaymi Pedruqa, chaymanta lluqshirqa kusalata llakir, piñakur ima waqaran.

27

*Jesustami Pilatuman aparanllapa
(Mr 15.1; Lc 23.1-2; Jn 18.28-32)*

¹ Chaymanta achkiyatinnaqa, chay kurakunapa tukuy mantaqninkuna, chay Israel runakunapa ruku mantaqninkuna imaqa parlaranllapa Jesus-taqa wanuchinanllapapaq.

² Chaymi alli watar apar quranllapa Roma pwiblumanta numrakasha gubyirnu Pilatuta.

Judasmi wanuran
(Hch 1.18-19)

³ Chay Judas, Jesusta kuntrankunaman qukusha karan chayqa, Jesusta wanuchinanllapapaq nisha nir ya^{ch}arqa kusalata llakiran. Chaqa manari allintachu tukusha karan. Chaymi chay mana allinta tukushanpaq kwintata qukarqa, chay kurakunapa mantaqninta, Israel runakunapa ruku mantaqninta imaqa qillayninta rir tikrar kaynu niran:

⁴ —Uchakushami kani uk allin mana uchayjun runata qukushayrayku nir.

Piru chay runakunaqa niranllapa:

—¿Nuqakunapaqqa ima kwintayllapataq? ¡Chayqami qampa kwintaykina! nir.

⁵ Chaymi Judasqa chay qillaytaqa Dyusta adurananllapa wasipi itakur riran. Chaynu rirmi mana allinta tukushanpaq paylla urkakar wanuran.

⁶ Chaymanta chay kurakunapa mantaqninkunaqa chay qillayta aypar kaynu niranllapa:

“Kay qillayraykumi uk runata qukuran wanuchinanllapapaq. Chayraykumi mana allinchu Dyuspaq ufrindita nir ^{ch}uranallapapaqqa” nir.

⁷ Chaymi paykunaqa yarpuranllapa, chay qillaywanqa uk manka ruraqpa pachanta rantinanllapapaq. Chayna chaypi tukuy uklawmanta runakuna wanutinga pampananllapapaq.

⁸ Chayraykumi chay pachaqa kanankaman shutin “Yawar Pacha”.

⁹ Chaynumi kumplikaran Dyuspa unay rimaqnin Jeremías nishanqa. Chaqa kaynumi nisha kayaq:

“Ayparanllapa trinta suqu qillaysituta,
 chay Israel pwiblumanta runakuna
 uk paykunapa masinpa çhaninpaq nisha karan
 chaykunata.

¹⁰ Chaywanmi rantiranllapa manka ruraqpa pachanta,
 imanuçi Tayta Dyus nimashannulla” nir.

Jesusmi Pilatupa naypanpi

(Mr 15.2-5; Lc 23.3-5; Jn 18.33-38)

¹¹ Chaymantami Jesustaqa gubyirnu Pilatupa naypanman apatinllapa, kaynu nir tapuran:

—¿Qamchu Israel runakunapa mantaqnin kanki? nir.

Jesusqa niran:

—Qamllami ninki.

¹² Chaykamanmi chay kurakunapa mantaqninkuna, Israel runakunapa ruku mantaqninkuna imaqa, kusalata uchachayaranllapa. Piru Jesusqami mana imatapis rimaranchu.

¹³ Chayraykumi Pilatuqa qashan kaynu nir tapuran:

—¿Manachu uyapanki tukuy imakunata qampaq rimatinllapaqa? nir.

14 Piru Jesusqami mana imalatapis rimaranchu. Chaymi chay gubyirnuqa kusalata yarpupakuyar kidaran.

*Jesustami wanuchinanpaqna niranllapa
(Mr 15.6-20; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)*

15 Kada fyistapimi chay gubyirnu Pilatuqa uk runata llugshichiq chay prisu kashanmanta, runakuna mayqantaçi llugshichiy nishannulla.

16 Chay tyimpupimi karan uk runa mana allinta rurashanrayku kusala riqsikasha Barrabás shu-tiq, prisuqa.

17 Chaymi tukuy runakuna tantakasha katinllapa, Pilatuqa tapuran kaynu nir: “¿Mayqantataq munankillapa llugshichinapaq, Barrabasta, man-aqachu Jesusta, Dyus Akrashan Cristun ninllapa chayta?” nir.

18 Chaqa Pilatuqa kwintata qukasha karan, çhiqnirlami Jesustaqa yanqallamanta payman apashallapa nir.

19 Nataq Pilatuqami mantakunanpi tayatin warminqa kaçhakuran kunachinanllapapaq kaynu nir: “Amami chay kusa allinla runawanqa willanakunkichu. Chaqa naqa tutami kusala manchaypaq llakiypaqta musqupakusha kani payta aypashaykillaparaykuqa” nir.

20 Piru chay kurakunapa mantaqninkuna, chay Israel runakunapa ruku mantaqninkuna imaqa, tukuy runakunata animachiran Barrabasta kaçar, Jesusta wanuchiy nir mañakunanllapapaq.

21 Chaymi chay gubyirnuqa qashan kaynu nir tapuran paykunataqa:

—¿Mayqannintataq kay ishkaymantaqa dijatiy rianta munankillapa qamkunaqa? nir.

Paykunaqa niranllapa:

—¡Barrabasta! nir.

²² Pilatuqa qashallan paykunataqa tapuran:

—¿Imatataq rurayashaq kay Jesusta, Dyuspa Akrashan Cristun ninllapa chaywan-shuyupaqa? nir.

Ashwanmi tukuyla kaynu niranllapa:

—¡Kruspi klabay! nir.

²³ Qashanmi Pilatuqa niran:

—Chaqa, ¿ima mana allintataq rurasha?

Piru chay runakunaqami qashan kusala jwirtita kaynu nir lanyaranllapa:

—¡Kruspi klabay! nir.

²⁴ Piru Pilato imata nitinpis chay runakunaqa mana kasuranllapanachu. Chaymi ashwan Pilatuqa yarpuran mana kasutiyqami piñakur nuqapa kuntray shamur imanachimanman nir. Chaynu nirmi kaçhakutin yakuta apamutinllapa, tukuypa naypanpi makinta paqakuqnu kaynu niran:

—Kay runata wanuchirillapaqa amami nuqataqa uchachamankillapachu. Qamkunapa kwintaykillapanami kanqa nir.

²⁵ Chaymi ashwan tukuyla chaypi kaqkunaqa kaynu niranllapa:

—¡Nuqakuna, tukuy wamrayllapakunawan imami mana allinta rurayarqa, kay runapaqqa imanashaqllapapis! nir.

26 Chaymi Pilatuqa Barrabasta prisu kashanmanta llugshichir, suldadunkunata kaçharan Jesususta llibachir, chaymanta-shuypaqa kruspi klabanallapapaq.

27 Chaymantami chay gubyirnupa suldadunkunaqa manaraq krusman klabaq apayarqa, chay gubyirnupa dispachunman aparanllapa Jesusutaqa. Chaypimi tukuy suldadu masinkunata tantaranllapa Jesuspa naypanmanqa.

28 Chaypimi ashwan raçhpanta llugshichir uk chupika raçhpata yakachiranllapa.

29 Chaynullami umachiranllapapis uk kuruna kashamanta rurakashata. Nataq allilaw makinpi-shuypaqa uk barata charichiranllapa. Chaymantami kushipanarayku Jesuspa naypanpi qunqurir, kaynu niqlapa: “¡Biba Israel pwiblupa gubyirnun!” nir.

30 Chaynullami tuqaparllapa chay barallawan umitanpi kusalata maqaranllapa ima.

31 Chaymanta chaynu paymanta kusata burlakarllapa imanaqa, chay chupika raçhpata yakachishanllapataqa llugshichir paypa raçhpanllata yakachiranllapa. Chaynu munashanllapata rurarnaqami aparanllapa kruspi klabanallapapaqna.

Jesustami kruspi klabaranllapana

(Mr 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

32 Chaymanta llugshirllapaqa, uk runa Simón shutiqta tariranllapa. Payqami Cirene pwiblumanta karan. Chaymi ashwan paytaqa Jesuspa krusninta amalas rikrachir aparanllapa.

³³ Chaynu rirmi uk lugar Gólgota shutiqman çharanllapa. Kay lugartami ninllapapis Calavera nir.

³⁴ Chaypiqami upyachiyta kamaranllapa binuwan, uk rimidyu kusala ayaqta, ama nanachikunanpaq nir. Piru Jesusqa pitilata kamarqa mana munaranchu upyaytaqa.

³⁵ Chaymantami Jesustaqa kruspi klabaranllapana. Chaymi chay suldadukunaqa Jesuspa raçhpankunataqa surtyakur ayparanllapa. [Chaynuqami ruraranllapa Dyus nitin iskribikashannulla kumplikananpaq. Chaqa niqmi: Raçhpaykunatami surtyakur ayparanllapa nir]. *

³⁶ Chaynu surtyakur imanaqami, chaylapi tayar kidaranllapa Jesusta chapananllapapaq.

³⁷ Nataq umanpa ananpiqami, uk litriruta çhurananllapa imaraykushi wanuchishallapa nir. Chaqa kaynumi niyaq: “KAY JESUSMI ISRAEL RUNAKUNAPA MANTAQNIN” nir.

³⁸ Chaynullami paypa pullanqa ishkay suwakuçkunata krusllapi klabaranllapa, ukninta Jesuspa ichuqlaw qichqanpi, ukninta-shuypaqa allilaw qichqanpi.

³⁹ Piru tukuy chayta pasaqkunaqami, umanllapata kuyuchiqnnulla kusalata musyar kaynu niyaqllapa:

⁴⁰ “¡Qammi, Dyusta adurananllapa wasita ratachir qashan kimsa diyalapaq shachishaq ni-rayki! ¡Chaqa chiqapta Dyuspa Wamran karqa, qamlla washakar krusmanta ishkimuy!” nir.

* **27:35** Kaypaq masta intrakanarqa rikayllapa Salmo 22.18.

⁴¹ Chaynu nirllami kusalata burlakaranllapa tukuy chay kurakunapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna ima, Israel runakunapa ruku mantaqninkunawan pulla. Chaymi kaynu niyaqllapa:

⁴² “Ukkunatami washaran. Piru payllaqami mana washakayta puytinchu. Wakqashi Israel runakunapa mantaqnin-ari. ¡Chaynu karqa chay krusmanta ishkimunqari! ¡Chaynami chaypiraq paypi kriyishunllapa!

⁴³ Chaqa payqashi Dyuspi kusalata kunfyakan. Chaynu katinga Dyus kananlla washanqari. ¡Chiqapta Dyus payta munayarqa! ¿Manachu nimaranchikllapa payqa: ‘Dyuspa Wamran kani’ nir?”

⁴⁴ Chaynullami chay suwakuq runakuna paywan pulla kruspi kaqkunamapis ashwan kusalata musyaranllapa.

Jesusmi wanuranna

(Mr 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

⁴⁵ Chaymantami a las dusimanta-pacha tardi a las triskaman tukuy pacha tutaparaq intiru kidadaran.

⁴⁶ Piru yaqqa a las trispaqna katingami Jesusqa kusa jwirtita kaynu nir qayĉhakuran: “*Eli, Eli, ¿lama sabactani?*” nir. (Chaynu nirqami intrachimanchik: “Dyusniy, Dyusniy ¿imapaqtaq nuqalata dijamashayki?” nir.)

⁴⁷ Chaymi wakin chaypi kaqkunaqa chaynu nitin uyaparqa kaynu niranllapa: “Wakqami qayayan Dyuspa unay rimaqnin Eliasta” nir.

48 Chaymi chay kutilla chaypi kaqkunamanta ukningqa kallpar rir uk puqyala raçhpata qirupi watar, puchqu binupi nuyuchir Jesuspa shiminman çhurarani upyananpaq.

49 Piru chay wakinkunaqami niranllapa: “Dijay, mabir Eliaschu shamur washanqa” nir.

50 Chaymantami Jesusqa qashan kusala jwirtita gayçhakurqa wanuranna.

51 Piru chay kutillami Dyusta adurananllapa wasi ruripi uk atun rakta raçhpa warkuraqpis llikikaran çhaypin unaqmanta urakaman. Chaynullami pachamapis kusalata kuyutin atun rumikunamapis limpu rajakaran.

52 Chaynullami wanushakuna pampakashankunamapis kiçhakaran. Chaymi Dyuspi kriyisha kaqkuna wanushakunamapis kawsamuranllapana.

53 Chaynu wanushanmanta kawsamurqa chay pampakashanmanta llugshimuranllapana. Chaymi Jesús wanushanmanta kawsamutingqa, yaykuranllapana Dyus akrashan pwiblu Jerusalenmanna. Chaypimi kusala achka runakuna rikaranllapa paykunataqa.

54 Chaymanta chay Romamanta suldadukunapa mantaqnin chaypi wakinkunawan kar rikakuranllapa pacha kuyutin, tukuy ima pasaqtapis. Chaymi kusalata manchakur kaynu niyaranllapa: “¡Chiqaptami kay runaqa Dyuspa Wamran kasha!” nir.

55 Piru chaypiqami achka warmisitakuna Galilea pwiblumanta Jesuswan pulla risha kaqkuna karukaqlamanta rikakuyaranllapa.

Chaqa chay warmisitakunami Jesustaqa yanapasha karan imata rurashanpipis.

⁵⁶ Chay warmikunaqami kaykuna karanllapa: María Magdalena, Santiaguwan Josipa maman María, Zebedeupa warmin ima.

Jesustami pamparanllapana

(Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁵⁷ Chaymanta limpu tardiyayatinnaqami Arimatea lugarmanta uk kusa imayjun runa José shutiq Pilatuman çharan. Paypismi Jesuspa yaçhakuqnin karan.

⁵⁸ Chaymi payqa Pilatuman çharqa, Jesuspa kwirpunta mañaran. Chaynu mañakutinmi Pilatuqa kaçhakuran qunanllapapaq.

⁵⁹ Josiqami Jesuspa kwirpuntaqa aypar pilluran kusa shumaq yuraq raçhpawan.

⁶⁰ Chaymantaqami uk mushuq uçhkuta qaçqapi pay pampakanapaq rurachikusha karan, chaypi pamparan Jesustaqa. Chaymi ashwan chay uçhkutaqa uk kusa atun rumiwan kirpar riranna.

⁶¹ Piru María Magdalenawan, chay uk Mari-aqami Jesús pampakashan naypanlapi tar ki-daranllapa.

Jesús pampakashantami suldadukuna kuytaranllapa

⁶² Samana diyapa quyapachan pasatinga, kurakunapa mantaqninkuna, fariseo runakuna ima, riranllapa Pilatuta rikaq.

⁶³ Chaymi kaynu niranllapa:

—Tayta gubyirnu, yarpunillapami chay llul-lakuqqa kawsayarllaqa niranpis, ‘Wanurqashi kimsa diyamantaqa qashan kawsamuyanqa’ nir.

64 Chayrayku suldadukunata kaçhay chay pampakashanman, kimsa diya pasanankaman chaypi kuytakunanllapapaq. Imanupiqakish chay yaçhakuqninkuna tuta shamur kwirpunta apar, tukuyla runakunata 'Kawsamushana' nir, kriyichitinllapa. Chaynu katinga qashan chaynu llullakutinga llallin mana allinchu kanman naypaq llullakushanmantaqa nir.

65 Chaymi Pilatuqa kaynu niran paykunataqa:

—Chaypimi kan suldadukuna kuytaku-nanpaqqa. Paykunawan rir-ari chay pampakashantaqa puytishaykillapakaman alli kirpayllapa.

66 Chaymi rir alli kirpar, chay atun rumipa ananpi uk siñata çhuranllapa. Piru chaynu kir-parmapismi suldadukuna chaypi kuytakunanpaq dijaranllapa.

28

Jesusmi kawsamuranna

(Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Samana diya pasatin, simanapa punta diyan achkiyatinnaqa María Magdalenaga, chay uk Mariawan riranllapa Jesús pampakashanman chapakuq.

² Piru chay urasllami kusata pacha kuyuran. Chaqa unaq syilumantami Dyuspa angelnin ishkimuran. Chaymantami Jesús pampakashan uçhkumanta rumita ashuchir chaypa anan taran.

³ Chay angelqami uk rilampa yupay kusata llip-yarayaran. Nataq raçhpan-shuypaqa puktay yupay kusa yuraq intiru karan.

⁴ Chaynuta rikarmi chay suldadu kuytakuqku-naqa kusalata manchakur, wanusha yupay kidadanllapa.

⁵ Chaymantami angelqa chay warmikunataqa kaynu niran:

“Amami manchakuyllapachu. Nuqami yaĉhayani qamkunaqa Jesusta kruspi klabaranllapa chaytami maskayankillapa nir.

⁶ Piru payqami manana kaypinachu. Ashwanmi imanutaq pay nisha kayaq, chaynullami kawsamushana. Maski shamur rikayllapa maypi ĉhurashaykillapamatapis.

⁷ Chaymi kananlla rir chay yaĉhakuqninkunata willayllapa kaynu nir: ‘Kawsamushanami, riyashwan Galilea pwibluman, qamkunamantaqa naypaqta. Chaypimi rikankillapa’ nir. Kaylatami nuqaga willashunayllapapaq karan”.

⁸ Chaynu nitinga chay warmikunaqa kallpaylla riranllapa Jesús pampakashanmantaqa, kusalata manchakur, aligriyar, ima chay yaĉhakuqninkunataqa willaq.

⁹ Piru chaynu riyatinllapaqami Jesusqa paykunaman rikarir, saludaran. Chaymi chay warmikunaqa Jesusman qimikar aduraranllapa, ĉhakinkunata abrasar ima.

¹⁰ Chaymi Jesusqa paykunataqa kaynu niran:

“Amami manchakuyllapachu. Ashwanmi rir ukniykunata willayllapa Galilea pwibluman riranllapapaq. Chaymi ashwan wakpina rikamanqallapa” nir.

Suldadukunami llullakur rimaranllapa

11 Warmikuna rinankamanqa, wakin suldadu kuytakuqkunaqa pwibluman çhar chay kurakunapa mantagninkunata parlaranllapa tukuy ima pasashantaqa.

12 Chaymi chay kurakunapa mantagninkunaqa riranllapa parlaq chay Israel runakunapa ruku mantagninkunata. Chay suldadu willaqkunataqami kusa achka qillayta quranllapa chay kurakunapa mantakuqninkunaqa kaynu nir:

13 “Qamkunaqa kaynu ninkillapa: ‘Tuta punuyatiyllapa, yaçhakuqninkuna shamur suwakur aparanllapa Jesuspa kwirpuntaqa’ nir.

14 Piru imanupi chay mantakuq yaçhaq yupay katinga nuqakuna imanupis parlashaqllapa. Qamkunapaq ama ukmanta yarpunanllapa-paqqa”.

15 Chaymi chay suldadukunaqa qillayta ayparqa imanuçhi chay kurakunapa mantagninkuna willashanllapanulla rimaranllapa. Piru chay suldadukuna chaynu rimar llullakushanmanta-pachami, kanankaman chay tukuyta Israel runakunaqa chiqapta chaynu kasha kanqa nir parlanllapa.

*Jesusmi yaçhakuqninkunata kaçharan
yaçhachikunanpaq*

(Mr 16.14-18; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

16 Chaymiri Jesuspa unsi yaçhakuqninkunaqa pay willashannulla riranllapa Galilea pwiblupi atun sirka kaq chayman.

17 Chaymi chaypi Jestusta rikarqa, kusata aduraranllapa, michka wakinkuna mana allita kriyitinllapamapis.

18 Jesusqami paykunaman qimikar kaynu niran:

“Dyusmi tukuyta mantanaypaq nisha, unaq syilupi chaynulla kay pachapi ima.

19 Chaymi qamkunapis tukuy pachata rir yaçhachikuyllapa. Paykunapis yaçhakuqniykunana kananllapapaq. Piru paykunataqami shutichinki Taytaypa, Wamranpa, chaynulla Santu Ispiritupa shutinpina.

20 Yaçhachiyllapapismi intrakar kasunanllapapaq, tukuy qamkunata nishushayllapataqa. Chaqa nuqaqami, qamkunapaqa pullaykillapa kashaq maydiyapis, kay pacha tukukanan tyimpu çhamunankaman” nir.

Chaynumi kanqa.

Mushuq Testamento
New Testament in Quechua, Lambayeque
(PE:quf:Quechua, Lambayeque)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Quechua, Lambayeque

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Quechua, Lambayeque [quf], Peru

Copyright Information

© 2008, Bible League International. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Quechua, Lambayeque

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files
dated 30 Dec 2021

05704580-9dc6-511f-8a91-aead14f3eb5a